

H. de Roos

Volle kracht Kameleon!

KLUITMAN

VOLLE KRACHT, KAMELEON

door **H. DE ROOS**

Geïllustreerd door

GERARD VAN STRAATEN

21e druk

Uitgeverij **Kluitman** — Alkmaar

HOOFDSTUK 1

Sietse probeert een grap met Gerben uit te halen

Er voer een kleine motorboot langs de oevers van het meer. Het was de ‚Kameleon’ van Hielke en Sietse, de zoons van smid Klinkhamer.

De tweeling had al veel beleefd met hun boot, want de Kameleon kon heel erg snel varen en was bovendien zo sterk, dat hij vrachtschepen met gemak kon duwen. De jongens waren dan ook enorm trots op hun boot, hoewel het een lompe ijzeren bak was.

Het was een stralende zomerdag en de jongens genoten volop van het varen.

Sietse, die zoals gewoonlijk aan het stuur zat, zette plotseling de motor uit.

„Wat doe je?” vroeg Hielke verbaasd.

„Je weet toch dat je moet stoppen voor een zebrapad?” antwoordde Sietse. Hij wees naar een plek schuin voor de Kameleon. „Een moeder met haar kinderen wil oversteken.” Nu zag Hielke het ook: een eend met negen kuikens, die als kleine bruine bolletjes rond hun moeder dreven, zwommen

vóór de Kameleon langs naar de wal. Het was vertederend om te zien hoe de moedereend met een hoog opgerichte kop steeds om zich heen keek om haar kroost voor ongelukken te behoeden.

„Waar komen die vandaan?” vroeg Hielke zich hardop af. „Misschien van het eiland,” dacht Sietse. „Daar was toch een nest met eieren? We kunnen straks wel even kijken of het nest al leeg is.”

De eend had de wal bereikt en verdween met haar kuikens tussen het riet.

Sietse wilde de motor weer starten.

„Wacht even, ik zie wat moois,” zei Hielke.

In een opening tussen het riet lag een praam, die half gevuld was met hooi.

Op dat hooi lag een jonge man in een blauwe overall heerlijk te slapen. Het was Gerben Zonderland, de knecht van boer Jellema.

„Daar heb je die luie cowboy,” zei Sietse spottend, maar Hielke gebaarde dat hij zachter moest doen.

„Maak hem niet wakker,” fluisterde hij, „dan kunnen we een grap met hem uithalen.”

Daar was Sietse direct voor te vinden, want Gerben had al zo vaak een grap met hen uitgehaald, dat de jongens hém nu wel

weer eens te pakken wilden nemen. Sietse stelde voor om de praam los te maken en die dan een eind te verplaatsen, zodat Gerben bij het wakker worden heel verbaasd zou kijken als zijn boot op een andere plaats lag.

„Maar hij wordt natuurlijk meteen wakker als we gaan varen,” dacht Hielke.

Sietse haalde zijn schouders op. „Dat zullen we wel zien. Als hij kwaad wordt, gaan we er gauw vandoor. Laten we gewoon maar proberen hoe ver we met hem kunnen komen.”

Ze maakten de praam los en duwden hem van de wal.

Gerben merkte er niets van. Zelfs toen Sietse de motor startte, bleef Gerben doorslapen.

„Die ossenkop is zo lui als hij lang is,” grijnsde Sietse. „Hij slaapt door alles heen.”

De Kameleon begon de praam voor zich uit te duwen.

Hielke keek vol aandacht naar Gerben, maar de luie cowboy sliep alsof het middernacht was in plaats van drie uur in de middag. „Misschien heeft hij hooikoorts en is hij ziek,” merkte hij op.

„Gerben ziek?” vroeg Sietse spottend. „Nee joh, die is zo gezond als een neushoorn!” Of die vergelijking wel klopte, wist Sietse niet, want hij had nog nooit van zijn leven een neushoorn gezien, maar hij had wel eens gelezen dat zo’n

beest ontzettend sterk is en hij bedoelde dus dat Gerben net zo gezond was als een neushoorn sterk is.

„Juist omdat hij zo gezond is, kan hij zo rustig slapen. Iemand die koorts heeft, ligt te woelen als een paling op het droge,” voegde hij er nog aan toe.

Hielke moest lachen. „Maar we zijn wel dom bezig,” vond hij.

„We varen precies in de richting van Jellema’s boerderij en daar is Gerben natuurlijk alleen maar blij mee. In plaats van hem een poets te bakken, bewijzen we hem een dienst.”

„Nee hoor,” grinnikte Sietse. „We varen straks de poldervaart in en als hij wakker wordt, zal hij raar met zijn ogen staan te knipperen, want dan is hij nog lang niet terug bij de boerderij.”

In de Polderdijk, waar de jongens langs voeren, was een betonnen brug gebouwd over de vaart, die daar in het meer uitmondde. Sietse stuurde de praam naar de ingang van die vaart.

Algauw voeren ze onder de brug door en even leek het alsof Gerben wakker zou worden. Dat kwam waarschijnlijk doordat het onder de brug donkerder was. Het verschil in licht kon je goed merken, al had je je ogen gesloten. Maar de Kameleon duwde de praam snel onder de brug door en Gerben sliep rustig verder.

In de nogal bochtige vaart moest Sietse snelheid minderen, want het was er niet diep. De golven die door de schroef werden veroorzaakt, zagen zwart van de modder.

De motor zoemde nu bijna geluidloos en het varen ging zo rustig, dat Hielke opmerkte: „Ik zou ook wel in het hooi willen slapen.”

Sietse schudde zijn hoofd. „Dat zal niet gaan, want ik vaar tot voorbij de volgende bocht. Daar duwen we de praam tussen het riet en dan gaan we er vandoor.”

„Er vandoor?” vroeg Hielke. „Maar dan zien we niet hoe Gerben tekeergaat als hij wakker wordt.”

„Dat horen we later wel als die slaapkop zijn avontuur komt vertellen in de smederij,” zei Sietse. „Hij komt natuurlijk vragen of wij misschien weten wie hem de polder in heeft gevaren.”

„Ja, dat zal wel,” lachte Hielke. „En dan doen wij net alsof we van niets weten.”

„Ik zeg je dat hij zal gaan vertellen dat hij met de stroom is meegedreven,” zei Sietse.

„Dan moet ik vast lachen,” hikte Hielke.

Maar vaak lopen de dingen helemaal anders dan je verwacht. De boten waren nog niet voorbij de volgende bocht en Sietse wilde de praam net naar de wal sturen, toen Gerben overeind

kwam.

„Nee Sietse Klinkhamer, we moeten nog verder. Dit hooi is voor boer Brandsma bestemd.”

Hielke en Sietse keken hem een moment sprakeloos aan.

„Dus je moest deze kant al uit!” riep Sietse. „Als ik dat geweten had, was ik ergens anders heen gevaren.”

„Dan had ik je wel laten stoppen, vriend,” zei Gerben.

„Sliep je dan niet?” vroeg Hielke verbaasd.

„Je denkt toch zeker niet dat ik achterlijk ben?” spotte Gerben. „Als er zulke kwajongens als jullie in aantocht zijn, ga ik niet slapen!”

„Het is weer mooi,” mokte Sietse. „Je hebt ons goed te pakken, geloof ik.”

„Ja jongetje,” lachte Gerben, „als je mij ertussen wilt nemen, moet je vroeger opstaan. En nu hoop ik dat jullie zo sportief zijn om me naar de boerderij van Brandsma te brengen.”

„Vooruit dan maar,” zuchtte Sietse. De Kameleon duwde de praam verder. Niet veel later hadden ze de boerderij bereikt. Jan, de knecht van Brandsma, had ze al aan zien komen en kwam juist met een grote platte wagen aanrijden.

„Ik kom je helpen, Gerben. Dan kan het hooi meteen op de wagen.”

„Goed Jan, kom jij maar bij mij in de praam, dan steken we

samen het hooi op de wagen en kunnen de jongens het opstapelen.”

„Maar we hebben vakantie!” riep Sietse. „We gaan dus niet werken.”

„Het is juist heel goed om te gaan werken, jongetje. Dan gaat alle luiheid uit je lichaam vandaan. Ik heb een man gekend, die lui was. Zes jaar lang deed hij helemaal niets en toen was hij zo bruin alsof er een dikke laag roest op zijn huid lag.”

„Hij was zeker lekker bruingebrand door de zon?” wilde Hielke weten.

„Ja, in de tropen. Daar had hij zijn hele leven gewoond.”

„En ik heb een man gekend, die zo wit was als sneeuw,” grijnsde Jan. „Hij had dertig jaar als sneeuwruimer gewerkt in Zwitserland.”

„Als jullie zo doorgaan met fantaseren, ga ik naar huis,” dreigde Sietse.

„Ja, laten we even met z’n allen de handen uit de mouwen steken,” zei Gerben, „dan ligt het werk zo plat.”

Gerben en Jan begonnen grote vorken vol hooi op de wagen te gooien, waarna Hielke en Sietse het netjes over de hele bodem verspreidden. Gerben nam steeds meer hooi op zijn vork en Jan wilde niet voor hem onder doen. Het werd een wedstrijd wie het meeste hooi op de wagen kon gooien, totdat

de steel van Jan zijn vork doormidden brak.

Gerben sloeg dubbel van plezier, maar Jan keek flink op zijn neus.

„Dat zal Brandsma niet leuk vinden. Vorige week heb ik er ook een gebroken.”

„Maar Jan, je weet toch dat je nooit te veel hooi op je vork moet nemen?” plaagde Gerben.

„Ja, maar jij deed het ook. En ik dacht: wat jij kunt, kan ik ook.”

„Toch ben ik niet zo dom dat ik te veel neem,” zei Gerben opschepperig.

„Hij heeft je erin laten lopen, Jan,” lachte Sietse. „Dat doet hij altijd.”

„Dan mag hij de praam verder alleen leegmaken,” merkte Jan op. „Ik heb geen vork meer.”

„Ga jij maar naar je baas!” riep Gerben. „Dat beetje hooi heb ik binnen tien minuten de praam uit!”

De sterke, gespierde Gerben werkte onvermoeibaar verder, terwijl hij Jan lachend nakeek, die met een minder plezierige mededeling op zoek ging naar Brandsma.

Algauw was de praam leeg en Gerben keek op zijn horloge. Het was vier uur. „Jongens, het wordt tijd om te gaan melken. Willen jullie me terugvaren naar de boerderij van Jellema?”

„Natuurlijk,” knikte Sietse. „Wij moeten toch ook die kant uit.”

De praam werd gekeerd en Sietse liet de Kameleon weer duwen. Rustig voeren ze terug naar het meer. Op de weg langs de vaart ontdekte Gerben veldwachter Zwart.

„Niet te snel, Sietse,” waarschuwde hij. „Anders verniel je de oever.”

„Ik zal erom denken,” beloofde Sietse.

Gerben begon een verhaal te vertellen over een man die met zijn motorbootje tussen de eilandjes van de zogenaamde Doolhof ging varen.

„Daar mag helemaal geen motorboot komen,” merkte Sietse op.

„Dat weet ik ook wel,” antwoordde Gerben, „maar die man wist het niet. Hij was hier totaal onbekend met het vaarwater en natuurlijk verdwaalde hij meteen in de Doolhof. Hij voer langs alle eilandjes, maar vond nergens een uitgang naar het meer. Het werd al avond en de man begon steeds sneller te varen. Daardoor sloegen er grote rietpollen los en die versperden de nauwe doorgangen. Zo werd het nog moeilijker om een uitgang te vinden. Het werd donker en de benzine raakte op. De accu leverde gelukkig nog wel stroom, zodat de man de hoorn kon laten toeteren. Hij deed dat een

hele tijd achter elkaar, met het gevolg dat de kampeerders bij het meer een klacht indienden bij de politie wegens het verstoren van de rust.

De politie ging op onderzoek uit, maar kon in het donker weinig doen. Het getoeter van de hoorn hield ten slotte op en de politie staakte het zoeken.

De volgende morgen maakte de hotelhouder melding van de vermissing van een van zijn gasten. Het was een meneer met een motorboot.

Toen begreep de politie wie er tot diep in de nacht zo had getoeterd vanuit de Doolhof. Het zoeken begon opnieuw. Het duurde bijna drie uur vóór ze de man vonden.

Zijn bootje was rondom ingesloten door losgeslagen rietpollen en hijzelf lag uitgeput te slapen op de bodem van zijn boot. Natuurlijk was de man ontzettend blij toen de politie hem vond en hoewel de brigadier hem een proces-verbaal gaf voor het varen in verboden water, kon dat de vreugde van de man niet drukken. „Al kost het me duizend gulden, ik ben toch heel blij dat ik hier vandaan ben. En ik kom hier nooit meer!” riep hij uit de grond van zijn hart.

Alle losgeslagen rietpollen werden door de politie geteld, het waren er 82. De rechter veroordeelde de man tot een boete van 82 rijksdaalders. Eén rijksdaalder voor elke rietpol.”

Hielke rekende even uit hoeveel gulden dat was. Hij kwam op een totaal van 205 gulden. „Dat was niet mis.”

„Ja,” knikte Gerben, „voor dat geld had ik wel een leuker uitstapje weten te maken.”

„Er is toch niets van waar,” bromde Sietse. „Je hebt natuurlijk alles weer verzonnen.”

„Of het nu waar is of niet, zullen we maar in het midden laten,” vond Gerben. „Het is in ieder geval een goede waarschuwing om geen rietpollen los te varen, want dat kan geld kosten.”

De Kameleon was intussen het meer opgevaren en Sietse gaf gas bij. Met een flinke snelheid voeren ze naar de boerderij van Jellema, die al gauw was bereikt.

Gerben maakte de praam vast bij een aanlegsteigerdje.

„Hebben jullie dorst? Ik heb op de boerderij een volle bus verse karnemelk, hoor.”

Dat lieten de jongens zich geen twee keer zeggen. Natuurlijk gingen ze met Gerben mee! Gerben liep naar de achterdeur van de grote schuur. Aan het kozijn van de deur hing een stuk karton waarop met grote letters stond: Nad!

„Wat is dat?” vroeg Sietse verbaasd.

„Ik heb vanmorgen de deur geschilderd,” legde Gerben uit.

„Dus de verf is nog nat.”

„Je schrijft nat niet met een ‘d’, maar met een ‘t’!”

„Dat weet ik ook wel, jongetje. Maar met een ‘d’ valt het beter op, dan trekt het meer de aandacht, snap je? En dan blijft iedereen er met zijn vingers af.”

„Jij hebt ook altijd iets bijzonders,” lachte Hielke.

„Dat wil zeggen,” voegde Gerben eraan toe, „zolang niemand me dit nadoet, want als iedereen nat met een ‘d’ gaat schrijven, dan moet ik het weer met een ‘t’ doen. Anders valt het weer niet genoeg op.”

„Geef mij maar karnemelk,” zuchtte Sietse.

„Ja ja, kalm aan, vader,” plaagde Gerben en hij opende de deur.

De jongens volgden hem in een koele ruimte met helderwitte tegels op de wanden en de vloer.

Gerben trok het deksel van een grote melkbus af en hield de bus schuin, zodat er een golf karnemelk in het deksel stroomde, dat Gerben eronder hield. Daarna gaf hij het deksel aan Sietse. „Drink maar, kapitein!”

In de zijkant van het deksel waren een paar gaatjes geboord en terwijl Sietse dronk, liep er een straaltje karnemelk uit het ene gaatje over zijn kleren.

„Pas op, je knoeit!” waarschuwde Hielke.

Gerben lachte. „Wat ben jij achterlijk, zeg! Je weet toch dat er

gaatjes in de deksels zitten? Daar moet je een vinger tegenaan houden.”

Met zijn zakdoek veegde Sietse de karnemelk van zijn overall af. Daarna dronk hij de rest zonder klieren op. Ook Hielke kreeg zijn deel en het smaakte de jongens prima.

„Lusten de heren nog iets?” vroeg Gerben.

„Dank je wel, Gerben. Het was meer dan genoeg,” zei Hielke.

„Mooi zo. Dan ga ik nu melken. Nog bedankt voor de hulp en tot ziens!”

Gerben ging naar het weiland om de koeien bij elkaar te drijven en de jongens voeren met hun Kameleon naar huis.

„Toch krijg ik hem nog wel te pakken,” begon Sietse.

„Wie bedoel je?” vroeg Hielke verbaasd.

„Die vervelende Gerben natuurlijk!” mopperde Sietse. „Hij gaf me het deksel met karnemelk expres zo aan, dat het gaatje precies naar me toe was gekeerd, want hij lachte al van tevoren.”

„Met Gerben moet je altijd goed wakker blijven,” lachte Hielke.

„Maar ik krijg hem nog wel!” hield Sietse vol.

Ze voeren nu langs de grote windmolen die de Woudaap heette. De Woudaap deed dienst als watergemaal. Zodra er te

veel water in de polder kwam, maalde de Woudaap het in het meer.

Molenaar Dijkstra woonde met zijn vrouw en zijn zoon Kees in de molen. Kees was een vriend van Hielke en Sietse. Toen de Klinkhamertjes voorbijvoeren, zat hij aan de waterkant te vissen.

„Heb je al wat gevangen, Kees?” vroeg Hielke.

Kees schudde zijn hoofd. „Nee, het is te warm. De vis bijt niet.”

„Jammer, hè! Tot ziens.”

Hielke en Sietse voeren verder in de richting van de dorpsvaart. Ze gingen onder de brug door en even later waren ze bij het erf achter de smederij. De tweeling had daar een boothuis getimmerd en Sietse stuurde de Kameleon naar binnen. De deuren werden achter de Kameleon gesloten en door een zijdeur verlieten de jongens het boothuis.

Ze renden over het grasveldje naar de smederij, waar Klinkhamer druk aan het werk was.

„Ha, jongens!” groette de smid. „Zijn jullie weer thuis? Dan is het zeker tijd om te eten. Dat komt prachtig uit, want ik kan wel wat rust gebruiken. Het valt niet mee om met die warmte te werken.” Klinkhamer legde zijn gereedschap op de werkbank.

Hielke en Sietse vertelden hem wat ze allemaal beleefd hadden.

Moeder kwam zeggen dat de tafel gedekt stond. En al was het dan te warm om te werken, tijdens het eten hadden Klinkhamer en de jongens daar geen last van. De stapels boterhammen gingen erin als koek.

Na het eten gingen Hielke en Sietse met hun vader mee naar de smederij om te helpen bij het opruimen van het gereedschap. Om de warmte in ieder geval iets te verdrijven gooiden ze emmers water over de vloer. Op dat moment kregen ze bezoek van veldwachter Zwart.

„Is me dat een hitte,” mopperde Zwart. Hij zette zijn uniformpet af en legde hem op de werkbank. „Als het hier altijd zo heet was,” vervolgde hij, „zou ik een ander uniform willen hebben. Deze stof is veel te dik.”

„We worden niet erg verwend met veel warmte, meneer Zwart,” zei Klinkhamer. „Daarom kunnen we er niet zo goed tegen. Maar de lucht broeit, dus er zal wel onweer komen en als het dan gaat regenen, is de warmte zo verdwenen.”

„Dat zal de ijsman niet zo leuk vinden,” merkte Sietse op.

„De ijsman?” bromde Zwart. „Die verkoopt zelfs ijsjes als het vriest dat het kraakt. De mensen kunnen niet meer zonder dat koude spul leven. Het wordt hoe langer hoe gekker!”

Daar kwam Gerben aan. Hij had een grote gevulde zak achter op de bagagedrager van zijn fiets liggen. Bij de smederij stapte hij af en kwam binnen.

„Poedoe!” riep hij luidruchtig.

„Poedoe? Wat betekent dat?” vroeg Zwart.

„Weet ik niet,” antwoordde Gerben, „maar ik vind het een leuk woord.”

„Je bent niet normaal!” mopperde Zwart. „De warmte is je zeker naar je hoofd gestegen?”

„Warmte?” vroeg Gerben lachend. „Vinden jullie het warm? Ik heb er helemaal geen last van. Dat komt omdat ik altijd gloeiend hete koffie drink. Dat is overal goed voor, zowel voor de warmte als voor de kou.”

„Op dat praatje zullen we maar niet ingaan,” zei Zwart, „want dan komt er geen eind aan. Als jij begint, zwam je iedereen de oren van het hoofd.”

Klinkhamer en de jongens lachten.

„Wat zit er in die zak, Gerben?” vroeg Sietse.

„Groene erwten.”

„Groene erwten? Wie gaat er nu met dit weer nog snert eten?” Zwart keek Gerben spottend aan. „Dat is goed voor de herfst en de winter.”

„Meneer Zwart, deze erwten kan ik wel een jaar lang

bewaren,” legde Gerben uit. „Dus hoef ik ze nu nog niet te eten. En weet u wel dat de doktoren zeggen dat het heel gezond is om minstens één keer per week peulvruchten te eten?”

„Het zal wel waar zijn,” knikte Zwart. „Iedereen eet maar zoals hij zelf graag wil. Maar zo’n grote zak vol erwten zou bij mij over twee jaar nog niet halfleeg zijn.”

„Toch heb ik de beste soort die er is,” beweerde Gerben. Terwijl het gesprek verder ging over peulvruchten en over erwten in het bijzonder, verdween Sietse ongemerkt uit de smederij en ging het huis binnen. Toen hij even later weer terug kwam, hield hij iets in zijn hand verborgen. Dat stopte hij in de uniformpet van Zwart, die nog op de werkbank lag. Niemand had er iets van gezien, zelfs Hielke niet, want die stond buiten voor de smederij te luisteren naar het gesprek tussen zijn vader, Zwart en Gerben.

Zwart keek op zijn horloge. „Het is al bijna tien uur,” zei hij. „En het lijkt wel warmer in plaats van koeler te worden.” „Zeg jongens, moeten jullie nog niet naar bed?” vroeg Klinkhamer.

„Ja, vader,” knikte Sietse. „Welterusten!”

Hielke moest zijn voorbeeld wel volgen. „Heb jij zo’n zin om naar bed te gaan?” vroeg hij toen ze eenmaal binnen waren.

„Nee, natuurlijk niet,” lachte Sietse. „Maar we moeten wegwezen. Ik heb Gerben een poets gebakken. Dat zul je straks wel merken.”

Ze wensten moeder welterusten en gingen vlug naar boven. In hun pyjama liepen ze even later op hun tenen naar het raam aan de voorkant van het huis. Het stond open, dus konden de jongens verstaan wat de drie mannen voor de smederij bespraken.

Gerben stond net te beweren dat je bruine bonen overal kon planten, toen er een deftige meneer aan kwam lopen.

„Verdr...” mompelde Zwart, „daar komt de burgemeester!”
Vlug deed hij een stap achteruit tot in de smederij, greep zijn uniformpet en zette hem meteen op. Tot zijn grote schrik regende het plotseling erwten uit zijn pet.

Gerben sloeg zich bulderend van de lach op zijn knieën en de burgemeester, die het ook had gezien, schudde zijn hoofd, maar wandelde verder.

„Jij grote gemene schurk, die je bent!” siste Zwart woedend tegen Gerben. „Moet ik door jouw vervelende grappen een

slecht figuur slaan tegenover de burgemeester? Ik geef je een proces-verbaal wegens het molesteren van een ambtenaar in functie!”

„Dat wordt helemaal grijs!” riep Gerben verontwaardigd. „Ik weet van niets. Het is niet mijn schuld dat de burgemeester u uitlachte.”

„Dat was toch helemaal de bedoeling!” brulde Zwart woest. „Jij wilde me zeker te kijk zetten tegenover de burgemeester. Jij moest zo nodig weer eens grappig zijn, nietwaar? Maar ik neem het niet langer. Je krijgt een boete!” Zwart haalde zijn boekje te voorschijn.

„Als u maar weet dat ik geen cent betaal!” schreeuwde Gerben. „Nu niet en nooit niet! Ik ben niet gek. U kunt me wel van alles beschuldigen, maar ik weet van niets!”

„En wat is dit dan?” riep Zwart. „Dit zijn erwten. En wie heeft er hier erwten? Jij! Een zak vol! Dus heb jij die dingen in mijn pet gestrooid.”

„Als u zich even wilt overtuigen,” zei Gerben spottend. „De zak zit nog steeds stevig dichtgebonden. Hoe kon ik er dan erwten uithalen om ze in uw pet te strooien?”

Zwart twijfelde een moment. De zak zat inderdaad nog dicht en als Gerben hem had losgemaakt om er erwten uit te halen, was dat toch opgefallen?

„Tja meneer Zwart,” zei de smid, „ik had het moeten zien als Gerben die zak had losgemaakt.”

Zwart dacht bliksemsnel na. „Dat is een truc om ons te misleiden. Die bandiet had een handvol erwten in zijn broekzak en die heeft hij in mijn pet gestrooid.”

„Had ik het maar gedaan,” spotte Gerben. „Als ik dan toch de schuld krijg, spijt het me dat ik niet de echte dader ben.”

Hielke en Sietse zaten boven voor het raam gniffelend te luisteren naar de ruzie tussen Zwart en Gerben.

„Nu heb ik Gerben toch mooi te pakken,” zei Sietse opschepperig.

De ruzie tussen Zwart en Gerben duurde nog een tijdje, totdat Gerben uitriep: „Ik zeg niets meer! Ik ga naar huis. Poedoe!” Hij stapte op zijn fiets en reed naar het dorp.

„Je zult er wel meer van horen!” brulde Zwart hem na en tegen Klinkhamer klaagde hij: „Het wordt te gek, vindt u niet? Zulke streken gaan te ver. De burgemeester kan wel denken dat niemand respect voor me heeft.”

„Nu moet ik u er wel op wijzen,” zei Klinkhamer, „dat Gerben niet kon weten dat de burgemeester hier langs zou komen. Maar natuurlijk hoort hij zulke dingen te laten. Dat ben ik helemaal met u eens.”

„Deze keer komt hij er echt niet zo gemakkelijk af,” bromde

Zwart, waarna hij ook naar huis ging.

Maar toen hij thuis zijn pet afzette, vielen er nog een paar erwten op de grond en ontdekte hij dat het geen groene, maar grauwe erwten waren.

Zou Gerben dan toch niet de dader zijn? Want hij had toch groene erwten in zijn zak gehad? dacht Zwart.

Sietse ging die avond heel tevreden naar bed. Eindelijk had hij Gerben eens goed te pakken. Die vreugde duurde alleen niet lang, want de volgende morgen kwam veldwachter Zwart de smederij al weer vroeg binnen. Hij keek de jongens met een onderzoekende blik aan.

„Wat eten jullie vandaag?” vroeg hij.

„Dat weet ik niet,” antwoordde Sietse meteen.

„Grauwe erwten,” wist Hielke. „Ik zag dat moeder ze in de pan deed.”

„Stommerd!” schold Sietse.

„Juist,” knikte Zwart. Hij ging vlak voor Sietse staan. „Dan waarschuw ik jou om nooit meer een grap met mijn uniformpet uit te halen, want dan zet ik je voor minstens een week in de cel!”

„Wat?!” riep Klinkhamer verontwaardigd. „Heeft Sietse de erwten in uw pet gedaan?”

„Ja, ik ontdekte dat het grauwe erwten waren in plaats van

groene, zoals Gerben bij zich had. Dus...”

„Nou nog mooier!” bulderde Klinkhamer. Hij greep Sietse in zijn kraag en toen was het van dik hout zaagt men planken.

Sietse kreeg een stevige aframmeling.

Zwart knikte goedkeurend en vertrok.

Toen Gerben de smederij binnenstapte, zag hij meteen dat Sietse niet erg vrolijk keek. „Wat is er met jou aan de hand?” wilde hij weten.

„Hij had de erwten in de pet van Zwart gestrooid,” vertelde Klinkhamer, „maar hij zal het nooit meer doen, want dan krijgt hij een driedubbele afstraffing!”

„Oei oei,” zei Gerben spottend. „Waarom deed je dat, Sietse? In de pet van Zwart wil niets groeien, zelfs zijn haar niet. Dat wordt steeds dunner.”

„Hoepel op!” riep Sietse kwaad.

„Poedoe!” lachte Gerben en hij ging naar de boerderij.

HOOFDSTUK 2

We maken kennis met Piet Peer Kees bedenkt een leuk spelletje

Hielke en Sietse waren weer naar het boothuis gegaan en zaten nu in de Kameleon te wachten op hun vriend Louw Vrolijk. Louw was de zoon van een kaasmaker en woonde in de buurt van de boterfabriek, die aan de andere kant van het dorp stond.

„Louw is laat,” merkte Sietse op. „Het is al bijna negen uur. Zullen we naar het dorp varen en kijken waar hij blijft?” Hielke vond het een goed idee.

Sietse startte de motor en de Kameleon voer naar buiten. Sietse stuurde naar rechts en al gauw voeren ze tussen de huizen van het dorp. Midden in het dorp lag het Raadhuisplein en daaraan stonden het gemeentehuis, hotel ‚De Gouden Leeuw’ en de winkels van de bakker, de slager, de kruidenier, de kapper enzovoort.

Ineens zagen Hielke en Sietse hun vriend Louw lopen. Hij droeg een grote tas vol boodschappen.

„Hoi Louw,” riep Hielke, „ga je mee varen?”

„Ja, natuurlijk!” Louw kwam zo vlug hij kon naar de kant van de vaart en Sietse stuurde de Kameleon naar de wal.

„Je hebt het zeker erg druk?” vroeg Sietse.

„Ik moest boodschappen doen voor Piet Peer,” zei Louw.

„Hij voelt zich niet erg lekker en daarom help ik hem even.

Willen jullie me naar zijn huis varen, dan hoeft ik die zware tas niet verder te sjouwen.”

„Goed, stap maar in,” knikte Sietse.

Hielke pakte de tas van Louw aan, waarna die in de Kameleon sprong.

„Vandaar dat die tas zo zwaar is,” zei Hielke. „Hij zit vol met blikjes.”

„Piet zegt dat hij geen tijd heeft om eten te koken,” vertelde Louw. „Daarom eet hij alles uit blik.”

Piet Peer woonde voorbij de boterfabriek. Hij was niet getrouwd en woonde er in z’n eentje. Zijn vader had hem een kleine scheepswerf nagelaten en daar bracht Piet de meeste tijd door. Hij bouwde wel eens een roei- of zeilbootje en ook repareerde hij af en toe een praam, maar dat deed hij meer uit tijdverdrijf dan om er zijn brood mee te verdienen. Piet was rijk genoeg om er rustig van te kunnen leven of, zoals Gerben wel eens had gezegd: „Piet Peer is geen gewone peer, maar een suikerpeer!”

De jongens voeren naar het huis van Piet Peer.

„Is Piet ziek?” vroeg Hielke aan Louw.

„Dat weet ik niet. Hij heeft geen trek in eten en hij zit steeds in een oude stoel op de werf. Misschien heeft hij last van de warmte.”

„Hij moet gaan zwemmen,” zei Sietse. „Daar frist hij van op en dan krijgt hij vanzelf wel honger.”

„Piet zwemmen?” riep Louw uit. „Hij heeft een reuzehekel aan water. Ik geloof dat hij zich maar één keer in de week wast.”

„Dat zou ik ook wel willen,” grijnsde Sietse, „maar dan krijg ik ruzie met moeder. Het moet toch wel fijn zijn als je kunt doen wat je wilt, zoals Piet Peer.”

„En dan werd Sietse Peer zo vet als wagensmeer,” rymde Hielke.

Maar Piet Peer was niet vet. Integendeel! Toen de jongens bij zijn scheepswerfje aanlegden, zagen ze hem zitten in de schaduw van een bloeiende vlier. Het viel hen meteen op hoe mager en bleek Piet er uitzag.

Hij was een kleine, tengere man van bijna veertig jaar, met doordringende, blauwe ogen, die nooit meteen antwoord gaf als je hem iets vroeg. Hij staarde je eerst wantrouwend aan en pas nadat hij goed had nagedacht, zei hij iets terug.

Gerben vond Pietje daarom een saaie Piet. „Als ik zoveel geld had,” beweerde hij vaak, „nou, dan wist ik het wel. Dan was ik hier geen tien minuten meer. Ik reisde de hele wereld rond!” Mensen die niet rijk zijn, lijken altijd meer plannen te hebben dan mensen die wel rijk zijn. Piet maakte zich liever niet druk. Hij hield van een lui leventje zonder zorgen. Maar ja, als de gezondheid je in de steek laat, komen de zorgen toch. En zo zat Piet Peer lusteloos te kijken naar de jongens olie over de werf aan kwamen lopen.

„Hier zijn de boodschappen, Peer.” Louw zette de tas op de grond.

Peer keek Louw een moment aan. „Peer...? Peer? Sinds wanneer heet ik geen Piet meer? Iedereen noemt me Piet en zo moet het blijven.”

Louw knikte. Hij zou er voortaan om denken en Piet geen Peer meer noemen.

Piet keerde zich naar Sietse. „Waarom staar je me zo aan? Zit mijn hoofd soms niet goed?”

„Als je zo doorgaat, zal je hoofd gauw naast je romp liggen,” antwoordde Sietse, die nooit een blad voor zijn mond nam.

„Je wordt zo mager als een speldenknop!”

„Is dat waar?” vroeg Piet geschrokken. „Zie ik er zo slecht uit?”

„Nee hoor,” zei Hielke en hij schudde zijn hoofd. „Sietse kletst maar wat. Je bent een beetje magerder dan anders, dat is alles.”

„Het komt door de warmte,” zei Piet. „Ik zal meer moeten eten, maar het smaakt me niet en dat is zo belabberd.”

„Ga hard werken,” stelde Sietse voor. „Dan krijg je wel trek in eten.”

Maar Piet beweerde dat zijn maag niet in orde was en hij dacht erover om naar de dokter te gaan.

„Dat moet je doen,” knikte Hielke. „De dokter zal je wel kunnen helpen.”

Louw had intussen wat geld uit zijn zak gevestig. „Kijk Piet, dit heb ik teruggekregen.”

„Hou het maar,” zei Piet. „Dat is voor de moeite.”

„Nee hoor, dat is te gek,” vond Louw. „Het is ruim vier gulden!”

„Geef het dan maar hier.” Piet stak het geld achteloos in zijn jaszak. „Je wordt vriendelijk bedankt, Louw.”

„Als je weer hulp nodig hebt, zeg je het maar,” bood Louw aan.

„En zullen wij aan de dokter vragen of hij bij je komt kijken?” vroeg Hielke.

„Ik ben niet zo erg op dokters gesteld,” antwoordde Piet

terughoudend. „Ze kunnen aan de buitenkant toch niet zien wat je van binnen mankeert.”

„Maar onze dokter is heel knap,” beweerde Sietse. „Hij maakt je binnen een week weer helemaal beter.”

„Als ik de dokter nodig heb, zal ik hem zelf wel roepen,” hield Piet vol, „maar zover is het nog niet en als het eten me vandaag wat beter smaakt, ben ik in een paar dagen weer helemaal gezond.”

„Kunnen we verder nog iets voor je doen?” vroeg Hielke.

„Nee hoor, ik zit hier heerlijk. Laat mij maar met rust.”

„Goed. Dag Piet, tot ziens!” De jongens gingen weer naar de Kameleon en voeren terug door het dorp naar het meer. Hier stuurde Sietse de boot in de richting van de Woudaap om Kees op te halen.

Kees had al een tijdje op zijn vrienden zitten wachten en verveelde zich. Ineens zag hij dat zijn moeder een teil tegen de zijkant van de molen had gezet om in de zon te laten drogen. De teil was gemaakt van glad plastic en dat bracht Kees op het idee om ermee langs de helling van de dijk te glijden. Boven aan de dijk ging hij in de teil zitten met zijn benen erbuiten, want de teil was niet zo groot dat hij er helemaal in paste. Hij zette zich af en de teil gleed over het gras alsof het een glijbaan was van sneeuw.

Het ging geweldig. Zodra Kees beneden was, klom hij weer tegen de dijk omhoog en begon het spelletje opnieuw. Het werd zelfs nog mooier toen hij tijdens het glijden een voet op de grond zette, waardoor de teil ging draaien en Kees tollend naar beneden gleed. Hij vermaakte zich prima, zo goed zelfs dat hij de Kameleon pas opmerkte toen zijn vrienden bij hem aanlegden.

„Heb je een glijbaan gemaakt, Kees?” vroeg Hielke.

„Ja. Het gaat geweldig,” lachte Kees. „Het is alleen jammer dat de dijk niet hoger is, dan was het nog leuker. Zullen we een hoge stellage bouwen? Dan mag iedereen voor een dubbeltje glijden.”

„Je denkt toch niet dat er kampeerders zijn, die in een wasteil naar beneden willen glijden, hè? Het bouwen van een stellage is te gek, Keesie,” spotte Sietse.

„Maar het gaat hartstikke goed!” hield Kees vol en hij liet zich weer rondtollend naar beneden glijden.

„Mag ik ook een keertje?” vroeg Louw. Hij kreeg de teil en gleed ook de dijk af. „Het gaat echt heel goed,” gaf hij toe. Hielke en Sietse wilden het natuurlijk ook proberen en ook zij vonden het een leuk spelletje. Om de beurt gleden de jongens nu naar beneden, maar Sietse, die altijd ongeduldig was, kon niet steeds wachten en hij wilde samen met Kees in

de teil gaan zitten.

„Pas op, joh,” schrok Kees, „dat kan niet!”

„Het kan best,” meende Sietse.

„Niet doen, sufferd!” schold Kees. „Het plastic gaat helemaal dubbel!”

Het gewicht van twee jongens was voor de opstaande rand van de teil te groot, het plastic boog dubbel en sprong stuk.

„Dat is jouw schuld, Sietse Klinkhamer!” schreeuwde Kees kwaad. „Stommerd, die je bent. Ik heb je nog zo gewaarschuwd!”

Sietse keek schuldbewust naar de gescheurde teil. „Wat kost zo’n ding?”

„Dat weet ik niet,” antwoordde Kees. „Bij de kruidenier kun je ze kopen.”

„Zo’n teil kost wel vijf gulden,” dacht Hielke. „Heb je zoveel geld, Sietse?”

„Nee, ik heb maar een kwartje.”

Louw haalde wat kleingeld uit zijn zak. „Kijk, ik heb drie dubbeltjes en een cent voor je.”

„Maar jij hoeft de teil niet te betalen,” zei Kees.

„We moeten elkaar toch helpen?” vond Louw.

„Nou, ik betaal geen cent,” riep Kees uit, „want ik heb Sietse gewaarschuwd!” Hij bracht de teil terug naar zijn plaats naast

de molen en zette hem met de scheur naar beneden, zodat de schade niet meteen te zien was. „En nu wegwezen, voordat moeder ontdekt wat er gebeurd is.”

Ze stapten in de Kameleon en voeren het meer op.

Sietse keek om zich heen.

„Wat zoek je?” vroeg Hielke.

„Ik kijk of er nog iemand hulp nodig heeft,” zei Sietse.

„Misschien kunnen we dan een paar centen verdienen, want ik wil die teil toch wel betalen.”

„Ga die kant maar uit,” wees Louw. „Daar is een aanvaring.”

Twee zeilboten waren zo rakelings langs elkaar gevaren, dat de giek van de ene boot was blijven haken in de stagdraad van de andere boot. De stuurlieden maakten elkaar verwijten en probeerden hun boten los te maken. De Kameleon voer er snel naartoe.

„Kunnen wij helpen?” vroeg Sietse.

„Hoepel op!” schreeuwden de mannen kwaad. Op dat moment schoten de boten los en voeren verder.

„Dat was mis, Sietse,” merkte Louw op.

In de verte naderde er een sleepboot, die een prachtige woonark trok. De kapitein van de sleper liet de zware scheepshoorn klinken en de jongens zagen een man voor op de sleepboot staan, die naar hen wenkte. Sietse stuurde de

Kameleon naast de sleepboot.

„Jullie hebben een sterke boot, nietwaar?” begon de kapitein.
„Willen jullie dit woonschip naar de wal duwen, want ik kan daar niet varen. Het is er te ondiep.”

„Met alle plezier,” antwoordde Sietse vlug, want hij wist dat er nu iets te verdienen viel.

Op het dek van de woonschuit stond een man. Hij wees naar een opening tussen het riet langs de wal. „Kijk kapitein, daar moet mijn boot komen te liggen.”

De sleepboot stopte en de tros waarmee de woonschuit werd getrokken, werd losgemaakt.

„Wat doet u?” vroeg de man verontwaardigd. „Moet ik de boot zelfverder duwen of zo?”

„Daar zorgen die jongens wel voor,” antwoordde de kapitein.
„Toch niet met dat belachelijke bootje?” snoof de man.

Als antwoord liet Sietse de Kameleon tegen de woonboot duwen en tot grote verbazing van de man duwde die kleine motorboot zijn drijvende zomerwoning voor zich uit alsof het dagelijks werk was. Algauw waren ze bij de oever en Sietse stuurde het woonschip heel netjes tussen de rietkragen naar de kant. Hielke en Louw sprongen aan land en de man gooide de touwen naar hen toe, waarmee ze de boot stevig vastlegden.

„Dat hebben jullie heel netjes gedaan,” prees de man. Hij trok zijn portemonnee te voorschijn om de jongens te belonen. Sietse begon al vrolijk te kijken. De man gaf twee kwartjes. Dat viel zwaar tegen. Sietse had minstens op een gulden gerekend.

„Heel erg bedankt, meneer!” zei hij spottend. „Tot ziens, meneer!”

Daarna voer de Kameleon snel terug naar de sleepboot, die nu bezig was met keren.

„Dat ging heel goed, jongens,” vond de kapitein. „En heeft meneer Boonstra jullie beloond?”

„Hij gaf twee kwartjes!” gromde Sietse woedend.

„Dacht ik het niet?” riep de bootsknecht lachend. „Die rijkaard is zo gierig als hij lang is! Ha ha, twee kwartjes! Het kost jullie nog meer aan benzine.”

„Hier jongens, laten we vrienden blijven,” zei de kapitein. „Ik hoop dat jullie me, als dat nodig is, nog eens willen helpen.” Hij gaf hun een rijksdaalder.

„Dank u wel. We zullen u altijd helpen,” beloofde Sietse. „Tot ziens.”

De sleepboot vertrok weer naar de overkant van het meer en Sietse liet de Kameleon terugvaren naar het dorp.

„Ik hoop dat we voor drie gulden een nieuwe teil kunnen

kopen,” merkte Sietse op.

„Voor drieënhalve gulden kan het ook,” zei Louw, „want ik heb drie dubbeltjes en jij hebt zelf ook nog een kwartje.”

„Ik heb ook nog dertig cent,” knikte Hielke.

„Dan zal het wel lukken.” Sietse stuurde de Kameleon onder de brug door, de vaart in. Bij het Raadhuisplein legden ze aan. Met z’n allen gingen ze naar de winkel van kruidenier Zijlstra.

„En wat moeten jullie hebben, jongens?” vroeg Zijlstra toen het hele stel de winkel binnenkwam.

„Zo’n wasteil,” antwoordde Sietse. Hij wees naar een stapeltje teilen dat naast de toonbank stond.

„Die teilen worden cadeau gegeven bij een zak zeepoeder,” vertelde Zijlstra. „Ze zijn niet los te koop.”

„Heeft u dan helemaal geen teilen te koop?” vroeg Sietse.

„Nee Sietse, die heb ik helaas niet.”

„Dus we moeten een zak zeepoeder kopen om een teil te kunnen krijgen?” vroeg Louw. „Wat kost zo’n zak?”

„Dertien gulden.”

„Nou, dan kunnen we wel gaan.” Sietse liep meteen de winkel uit en de anderen volgden hem.

„Nu kun je ons wel trakteren op ijs, Sietse,” zei Kees toen ze weer op straat stonden.

„Moet je moeder dan geen nieuwe teil hebben?“ vroeg Hielke. „Ze zal vreemd kijken als ze die scheur ziet.”

„Dan zeg ik dat ik van niets weet,” zei Kees.

„Ik weet iets beters,” begon Louw. „We gaan aan Piet Peer vragen of hij een zak zeepoeder wil kopen.”

„Maar dan krijgt Piet de teil,” merkte Sietse op.

Louw schudde zijn hoofd. „Nee hoor, laat dat maar aan mij over. Kom op, we gaan meteen naar hem toe. En denk erom, ik doe het woord. Jullie houden dus je mond.”

„Mij best,” zei Sietse en zo dachten Hielke en Kees er ook over. Ze gingen met de Kameleon weer naar de werf van Piet Peer.

Piet zat nog in de stoel onder de vlier toen de jongens opnieuw bij hem op bezoek kwamen.

„Wat is er?“ vroeg hij.

„Wil je een zak zeepoeder kopen voor tien gulden? Dat is heel goedkoop, want normaal kost zo’n zak dertien gulden,” voegde Louw er nog aan toe.

„Zeepoeder?“ Piet keek verbaasd.

„Ja, zeepoeder,” knikte Louw. „Dat gebruikt toch iedereen?”

Piet antwoordde niet. Hij keek de jongens aan alsof hij hun gedachten wilde lezen. Zouden ze soms denken dat hij nooit

zijn kleren waste? „Nou goed, geef me maar zo’n zak,” zei hij langzaam. „Hier is een tientje, Louw.”

„Bedankt, Piet. We zullen er meteen voor zorgen,” knikte Louw. De jongens renden naar de Kameleon en voeren snel naar de kruidenier. Voor dertien gulden kochten ze een zak waspoeder met een plastic teil als cadeau. Maar... de teil van moeder Dijkstra was blauw en alle teilen die Zijlstra nog in voorraad had, waren rood.

„Nou ja, of hij nu rood of groen is, maakt niet zoveel uit,” vond Kees. „De hoofdzaak is dat deze teil niet stuk is.”

De jongens brachten de zak waspoeder meteen naar Piet Peer. Maar die las op de zak dat hij er als reclame een wasteil bij kreeg.

„Hé,” riep hij, „waar is de teil die ik erbij cadeau krijg?”

„Dan moet je drie gulden meer betalen,” zei Louw. „Kijk maar, de prijs staat erop.”

„Drie gulden voor een plastic teil? Dat is veel te duur!” riep Piet uit.

Natuurlijk gaven de jongens hem groot gelijk. Dus konden ze de teil meenemen naar de Woudaap. Daar ruilden ze de kapotte teil om voor de nieuwe.

„Pfff,” blies Sietse, „het ging wel moeilijk, maar het is toch gelukt.”

Dijkstra kwam naar buiten. „Kees, we gaan eten.”

„Ja, ik kom!” antwoordde Kees en Sietse voer snel weg met de Kameleon, zodat Dijkstra de kapotte teil niet zou zien.

De torenklok sloeg al twaalf uur toen de Kameleon het boothuis binnenvoer. Louw stapte uit en rende naar het dorp. Hielke en Sietse zaten drie tellen later aan tafel.

Moeder schepte voor allemaal een portie erwten op. „Het lijkt wel of onze kruidenier steeds minder erwten levert,” mopperde ze. „Ik geloof niet dat het gewicht klopte.” „U zult een weegschaal moeten kopen, moeder,” zei Hielke. „Dan kunt u altijd alles nawegen.”

„Het is de schuld van Sietse.” Klinkhamer schudde zijn hoofd. „Hij vond het nodig om zijn portie in de pet van Zwarte strooien. Dus geef hem maar minder.”

„Ja moeder, geef mij maar het laatst,” knikte Sietse.

Moeder Klinkhamer schudde haar hoofd. „Heb je weer een kwajongensstreek uitgehaald? Ik zal de keukenkast voortaan op slot doen. Jullie worden ook nooit wijzer.”

HOOFDSTUK 3

De plastic teil krijgt extra belangstelling en Piet Peer heeft een bijzondere manier van reizen

's Middags kwam Louw naar de smederij en de jongens wilden weer gaan varen. Maar de kapotte teil van moeder Dijkstra lag nog in de boot en die moest eerst opgeruimd worden.

Sietse wist wel iets. Hij vulde de teil met houtwol en stak dat in brand. Daarna liet hij de teil in de vaart drijven. Van het plastic kwam zoveel rook af, dat de brugwachter op de brug kwam kijken wat er aan de hand was.

„Wat hebben jullie daar?” vroeg hij argwanend.

„We weten het niet,” zei Sietse en hij haalde zijn schouders op. „Het kwam uit de lucht vallen. Misschien is het een stuk van een raket!”

Het plastic was intussen gesmolten en zonk naar de bodem van de vaart. Er viel niets meer te zien en de brugwachter ging weer naar binnen.

„Jij bent ook een mooie,” lachte Louw. „Hoe verzin je het zo gauw om te zeggen dat er een stuk van een raket in de vaart

viel?”

„Postma is altijd zo nieuwsgierig en daarom heb ik hem maar wat op de mouw gespeld.” Sietse startte de motor van de Kameleon en de jongens voeren het meer op, in de richting van de Woudaap.

Daar stond Kees te kijken hoe zijn vader de roosters schoonmaakte, waardoor het water uit de polder in het meer werd gepompt. De roosters hielden het meegevoerde vuil tegen en met een hark trok Dijkstra het op de wal. Het waren stukken hout, riet, papier en ook een kratje waarop de naam stond van een bierbrouwerij.

„Geef dat maar aan mij,” zei Kees, want hij wist dat hij er bij het hotel statiegeld voor terug kon krijgen. Kees zette het kratje naast de molen in de zon te drogen.

Op dat moment kwam zijn moeder aanlopen. Mevrouw Dijkstra droeg de nieuwe wasteil.

„Hier snap ik echt niets van. Vanmorgen was mijn teil blauw en nu is hij helemaal rood!”

„Wat?” riep Dijkstra verbaasd. „Ben je weer bezig geweest, Kees? Heb je de teil rood geverfd?”

„Was het maar waar,” zei Kees. „Dan zou ik een eersteklas schilder zijn. Zo mooi glad kan niemand het.”

„Tja, er is niets bijzonders aan te zien, moeder. De teil is

prima.”

„Hij is misschien verkleurd door de zon,” bedacht Kees.

„Dat kan niet,” zei zijn moeder hoofdschuddend. „De teil lag in de schaduw.”

„Dan is hij misschien verkleurd door een lichtflits van... van een...” Kees stond te fantaseren, maar kon zo vlug niets bedenken, dus kwam Sietse hem te hulp.

„Door de lichtflits van een raket!”

„Wegwezen jullie!” riep Dijkstra boos. „Zoveel onzin heb ik nog nooit gehoord. Een raket! Hoe kun je het bedenken?”

De jongens stapten lachend in de Kameleon en voeren het meer op. Moeder Dijkstra bekeek de teil nog eens en schudde haar hoofd. Daarna haalde ze de droge kleren van de waslijn. De teil deed daarbij goed dienst, want of hij nu blauw of rood was, dat maakte geen verschil.

Onze vrienden voeren intussen langs de oever en waren vlak bij de woonschuit van meneer Boonstra. Sietse gaf meer gas.

„Wat krijg jij plotseling een haast?” vroeg Hielke.

„Ik wil graag vlug over de weg en beleefd zijn tegen de mensen,” grijnsde Sietse en op volle snelheid voeren ze langs de boot van meneer Boonstra. Door de hoge golven die de Kameleon veroorzaakte, ging het woonschip flink op en neer. Natuurlijk kwam meneer Boonstra aan dek. Hij keek heel

kwaad.

„Goedemiddag, meneer Boonstra!” groette Sietse vriendelijk. Meneer Boonstra schudde zijn hoofd en ging weer naar binnen.

„Zullen we er nog eens langs varen?” vroeg Sietse met een grijns.

„Ben je gek?” antwoordde Hielke. „Daar komt ruzie van.” „Ik wil hem alleen maar plagen omdat hij zo gierig is,” legde Sietse uit. „Hij gaf maar twee kwartjes voor het duwen van die zware boot.”

„Je hebt niets te klagen, want je kreeg ook een rijksdaalder van de kapitein,” bromde Hielke.

„Nou goed, dan gaan we maar verder,” besloot Sietse. Ze voeren naar de overkant.

Er waren veel zeil- en motorboten op het meer en daartussen voer ook een roeibootje waarin een oude man aan de riemen zat, terwijl zijn vrouw stuurde. De man kreeg het warm van het roeien. Hij trok zijn jasje uit en keek herhaaldelijk achterom om te zien hoe groot de afstand nog was naar de ingang van het kanaal. De Kameleon haalde het bootje snel in.

„Zullen wij u meenemen, meneer?” bood Sietse aan. „Wij brengen u wel naar de overkant.”

„Heel graag!” zuchtte de man opgelucht.

Sietse stuurde de Kameleon naast de roeiboot en Hielke vroeg of de meneer de riemen binnenboord wilde halen, anders raakten ze in de verdrukking. De man deed het meteen en Hielke maakte de roeiboot stevig naast de Kameleon vast. Daarna voeren de boten broederlijk naast elkaar verder.

„Over een half uurtje gaat onze bus,” vertelde de mevrouw.
„Kunnen we die nog halen?”

„Dat zal wel gaan,” dacht Sietse. Hij gaf meer gas en de Kameleon ging er snel met zijn vrachttje vandoor.

„Jullie hebben een beste boot,” zei de meneer bewonderend.
„Die motor is flink sterk.”

„Ja, op zo’n groot meer moet je met goed spul varen, anders kun je beter thuisblijven,” lachte Sietse.

Even later waren ze bij de ingang van het kanaal en de Kameleon voer nu naar Jonkersveen, dat daar vlakbij lag. De man wees Sietse het havenkje van de botenverhuurder en Sietse stuurde naar de wal. Daarna vroeg de man wat hij de jongens moest betalen voor de hulp, maar de vrienden wilden niets aannemen. Ze werden hartelijk bedankt.

De botenverhuurder kwam naar de jongens toe. „Willen jullie voor mij op het meer gaan zoeken naar vier jongedames in een roeiboot? Ze zouden een uur geleden al terug zijn,

maar tot nu toe heb ik ze in geen velden of wegen gezien. Misschien hebben ze hulp nodig.”

„Ja, natuurlijk,” antwoordde Sietse. „We gaan wel even kijken.”

Nagezwaaid door de meneer en de mevrouw voeren de jongens snel terug naar het meer. Ze volgden nu de andere oever en het duurde niet lang voor ze in de verte een roeiboot met vier jonge vrouwen erin zagen.

„Kijk, ze roeien maar met één riem,” wees Louw.

„Daarom bleven ze zo lang weg,” begreep Kees.

Ze voeren naar de dames toe, die ontzettend blij waren toen de jongens hulp aanboden. De roeiboot werd naast de Kameleon vastgemaakt en Sietse stuurde opnieuw naar de ingang van het kanaal.

De dames trakteerden de jongens op chocolade en dat viel vooral bij Kees goed in de smaak. Hij vond het dan ook heel dom van Sietse dat die de Kameleon zo hard liet varen, want daardoor waren ze al heel gauw bij het haventje van de botenverhuurder en dat betekende meteen het einde van de traktatie.

Weer werden de jongens hartelijk bedankt voor hun hulp.

„Drie keer is scheepsrecht! Wie zal onze derde klant zijn?” lachte Louw toen ze teruggingen naar het meer.

„Die heb ik al ontdekt,” riep Sietse. „Gerben staat ons te wenken.” Hij stuurde de Kameleon meteen naar de praam. Gerben had de schapen uit een weiland gehaald en wilde ze nu met de praam naar de boerderij brengen. Maar schapen vinden het varen in zo’n open boot helemaal niet prettig. „Fijn dat jullie me even komen helpen,” zei Gerben. „De dieren zijn nogal onrustig en als er een overboord springt, gaan ze misschien allemaal en dan is er geen redden meer aan. Als jullie willen duwen, kan ik ze beter in de gaten houden.”

„Je moet hekken op de praam timmeren,” grinnikte Kees. „Dat ben ik ook van plan,” knikte Gerben. „Maar tot nu toe heb ik er geen tijd voor gehad. We hebben het razend druk met het binnenhalen van het hooi.”

„Waarom heb je de schapen dan niet in het weiland gelaten?” wilde Hielke weten. „Er staat daar genoeg gras.”

„Dat is waar,” antwoordde Gerben. „Maar Jellema is als een moeder voor zijn dieren.”

Daar moesten de jongens om lachen.

„Er valt niets te lachen,” zei Gerben en hij schudde zijn hoofd. „Jellema is net zo zorgzaam voor zijn dieren als een moeder voor haar kinderen. Het weerbericht voorspelt regen en onweer en daarom wil hij de schapen bij huis hebben.

Gesnapt?”

„Maar het is toch veel makkelijker als jullie een afdakje in het weiland timmeren?” vroeg Louw. „Dan kunnen de schapen daaronder schuilen.”

„Dat zou kunnen,” knikte Gerben, „maar schuurtjes of afdakjes die in het open veld staan, worden wel eens getroffen door de bliksem en dan zouden alle schapen in één klap dood zijn. Daarom bouwen de boeren liever geen afdakjes.”

„Is er echt slecht weer op komst of zuig je dat weer uit je duim?” wilde Sietse weten.

„Volgens het weerbericht komt er een depressie, met storm en regen,” verzekerde Gerben. „En dat is geen verzinsel! Verder heb ik een ring om de zon heen gezien en dat is een slecht teken.

Vroeger luisterde ik nooit naar de weerberichten. Ik ben een keer met een vriend in een motorbootje gaan varen. De lucht was grijs en het was droog. We voeren het meer over, toen het begon te waaien. Eerst zachtjes, maar telkens een beetje harder totdat er een orkaan losbarstte. De golven werden hoog opgezwiept en onze boot danste wild op en neer. Het was alsof we op een steigerend paard zaten, dat zijn berijders probeerde af te gooien. Soms stond de boot met zijn steven recht omhoog en zodra hij weer naar beneden dook, kwam

de achtersteven hoog boven de golven uit. De schroef gierde dan heel hard in het rond doordat hij boven water kwam. Telkens kregen we water binnenboord en het begon er angstig voor ons uit te zien.

Op een gegeven moment, toen de achtersteven weer eens bijna recht omhoogstak, maalde de schroef opnieuw door de lucht. Mijn vriend wilde gas terugnemen omdat de motor op hol sloeg. Maar hij vergiste zich. Door de angst en de spanning was hij de kluts kwijt en in plaats van gas te minderen gaf hij meer gas. En toen gebeurde het! De schroef gierde rond alsof het de propeller van een vliegtuig was en trok de boot uit het water de lucht in. Ik kan jullie verzekeren dat het een hele vreemde gewaarwording was, want de boot hing bijna rechtop in de lucht en we hadden de grootste moeite om ons vast te houden.

Gelukkig vloog de boot in de richting van het dorp en toen we boven het Raadhuisplein zweefden, gaf mijn vriend iets minder gas en daalden we weer, precies voor de stoep van het gemeentehuis.

Veldwachter Zwart kwam naar buiten en vroeg verbaasd: ,Waar komen jullie vandaan?'

,Uit de lucht,' zei mijn vriend en laat ik jullie nu vertellen dat Zwart het niet wilde geloven!"

„Wij ook niet!” grijnsde Sietse. „Vertel die onzin voortaan maar aan de schapen.”

„Zulke grote onzin is het niet,” zei Gerben verontwaardigd.

„Er zijn tegenwoordig schepen die kunnen vliegen en varen.

De motoren blazen een luchtkussen onder de boot en daarop blijft hij zweven, zowel boven water als boven land.”

„O ja, de luchtkussenboten! Dat weten wij ook wel,” hoonde Kees.

Ze waren nu vlak bij de boerderij en op de dijk zagen ze iemand wandelen, die een extra grote zonnebril droeg.

Daardoor herkenden de jongens de man niet, maar Gerben zag meteen wie het was.

„Ha, daar hebben we Piet Peer,” riep hij. „Piet draagt een grote zonnebril, maar hij kijkt niet erg zonnig!”

De praam werd tegen de wal gestuurd. De schapen sprongen eruit en renden naar de boerderij.

„Dat gaat goed,” lachte Gerben. „De lading lost zichzelf! Hallo Piet, ben je aan de wandel?” vroeg hij toen. „Waarom kijk je zo somber? Is je kapitaal naar de maan?”

„Wat heb ik aan geld als ik niet gezond ben?” mopperde Piet.

„Ik moet naar het ziekenhuis in de stad voor een onderzoek, en ik moet veel wandelen, zegt de dokter.”

„Veel wandelen?” vroeg Gerben verbaasd. „Maar dan word je

nog magerder dan je nu al bent. Ik heb nog nooit iemand ontmoet, die van wandelen dikker werd.”

„Het bevordert de eetlust, zegt de dokter. De laatste tijd heb ik helemaal geen trek,” vertelde Piet.

„Dan ben je het tegenovergestelde van Kees,” lachte Gerben.

„Als Kees begint te eten, weet hij van geen ophouden.”

„Wanneer ga je naar het ziekenhuis?” vroeg Sietse.

„Morgen,” antwoordde Piet. „Ik heb een sleepboot besteld.”

„Een sleepboot?” riepen Gerben en de jongens verbaasd.

„Wat moet jij met een sleepboot?” wilde Gerben weten.

„Daar laat ik me mee naar het ziekenhuis varen,” legde Piet

uit. „Dat is veilig en snel. Dan kan ik vlak voor het ziekenhuis aanleggen, dus hoeft ik niet ver te lopen.”

„Je bent altijd al een beetje vreemd geweest,” merkte Gerben op, „maar dat je zó vreemd was, heb ik nooit geweten. Wie gaat er nou met een sleepboot naar het ziekenhuis?”

„Dat is helemaal niet vreemd,” vond Piet. „Ik maak een leuke tocht over het water en in de ruime kajuit kan ik lekker liggen rusten. En de boot kan urenlang bij het ziekenhuis blijven wachten en dat kan een auto niet. Die kan zelfs geen plaats vinden om te parkeren. Daarom ga ik met de boot en niet met een auto! Aju.” Piet wandelde verder.

Gerben schudde zijn hoofd. „Die wordt met de dag

vreemder. Hij is...”

Op dat moment klonk er een harde knal, veroorzaakt door een vliegtuig dat de geluidsbarrière doorbrak.

„Is me dat schrikken!” mopperde Gerben. „Ik ga gauw naar de schapen, want die worden altijd paniekerig door die knallen.” Hij verdween achter de boerderij.

De jongens gingen weer varen.

Sietse stuurde de Kameleon naar het eiland midden in het meer en legde er aan.

„Gaan we hier zwemmen?” vroeg Louw.

„Ja, ik vind het best,” zei Sietse, „maar eerst ga ik kijken of het eendennest al leeg is.” Hij liep naar een hoek van het eiland, waar tussen het riet een eendennest op de grond lag. Het was een kuiltje waarin hooi en bladeren van riet waren gelegd. Gebroken lege eierschalen wezen erop dat de kuikens het nest al verlaten hadden.

„Ze zijn weg,” riep Sietse. „Ze zijn naar de overkant gezwommen.”

„Hoe weet je dat?” wilde Kees weten.

„Twee dagen geleden zag ik een eend met kuikens voor onze boot langs zwemmen,” antwoordde Sietse. „Ze kwamen uit de richting van het eiland en gingen naar de polder.”

„Dus die kuikens kunnen beter zwemmen dan ik,” merkte

Louw op, „want zo’n afstand kan ik niet afleggen. Maar ik ga ervoor trainen. Eén, twee, hup!” Meteen dook hij in het water, gevolgd door zijn vrienden.

Het was er nogal diep, want de vaargeul liep langs het eiland, maar de jongens konden goed zwemmen.

Na een kwartier lekker in het water te hebben rondgesparteld, kleedden ze zich weer aan. Het werd tijd om naar huis te gaan.

De jongens brachten Kees terug naar de Woudaap, waar Dijkstra naar de lucht stond te kijken.

„Ha Kees, ben je daar?” riep de molenaar. „Je moet me even helpen om de wieken uit de wind te draaien. Er komt storm, dus we moeten maatregelen nemen.”

„Mogen wij ook helpen?” vroeg Sietse.

„Dat is best,” knikte Dijkstra.

De jongens volgden hem de trap op, die naar de omloop rond de molen voerde. Vanaf dat punt had je een prachtig uitzicht over het meer en de polder.

Dijkstra liep naar een flink wiel dat er uitzag als het stuurrad van een groot schip. Door aan dat rad te draaien werd er een kabel opgewonden, die de kap van de molen rondtrok. Zo werden de wieken met de kap mee in de luwte van de molen gedraaid.

Het draaien aan het rad was zwaar werk en de jongens hielpen Dijkstra erbij.

Toen de kap eenmaal goed stond, werd het rad met kettingen vastgezet. Daarna werden twee wieken aan de uiteinden met kabels aan de omloop bevestigd. Nu was de molen genoeg verankerd om een storm te kunnen weerstaan.

Voor Hielke, Sietse en Louw was het de hoogste tijd om naar huis te gaan en snel voeren ze terug naar het dorp.

Aan tafel vertelden Hielke en Sietse zoals gewoonlijk hun belevenissen van die dag.

Toen Klinkhamer hoorde dat Piet Peer met een sleepboot naar het ziekenhuis wilde gaan, schudde hij zijn hoofd. „Piet begint wel vreemd te doen, dat komt zeker doordat hij nooit werkt.”

„Het zal de eenzaamheid zijn,” dacht moeder Klinkhamer.

„Dat maakt hem lusteloos. Er wordt ook te weinig aandacht aan hem besteed. Ik weet toch hoe het met jullie gaat. Als ik er niet was, zou het hier een grote janboel worden.”

„Maar bij Piet niet,” lachte Sietse. „Daar wordt het een Pietboel!”

„Maak er maar geen grapje van, Sietse,” vermaande zijn moeder. „Dat Piet naar het ziekenhuis moet voor onderzoek is helemaal niet leuk! En als hij daar met een sleepboot heen

wil varen, is dat zijn zaak. Als hij er nou plezier in heeft?”
„Natuurlijk, moeder,” was Klinkhamer het met haar eens.
„Piet mag reizen zoals hij het zelf wil. Of hij nu te paard, te voet of met een luchtballon wil gaan, dat moet hij weten, maar ik was nooit op de gedachte gekomen om met een sleepboot te reizen. Zo zie je maar weer dat alle mensen lang niet hetzelfde denken.”

Hoe vreemd de gedachten van de mens soms kunnen gaan, bleek 's avonds in de smederij nog eens duidelijk. Dijkstra, Gerben en de brugwachter kwamen een praatje maken. Gerben vertelde dat de schapen steeds in paniek raakten als er vliegtuigen overkwamen, die harde knallen veroorzaakten. „Het moest verboden worden,” vond hij. „Laten die piloten hun kunsten maar boven zee vertonen in plaats van de mensen en dieren de schrik op het lijf te jagen.”
„Tja,” zei de brugwachter. „Wat er tegenwoordig allemaal in de lucht rondzweeft, daar heb je geen idee van. Met al die raketten, capsules en satellieten of hoe die dingen ook mogen heten, weet je toch maar niet wat er boven je hoofd hangt. En na verloop van tijd komen die dingen naar beneden. Men zegt wel dat ze verbranden door de wrijving in de dampkring, maar verbrandt alles ook werkelijk? Er zal vast wel hier en daar iets op de aarde terugvallen en als jij daar toevallig door

getroffen wordt, ben je er geweest. Vandaag viel er nog iets in de vaart, nietwaar Sietse?”

Hielke en Sietse, die er zwijgend bij stonden te luisteren, konden hun lachen haast niet verbergen.

„Ja zeker,” antwoordde Sietse naar waarheid.

„Is dat zo?” vroeg Gerben. „Zullen we ernaar gaan dreggen? Wie weet wat we vinden.”

„Er is vast niets meer van over,” dacht Sietse, „want het stond in brand.”

„Ja! Ik zag de rook,” bevestigde de brugwachter.

„Er gebeuren hier dus vreemde dingen,” merkte Dijkstra op.

„Mijn vrouw had een gloednieuwe blauwe wasteil van plastic tegen de zijkant van de molen gezet en toen ze de teil een paar uur later weer wilde gebruiken, was die knalrood in plaats van blauw.”

„Misschien is die verandering van kleur ontstaan door het voorwerp dat in de vaart viel,” veronderstelde de brugwachter.

„Als dat voorwerp radioactief was, is er straling!”

Nu begon Klinkhamer hard te lachen en Hielke en Sietse lachten uitbundig mee.

Op dat moment kwam kruidenier Zijlstra de smederij binnen.

„Wat hebben jullie een lol?” vroeg hij nieuwsgierig.

„Het is om je ziek te lachen,” antwoordde Klinkhamer. „De

blauwe wasteil van Dijkstra is door radioactieve straling veranderd in een rode!”

Zijlstra schudde zijn hoofd. „Jullie hebben vandaag toch een rode wasteil bij me gekocht?” vroeg hij toen aan Hielke en Sietse.

„Wat!” riep Dijkstra uit. „Hebben jullie de blauwe teil meegenomen? Waarom? En waar is die gebleven?”

„Hij ligt in de vaart,” antwoordde Sietse. „Hij was stuk en we hebben hem verbrand.” „Ik begrijp het al,” knikte Klinkhamer. „Die kwajongens hebben de teil vernield en er een nieuwe voor teruggebracht.”

„Maar we konden geen blauwe krijgen,” bekende Sietse.

„Dat klopt,” zei Zijlstra. „De blauwe waren op.”

„En is die rode nu wel of niet radioactief?” wilde Gerben weten. „Want anders ga ik niet meer langs de Woudaap!”

„Jij hoeft niet. bang te zijn,” spotte Dijkstra, „want actief word je toch niet! Dat ben je nog nooit geweest.”

Gerben was zwaar beledigd, want hij was een harde werker. Kwaad schold hij Dijkstra uit voor ‚schrاله ooievaar!’ waarna hij meteen de smederij uitliep.

Hielke en Sietse lagen krom van de lach.

„Het is weer zover, hoor!” mopperde Klinkhamer. „Het draait altijd op ruzie uit. En wie staan erom te lachen? De

kwajongens die van alles de oorzaak zijn. Vooruit jullie,
wegwezen en naar bed!”

„We gaan al. Welterusten!” Lachend renden Hielke en Sietse
de smederij uit.

HOOFDSTUK 4

De storm brengt schade en de jongens brengen hulp

De volgende morgen voer er een grote sleepboot langs het erf van Klinkhamer. Op het dek stond Piet Peer. Hij stak zijn hand op naar Hielke en Sietse die hij op het erf zag staan kijken.

„Ga je naar het ziekenhuis?” vroeg Sietse.

„Ja, maar ik kom terug!” antwoordde Piet.

„Natuurlijk kom je terug.” Hielke zwaaide. Hij vond dat Piet maar bleek zag.

De sleepboot verdween door de brug en de jongens gingen de smederij binnen om vader te vertellen dat Piet Peer op weg was naar het ziekenhuis.

„Laten we hopen dat het onderzoek gunstig uitvalt,” zei Klinkhamer. „Piet is nog veel te jong om ziek te zijn.”

Op dat moment kwam Louw de smederij binnen.

„Gaan jullie varen?” wilde Klinkhamer weten. „Het weerbericht voorspelt storm, hoor, dus ga niet te ver van huis.”

„We zullen uitkijken, vader,” beloofde Sietse.

De vrienden gingen naar de Kameleon en voeren het meer op.

In de verte zagen ze de sleepboot gaan. Uit de grote schoorsteen stegen dikke rookwolken op; de machinist stookte het vuur extra heet om sneller te kunnen varen.

„Die kunnen we niet meer inhalen,” dacht Louw.

„Nou, dat zullen we eens even proberen.” Sietse gaf vol gas en algauw voer de Kameleon op volle snelheid. Twee hoge golven rolden aan weerszijden van de boot mee en achter de boot ontstond een baan van kolkend en schuimend water.

De afstand tot de sleepboot werd zichtbaar kleiner, maar voordat de Kameleon hem had ingehaald, voer hij het kanaal binnen, dat vanaf het meer naar de stad liep.

Sietse liet de Kameleon keren en toen pas zagen de jongens dat er boven hun dorp donkere wolken kwamen aandrijven.

„O nee,” schrok Hielke. „Er komt een zware bui!”

„Misschien valt het mee,” hoopte Sietse, maar het begon al te regenen.

„Naar de kant!” riep Hielke.

Er klonk een harde donderslag en meteen begon het te waaien. De jongens wisten dat er door zo’n bui een hevige storm kon losbarsten en daarom stuurde Sietse de Kameleon snel tussen het riet.

Het ging harder regenen en Louw sprong op de wal.

„Ik kruip onder het hooi!” Hij rende naar een grote hooiberg.

Aan de achterkant vond hij beschutting tegen de wind, maar niet tegen de regen. Daarom trok hij wat hooi uit de hoop, zodat er een holletje ontstond, waarin hij gehurkt kon zitten.

Hielke en Sietse hadden intussen de Kameleon vastgelegd en Sietse haalde een stuk plastic uit het kastje onder de

achterbank. Daarna rende het tweetal ook naar de hooiberg.

Naast Louw groeven ze een holletje in het hooi. Ze trokken het plastic over zich heen, zodat ze alle drie goed beschermd zaten tegen het noodweer, dat nu in alle hevigheid losbarstte.

„Vader zal wel kwaad zijn,” zuchtte Hielke. „We mochten niet te ver van huis gaan.”

„Dat kwam door de sleepboot,” vond Sietse. „Doordat we alleen maar naar die boot keken, zagen we de bui niet, die achter ons dreigde. We zitten gelukkig droog en vader zal heus wel begrijpen dat we ergens schuilen.”

De regen viel echt in stromen neer en de wind bulderde rond de hooimijt. Er werden hele stukken afgerukt.

„Als al het hooi wegwaait, zitten we straks niet droog meer,” zei Louw.

„Zo’n vaart zal het niet lopen,” dacht Sietse. „Dit soort buien duurt nooit lang. Het wordt straks wel weer beter.”

„Ik hoop het,” zei Hielke, „maar volgens mij kan het wel de hele dag gaan duren.”

Toch begon het na een half uurtje op te klaren en ineens scheen de zon weer.

„Zie je wel,” lachte Sietse, „heb ik het niet gezegd? Het is voorbij.”

Maar het waaide nog steeds even hard en toen de jongens uit hun schuilplaats kwamen, zagen ze op het meer hoge golven met schuimkoppen.

„Het zal niet meevallen om daar doorheen te varen,” riep Louw, „want we moeten pal tegen de wind in.”

„Dat gaat best,” beweerde Sietse. „Laten we maar gauw gaan, want er zijn vast nog meer buien in aantocht.”

„We moeten wel langs de kant blijven varen,” merkte Hielke op, „dan kunnen we vlug aanleggen als dat nodig is.”

Sietse vond het goed en hij gaf het stuk plastic aan Louw.

Daarmee kon Louw zich beschermen tegen het opspattende water.

Zo voeren ze naar huis. De sterke motor draaide op volle toeren, maar ze hadden geen snelheid. Het mocht zelfs een wonder heten dat de Kameleon in zo’n storm nog kon varen. Met doffe dreunen sloegen de watermassa’s tegen de wanden van de boot, maar het dikke ijzer van de romp kon heel wat

hebben en moedig voer het drietal verder.

Bij het Paviljoen lagen veel boten afgemeerd en vanachter de ramen stonden de gasten naar de stoere jongens in de Kameleon te kijken. Een paar mannen gebaarden dat de jongens naar het restaurant moesten komen, maar Sietse zwaaide een groet naar hen en voer verder.

„Hadden we niet beter aan kunnen leggen?” vroeg Hielke.

„Straks komt er weer regen.”

„Dat blijft toch zo,” antwoordde Sietse. „De ene bui volgt de andere op. Als we daarop moeten wachten, komen we vandaag niet meer thuis.”

Dansend over de woeste golven voer de sterke Kameleon onvermoeibaar verder. Het riet langs de wal werd platgedrukt door de storm en verderop bij de Woudaap stond Dijkstra te kijken naar de wieken van de molen, die weinig last van de wind hadden. De zon verdween weer achter een donkere wolk en het begon opnieuw te regenen. Snel stuurde Sietse de Kameleon naar de stenen brug voor de ingang van de poldervaart. Onder de brug lagen ze goed beschermt tegen de regen.

„Dat was net op tijd,” zei Louw, want de regen viel alweer in stromen naar beneden.

„Nu gaat het water stijgen,” merkte Sietse op, „en wordt onze

boot tegen de brug vastgedrukt.”

„Dat kan nooit,” zei Hielke en hij schudde zijn hoofd, „want de dijken om het meer liggen lager dan de brug. Dus het water zal eerder in de polder lopen dan dat het tot de brug stijgt.”

„Dat weet ik ook wel,” grijnsde Sietse. „Ik maakte maar een grapje.”

„Wat is dat?” riep Louw. „Moet je luisteren.”

Er liep iemand over de brug, die zwaar met zijn voeten stampte.

Sietse trok de Kameleon naast de brug en zag een woonwagen in de richting van het dorp rijden. „Je hoorde het paard van een woonwagen, Louw,” zei hij.

„Dat die mensen met dit weer nog trekken,” verbaasde Louw zich.

„Ze komen uit de polder,” legde Sietse uit. „En op die kale wegen is nergens beschutting. Daarom willen ze natuurlijk naar het dorp.”

De regen werd al minder en even later was de bui voorbij. De motor werd gestart en de jongens voeren verder.

„Het is wel gevaarlijk om in zo’n storm met een woonwagen te rijden,” vond Hielke. „Kijk hem eens scheef hangen!”

„Zo’n wagen is flink zwaar, hoor,” zei Sietse.

Op een gegeven moment maakte de dijk een bocht en daar kreeg de wagen de wind vol op zijn zijkant en waar Hielke bang voor was geweest, gebeurde. De storm blies de wagen omver!

Er sprong een man uit, gevolgd door zijn vrouw en drie kinderen. Het paard dat in de val was meegesleurd, lag te spartelen om weer op de been te komen. De man sneed met een mes het tuig stuk, waarna het dier zichzelf bevrijdde en hinnikend wegliep. Uit de wagen sloeg een grote vlam en in een ommezien stond alles in lichterlaaie, aangewakkerd door de harde wind.

„O, wat erg! Moet je zien!” riep Louw uit.

Sietse stuurde snel naar de plaats van het ongeluk en legde aan bij de vrouw en de huilende kinderen. De man stond vertwijfeld naar de brandende wagen te kijken, waaruit hij niets meer kon redden.

„Kom gauw in onze boot,” bood Sietse aan. „Dan zullen we kijken of we voor jullie ergens onderdak kunnen vinden, want er komt straks weer regen.”

„Waar moeten we naartoe?” vroeg de vrouw.

„We gaan naar de boerderij van Jellema,” antwoordde Sietse.

„De boer wil jullie vast wel helpen.”

„Goed,” riep de man. „Ga jij met de boot mee, vrouw. Dan zal ik het paard vangen en daarna kom ik bij jullie.”

Louw ging op de motorkap zitten, zodat er voor de vrouw en de kinderen genoeg plaats voorin was.

De Kameleon voer vlug verder. Het paard, dat al in de richting van de boerderij was gegaloppeerd, stond op de dijk te kijken, niet-wetend waar het naartoe moest.

De Kameleon had het paard al gauw ingehaald en de kinderen begonnen te roepen: „Jopie, Jopie!”

Het dier luisterde goed naar zijn naam en liep nu met de boot mee. Zo was het paard tegelijk met de Kameleon bij de boerderij van Jellema.

Vlug stapten ze allemaal uit, want er kwam alweer een

volgende regenbui aan. De vrouw en haar kinderen volgden de vrienden het erf op en ook het paard liep mee.

In de deuropening van de grote schuur stond Gerben verbaasd naar de jongens en hun gasten te kijken.

„Deze mensen zoeken onderdak,” verklaarde Sietse.

Meteen kwam Gerben naar buiten. „Komen jullie dan maar gauw binnen.” Hij greep het paard en trok het ook de schuur in.

Op de dijk rende de eigenaar van de woonwagen zo hard hij kon om droog te blijven. Gerben wachtte hem op in de open deur en toen de eerste druppels begonnen te vallen, kwam de man hijgend de schuur binnen.

„Zijn jullie er allemaal?” vroeg Gerben. „Is er niemand verongelukt?”

„We zijn gelukkig allemaal gespaard gebleven,” antwoordde de vrouw, „maar we hebben niets meer. Onze hele wagen is verbrand.”

„Het is een ramp!” zei de man met een diepe zucht. „Het was nog wel zo’n beste wagen. Hoe kom ik ooit aan een nieuwe? We hebben geen cent.”

„Dat is van later zorg,” vond Gerben. „Een wagen kan vervangen worden, maar een mensenleven niet. Ik zal de boer even vertellen dat we gasten hebben.”

Gerben verdween en kwam even later terug met Jellema en zijn vrouw.

„Wat hoor ik?” vroeg Jellema. „Is uw woonwagen verbrand? U moet dus onderdak hebben? Nou, zolang er geen vee op stal staat, mogen jullie hier wonen. Daarna zien we wel weer. Hoe is uw naam?”

„Ik heet Trip,” antwoordde de man. „Johannes Trip en ik kom uit de gemeente Roermond. Maar hoe ik daar ooit terug moet komen zonder wagen, weet ik niet. We zijn in ieder geval ontzettend blij dat we hier een tijdje mogen blijven en ik zal u graag helpen bij het werk.”

„Het komt allemaal best in orde,” knikte Jellema. „We zullen om te beginnen wat meubels in de stal zetten. We hebben daar wel vaker gasten gehad. En Gerben, breng jij het paard op stal?”

Trip en zijn vrouw gingen met Jellema mee en hielpen bij het bewoonbaar maken van de stal.

Het klinkt misschien een beetje vreemd om mensen in een stal te laten wonen, maar zodra het vee eruit is, wordt alles helemaal schoongespoeld en opnieuw gewit, zodat er bijna van de vloer gegeten kan worden.

De stal werd omgetoverd in een heldere, frisse ruimte, waar Trip met zijn gezin wel honderd keer rianter kon wonen dan

in de beperkte ruimte van een wagen.

Gerben leidde intussen het paard naar een schuur waar ook het paard van Jellema stond. De jongens gingen met hem mee.

„Kijk Jannes, je krijgt gezelschap,” zei Gerben. „Gezellig, vind je niet? Dan kunnen jullie met elkaar praten.” „Dit paard heet Jopie,” vertelde Sietse.

„Nou Jopie, laat ik dan eerst je tuig eens afnemen.” Gerben maakte een riem los, waarna het hele tuig op de grond viel.

„Dat gaat vlug, zeg. De rest was al kapotgesneden. Kom maar, Jopie, hierheen.”

Gerben trok het paard in een box en gaf het haver. Jopie smulde ervan alsof ze dat nog nooit eerder had geproefd. Gerben klopte haar op haar hals en Jopie hinnikte tevreden. Jannes begon ook te hinniken.

„Ja, jij krijgt ook,” knikte Gerben en hij gaf Jannes wat haver. „Kunnen paarden praten?” vroeg Louw lachend.

„Ja zeker,” antwoordde Gerben. „Onze groenteboer heeft een paard gehad, dat kon praten. De jongens van de groenteman hadden het hem stiekem geleerd. Natuurlijk kan een paard niet zo praten als een mens, maar dit paard was heel duidelijk te verstaan, hoewel het een diepe basstem had. Op een dag, toen de groenteboer met zijn paard en kar door

het dorp reed en voor het huis van een klant stopte, kwam veldwachter Zwart voorbij. Zwart had niet veel te doen en daarom lette hij op allerlei kleinigheden.

„Hé Harmsma, u mag niet links van de weg parkeren,” zei hij tegen de groenteboer.

Op dat moment zei het paard met diepe stem: „Rotte peren!” „Wat?” riep Harmsma verontwaardigd tegen Zwart. „Verkoop ik rotte peren? Dat zult u moeten bewijzen. Ik laat geen kwaad over me spreken!”

„U moet er geen grapje van maken,” snauwde Zwart, „want dan zet ik u meteen op de bon!”

Zo kregen de twee dus ruzie, omdat ze niet wisten dat het paard kon praten. De jongens hadden het dier niet veel moois geleerd en toen de groenteboer zich opwond en driftig riep: „Verdraaid, het wordt hoe langer hoe mooier!” vulde het paard die zin aan met „Schooier!”

„Dat is een belediging!” brulde Zwart. Hij trok zijn processen-verbaalboekje. „U gaat op de bon! Hoe is uw naam?”

Harmsma antwoordde niet. Hij bukte zich en keek onder de wagen.

„Ha ha ha!” zei het paard en door de diepe basstem klonk het alsof Harmsma dat vanonder de wagen deed. Het maakte Zwart nog veel bozer, maar Harmsma riep: „Wacht! Hier

klopt iets niet. Er is ergens een grappenmaker die ons ertussen neemt.’

„Ik zie niemand,’ momperde Zwart. „Straks beweer je nog dat het paard het doet!’

Hij had het nog niet gezegd of tot hun verbazing hoorden ze het paard zeggen: „Rotte peren... schooier... ha ha ha!’

En dat was dan ook alles wat het paard kon zeggen, maar Harmsma vond dat al meer dan genoeg. Het is tenslotte geen reclame als iemand bij je groentekar „Rotte peren!’ staat te roepen. Daarom heeft hij het paard verkocht aan een circus, waar het een van de grootste succesnummers is geworden.”

„En jij bent ook een succesnummer,” hoonde Sietse, „want er is geen mens ter wereld die zoveel onzin kan bedenken als jij!”

„Dank u,” boog Gerben. „En gaan jullie nu maar gauw naar huis, want er drijft nu een droge bui over!”

Gerben zat weer kletspraat uit te kramen, maar op dat moment was het inderdaad droog en de jongens renden naar de Kameleon. In de luwte van de Polderdijk voeren ze snel naar het dorp.

Bij de Woudaap zat Kees achter het raam. Hij stak zijn hand op. Dijkstra kwam ook kijken en schudde afkeurend het hoofd. De vrienden moesten erom lachen en kwamen even

later droog en wel terug in de smederij. Veldwachter Zwart was er ook.

„Zo snotapen,” begon Klinkhamer, „waarom zijn jullie niet eerder thuisgekomen? Moeder is heel ongerust over jullie. Ga haar maar gauw vertellen dat jullie terug zijn.”

„Moeder heeft ons uit het boothuis zien komen,” zei Hielke. „Er is een woonwagen omvergewaaid en verbrand,” vertelde Sietse. „We hebben een vrouw met drie kinderen naar Jellema’s boerderij gebracht en haar man en het paard zijn er ook.”

„Nou nou, dat worden onkosten voor onze gemeente,” merkte Zwart op. „Weten jullie toevallig ook waar die lui vandaan komen?”

„Uit Roermond,” antwoordde Louw.

„En die man heet Trip,” vertelde Hielke.

„Hm,” bromde Zwart, „hij is dus ver van huis. Als hij weer terug wil naar Roermond, zal er een nieuwe wagen moeten komen. Ik zal eens met die meneer Trip gaan praten.” Zwart verliet de smederij en ging naar de Polderdijk.

„Tja, die mensen moeten natuurlijk een nieuwe wagen hebben,” zei Klinkhamer. „Bij de boterfabriek staat het onderstel van een vrachtauto. Ik zal aan de directeur vragen of hij dat wil afstaan.”

Klinkhamer belde meteen naar de boterfabriek. Het duurde even, maar toen kreeg hij de directeur aan de telefoon. De smid vertelde van de verongelukte woonwagen en vroeg of hij het onderstel van de vrachtauto mocht gebruiken om een nieuwe wagen op te bouwen. De directeur vond het best en Klinkhamer bedankte hem.

„Jongens, het onderstel staat achter de fabriek. Jullie mogen het weghalen en hierheen brengen.”

„Zit er een stuurwiel op?” vroeg Sietse.

„Nee, want het is een aanhangwagen geweest.”

„Wat goed,” riep Hielke uit. „Dan is het ondergedeelte van de wagen al klaar.”

„Zullen we hem meteen gaan halen?” vroeg Sietse.

„Doe dat later maar,” lachte Klinkhamer. „Het is al kwart voor twaalf. We gaan eerst eten! Vanmiddag hebben jullie er tijd genoeg voor.”

„Dan ga ik er gauw vandoor. Tot vanmiddag!” groette Louw.

„Ik wacht op jullie bij de fabriek.” Op een holletje liep hij naar het dorp.

Hoewel het nog steeds hard waaide, viel er die middag bijna geen regen meer en de jongens konden dus de wagen gaan halen. Bij de boterfabriek stond Louw al op de tweeling te wachten.

„Het is een grote kar,” zei Louw. „We zullen hard moeten duwen.”

„Als het niet gaat, vragen we gewoon aan Gerben of hij wil helpen met de tractor,” stelde Hielke voor.

„Het zal heus wel gaan,” dacht Sietse, maar toen ze het gingen proberen, viel het toch tegen.

„De banden zijn te slap,” zag Hielke, „er moet lucht bij. In de machinekamer staat een compressor. We vragen aan de machinist of we daar lucht kunnen krijgen.”

Met moeite werd de wagen tot voor de deur van het ketelhuis gereden en de machinist kwam naar buiten.

„Wat moet dat?” vroeg hij niet erg vriendelijk.

Sietse vertelde hem wat de bedoeling was en toen wilde de machinist meteen helpen. Hij pakte een slang die verbonden was met een ketel vol samengeperste lucht en daarmee werden de vier banden op spanning gebracht. Het rijden ging nu veel beter. Hoewel het toch nog behoorlijk zwaar ging, lukte het de jongens om de wagen van het fabrieksterrein af te rijden, waarna ze naar het dorp gingen. Hielke en Louw liepen achter de wagen en Sietse stuurde.

Toen ze op het Raadhuisplein aankwamen, sloegen ze de straat in, die naar het meer ging. Daar stond de wagen van de melkboer aan de ene kant van de straat en er recht tegenover

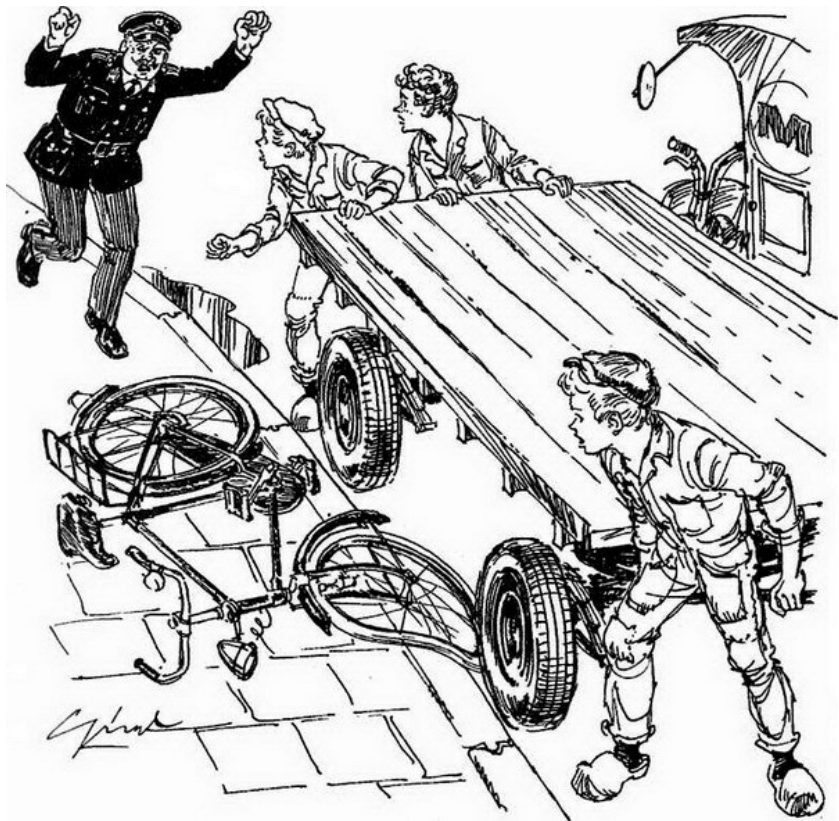
stond een fiets die tegen de trottoirband was gezet. Sietse moest de wagen hier tussendoor sturen.

„Dat gaat niet, hoor,” waarschuwde Hielke.

„Het kan precies,” dacht Sietse.

„Ja, het gaat wel,” was Louw het met hem eens.

Rakelings stuurde Sietse langs de melkwagen, maar toen bleek er toch niet voldoende ruimte te zijn, want de fiets werd heel even geraakt. Hij viel om en het achterwiel van de wagen reed er overheen.

„Die is naar de maan!” schrok Louw. „Het voorwiel is zo krom als een banaan!”

„En weten jullie wat het ergste is?” zei Hielke. „Het is de fiets van Zwart!”

Inderdaad kwam Zwart al met grote stappen uit de slagerij lopen, waar hij binnen was toen het ongeluk gebeurde. „Is het weer zover?” riep hij kwaad. „Andermans bezittingen vernielen? Daar kan ik een proces-verbaal voor opmaken!” „Dat kunt u niet!” klonk een stem achter hem. Het was Gerben.

„Natuurlijk kan ik dat wel,” hield Zwart vol. „Dit is vernieling van staatseigendom!”

„Dat kan wel waar zijn,” knikte Gerben, „maar die fiets mocht daar niet staan. Fietsen moeten altijd op de stoep geparkeerd worden en niet ernaast op de rijweg.”

Zwart wist dat Gerben gelijk had. „Waar bemoei jij je eigenlijk mee?” snauwde hij daarom. „Loop door! Jij hebt er niets mee te maken.”

„Maar ik kan getuigen dat u een ongeluk heeft veroorzaakt en niet de jongens!” Gerben liet zich niet zo snel wegsturen.

„Dat regel ik zelf wel.” Zwart pakte de fiets en legde hem op de wagen. Tot ieders verbazing hielp hij toen de wagen duwen. Zo gingen ze met z'n allen naar de smederij, waar Klinkhamer ook verbaasd keek toen de jongens onder geleide van de veldwachter thuiskwamen.

„Hebben ze weer iets uitgehaald, meneer Zwart?” vroeg Klinkhamer. „Er is steeds wat met die kwajongens.”

„Deze keer is het mijn schuld,” bekende Zwart. „Ik had mijn fiets niet goed neergezet en toen kwam hij onder de wagen. Kunt u het wiel weer in orde maken?”

Dat bleek voor Klinkhamer een kleine moeite te zijn. Hij legde de fiets op de grond en ging op het verbogen wiel staan. Door het gewicht van de sterke smid werd het wiel recht gedrukt en nadat Klinkhamer met een hamer de laatste bocht eruit had geslagen, kon Zwart weer fietsen.

„Gaan jullie hier een nieuwe woonwagen op bouwen?” wilde Zwart toen weten.

„Tja, als er een wagen gebouwd moet worden, hebben we in ieder geval alvast een onderstel,” vertelde Klinkhamer.

„Dat vind ik geweldig!” knikte Zwart. „Die meneer Trip wil graag weer een wagen hebben, want die lui schijnen niet in een huis te kunnen wonen. Dat is voor hen een gevangenis. Ze moeten reizen en trekken, op een andere manier kunnen ze niet leven. En de onkosten van de nieuwe wagen moet u goed noteren, want Trip wil alles betalen, heeft hij gezegd.”

„Heeft hij dan geld?” vroeg Klinkhamer.

„Geen rooie cent,” zei Zwart, „maar hij gaat ervoor werken, heeft hij beloofd.”

„Dan kunnen we maar beter een collecte gaan houden,” dacht Klinkhamer. „Trip zal jaren moeten sparen voor hij de

kosten kan betalen.”

„Goed,” antwoordde Zwart. „Dan zorg ik voor een vergunning om te mogen collecteren.”

HOOFDSTUK 5

Piet Peer trakteert en Trip vertelt

De jongens wilden in hun vrije tijd graag iets te doen hebben en dus mochten zij het onderstel van de wagen schoonmaken en opnieuw schilderen.

„Dat zou een goed onderstel zijn voor een nieuwe wagen voor Trip,” merkte Gerben op toen hij de vrienden bezig zag. „Daar is het ook voor,” antwoordde Sietse. „Wat?” riep Gerben. „Heeft Trip dit dan besteld?” „Nee.” Hielke schudde zijn hoofd. „Hij weet nog van niets, maar we beginnen er alvast aan.”

„Wat geweldig! Dan kom ik ook helpen,” beloofde Gerben. Klinkhamer kon dus genoeg hulp krijgen, maar het materiaal, zoals het hout en het ijzer, moest nog gekocht worden. En wie zou dat betalen? Er moest eerst een collecte worden gehouden en daar wilden de jongens wel voor zorgen. Ze maakten een groot bord en schreven er met dikke letters op: Help een arm gezin aan een nieuwe woonwagen. Alle giften zijn heel erg welkom.

Piet Peer kwam de smederij binnen en las het opschrift.

„Hoeveel gaat zo’n wagen kosten, jongens?” vroeg hij.

„Ongeveer tweeduizend gulden, dacht vader,” vertelde Hielke. „Dat is dan voor het materiaal, want loon wordt niet berekend. We maken alles gratis.”

Klinkhamer kwam uit zijn kantoortje. „Ha, daar hebben we Piet weer! Hoe is het, vriend?”

„Niet best,” zuchtte Piet somber. „De dokter heeft me verteld dat de uitslag van het onderzoek nogal negatief is en hij raadde me aan om maar zoveel mogelijk van het leven te gaan genieten. Hij bedoelde dus dat ik zoveel mogelijk plezier moest maken, want het kan wel eens gauw niet meer mogelijk zijn.”

„Kom kom, niet zo triest,” vond de smid. „Dokters weten ook niet alles.”

„Wat is er met onze dokter?” vroeg Gerben, die net de smederij binnenkwam en de laatste woorden van Klinkhamer hoorde. „Wat weet onze dokter niet?”

„De dokter heeft uit het ziekenhuis het bericht ontvangen dat het er niet zo best met me voorstaat,” vertelde Piet. „Er zijn foto’s van me genomen en die waren kennelijk niet zo mooi. Daarom raadde de dokter me aan om zoveel mogelijk plezier te maken.”

„Maar in een ziekenhuis met veel patiënten wordt wel eens

een vergissing gemaakt,” zei Gerben. „Ik weet nog dat Jan de Vries hier woonde. Hij moest naar het ziekenhuis en na een halfjaar kwam hij eruit. De dokters hadden hem naar huis gestuurd, omdat ze hem niet konden genezen. Iedereen vond het vreselijk, want men dacht dat Jan wel dood zou gaan. Maar onze dokter dacht er anders over. Hij gaf De Vries speciale medicijnen en tot ieders verbazing werd de patiënt steeds gezonder. En vandaag de dag leeft hij nog steeds en woont nu in Dokkum.”

„Tja,” zei Piet peinzend, „misschien valt het met mij ook mee.”

„Natuurlijk, Piet,” knikte Klinkhamer. „Je moet de moed niet laten zakken. Zolang er leven is, is er hoop!”

Piet lachte flauwtjes. „Ik ben helemaal opgekikkerd door jullie. Ik moest hier maar wat vaker komen.”

„Kom dan helpen bij het bouwen van de woonwagen,” stelde Hielke voor.

„Ja, dat doe ik!” besloot Piet. „En dan betaal ik het materiaal. Zet u alles maar op mijn rekening, Klinkhamer. Morgen begin ik. Tot ziens, vrienden!” Heel wat opgewekter dan toen hij kwam, verliet Piet de smederij.

„Het is een vreemd geval,” zei Klinkhamer tegen Gerben.

„Piet ziet er niet gezond uit. Wat jij daarnet vertelde over die

Jan de Vries was me helemaal niet bekend. In welke straat woonde hij?”

„Dat weet ik ook niet,” lachte Gerben, „want ik had nog nooit van hem gehoord, totdat ik het mezelf hoorde vertellen. En nu woont Jan de Vries in Dokkum. Ha ha ha! Ik dacht, daar komt Piet Peer toch nooit, dus kan hij het niet controleren.”

„Wat ben je toch een rare fantast,” zei Klinkhamer hoofdschuddend.

„Maar het deed Pietje zichtbaar goed,” vond Gerben.

De volgende dag kwam Trip de smederij binnen. Gerben had verteld dat er een nieuwe wagen voor hem werd gebouwd en nu wilde hij graag even met Klinkhamer bespreken hoe de wagen ongeveer gemaakt moest worden.

Klinkhamer noteerde de afmetingen die Trip hem opgaf. Daarna haastte Trip zich terug naar de boerderij, want hij werkte hard als vergoeding voor de kost en inwoning die Jellema hem spontaan had aangeboden.

Piet Peer kocht hout bij de timmerman en samen met de jongens maakte hij een stevige, nieuwe vloer op de wagen. Piet vond het fijn om iets te doen te hebben en ook de jongens hadden plezier in het werk.

Toen de klok drie uur sloeg, was de vloer klaar en konden de timmerlieden niet verder, want voor de zijwanden moest

Klinkhamer eerst ijzeren stijlen op het onderstel lassen. Maar de smid had het te druk met ander werk en dus moesten Piet en de jongens wachten.

„Zullen we gaan zwemmen?” stelde Kees voor.

Dat vonden ze allemaal een goed idee en ook Piet wilde wel mee. Hij moest alleen eerst nog een zwembroek kopen en dus voeren ze met de Kameleon naar het Raadhuisplein, waar Piet een zwembroek en een badhanddoek kocht.

Daarna gingen ze naar het meer.

Sietse stuurde de Kameleon naar een plaatsje aan de Polderdijk, waar de jongens vaak zwommen. Vlug trokken ze in het gras van de dijk hun kleren uit.

„Kun je wel zwemmen?” vroeg Sietse toen ook Piet in zijn zwembroek aan de waterkant stond.

„Ja hoor, maar ik heb het al jaren niet meer gedaan.”

De jongens doken in het water en Piet liet zich voorzichtig van de kant glijden. Hij stond tot zijn borst in het water en begon te zwemmen. Voor de zekerheid bleven de jongens in zijn buurt, maar Piet bleek de kunst nog niet verleerd te zijn en hij zwom al gauw net zo makkelijk rond als de vrienden. Hij wist zelfs van geen ophouden en toen de anderen zich op de kant stonden af te drogen, zwom Piet nog steeds door.

„Je moet niet te lang in het water blijven, Piet,” waarschuwde

Hielke. „Straks krijg je kramp.”

„Ja, ik kom!” riep Piet en even later klom hij ook op de wal.

„Dat was heerlijk,” zei hij. „Ik denk dat ik vaker met jullie meega en ik heb een honger, zoals ik in geen jaren heb gehad. Laten we ons gauw aankleden, dan gaan we naar het Paviljoen. Ik trakteer!”

„Joepie jee,” riep Kees, „dat wordt smullen!”

De kleren waren in een ommezien aangetrokken, waarna ze zingend naar het Paviljoen voeren. Piet zong luidkeels mee. Hij genoot zichtbaar en enthousiast ging hij bij het Paviljoen aan wal. De jongens volgden hem op de voet naar een tafeltje op het terras, vlak bij de ingang van het restaurant. Toen ze allemaal zaten, kwam er een kelner naar hen toe.

„Wat ruik ik hier voor lekker gebak?” vroeg Piet aan hem.

„Dat zijn pannenkoeken, meneer. Het is een speciaal gerecht van onze zaak. Ik kan het u aanbevelen.”

„Goed. Brengt u ons allemaal maar een bord,” bestelde Piet.

„Ik heb nooit geweten dat er hier pannenkoeken verkocht werden,” merkte Kees verbaasd op.

„Die kun je overal kopen,” zei Piet. „Ik was er nooit zo dol op, maar het ruikt hier wel lekker.”

En de pannenkoeken smaakten er dan ook naar. Het waren hele grote en alleen Kees keek teleurgesteld omdat er maar

één op elk bord lag.

Van pannenkoeken ben je gauw vol en toen ze allemaal hun koek hadden opgegeten, was Kees de enige die er nog eentje bestelde.

„En wilt u ons een kop soep brengen?” vroeg Piet.

Achter het raam van het restaurant zat een mevrouw glimlachend te kijken hoe Piet en de jongens zaten te smullen. Want tot Piets eigen verbazing zat hij net zo smakelijk te eten als de jongens.

„Dat komt van het zwemmen,” wist Sietse. „Daar krijg je altijd trek van.”

„En van het werken ook,” knikte Kees, terwijl hij het restant van zijn tweede pannenkoek in zijn mond stak.

„Jij hebt bijna niet gewerkt,” zei Louw. „Bij het spijkeren lag je languit op de vloer.”

„Maar Kees werkt nu des te harder,” grijnsde Sietse. „Zijn kaken gaan als machines op en neer.”

Piet lachte.

Een paar studenten die langs de tafel liepen, keken verbaasd naar Piet, maar die zag het niet, want hij had veel te veel plezier met de jongens.

De mevrouw die achter het raam zat, stond op en kwam naar Piet toe. „Neemt u me niet kwalijk, meneer,” begon ze. „Ik zit

in moeilijkheden. Ik ben mijn portemonnee kwijt en kan nu niet betalen. Zou u me een rijksdaalder willen lenen? Ik looier in hotel De Gouden Leeuw. Daar kan ik u het geld weer teruggeven.”

„Maar mevrouw, ik wil met alle plezier voor u betalen,” antwoordde Piet lachend. „Alstublieft, neemt u het aan als een geschenk.” Hij gaf haar een rijksdaalder.

„Heel hartelijk bedankt,” zei de mevrouw en ze gaf hem een hand. „Wat aardig van u.” Ze ging het restaurant weer binnen.

„Wat willen jullie nog drinken?” vroeg Piet aan de jongens.

„Het is zo’n mooie dag, ik ga hier nog lang niet weg.”

De jongens bestelden fris en Piet dronk een glaasje bier. Het warme weer maakte dorstig en er werd veel fris gedronken. Het bier smaakte Piet kennelijk uitstekend, want hij dronk het ene glas na het andere, totdat hij een geweldige lachbui kreeg. Waarom wist hij zelf niet, maar het kwam door het bier. De jongens lachten al gauw even hard mee en de bezoekers aan de andere tafels begonnen ook te lachen. Het was een vrolijke boel!

„O o,” grinnikte Piet, „we moeten weg, jongens. Het wordt hoog tijd. Ha ha ha!”

De kelner kwam afrekenen en was heel beleefd, want Piet gaf een flinke fooi.

Nog steeds lachend ging het hele stel naar de Kameleon en voer terug naar het dorp.

Bij de Woudaap werd Kees aan wal gezet. „Tot morgen,” groette hij. „Dan kom ik weer helpen.”

Dijkstra stond hem bij de molen op te wachten. „Wat hoor ik, Kees? Word je plotseling ijverig? Je bent toch niet ziek?”

„Nee hoor,” zei Sietse en hij schudde spottend zijn hoofd, „voor pannenkoeken met limonade doet Kees alles!”

„Aha, waait de wind uit die hoek?” begreep Dijkstra. „Wees dan gewaarschuwd, want hij eet jullie arm.”

„Zullen we je naar huis brengen?” vroeg Sietse aan Peer, terwijl ze verder voeren.

„Nee, dat hoeft niet. Breng me maar naar hotel De Gouden Leeuw. Ik ga er goed van leven. Voortaan laat ik me netjes bedienen. Ik heb geld genoeg, waarom zal ik dan nog langer zelf ploeteren met het klaarmaken van eten en zo?”

„Moet je je dan niet eerst verkleden?” vroeg Louw.

„Ja, daar zeg je me wat! Breng me eerst maar naar huis, jongens.”

Ze voeren Lenten door en legden aan bij het erf van Piets woning.

„Bedankt, jongens,” zei Piet, terwijl hij uitstapte. „Ik ga me verkleden. Tot morgen.”

„Tot morgen!” riepen de vrienden, waarna ze terugvoeren. Bij de boterfabriek stapte Louw ook uit de Kameleon en de Klinkhamertjes gingen meteen door naar huis.

Aan tafel viel het moeder Klinkhamer op dat de jongens maar heel weinig aten. Op haar vraag of ze geen trek hadden, vertelde Hielke dat Piet had getrakteerd.

„Gelachen dat we hebben,” zei Sietse. „Verschrikkelijk! Iedereen deed mee, en dat kwam door Piet. Hij begon zomaar te lachen.”

„Dan had hij misschien te veel gedronken,” begreep Klinkhamer. „Maar als hij nog kan lachen, is dat een goed teken. Lachen is gezond en misschien helpt hem dat nog.” Die avond kwamen Gerben en Trip om half zeven de smederij binnenlopen.

„Hier is de werkploeg van boer Jellema!” riep Gerben luidruchtig. „We komen even gauw een woonwagen bouwen. Waar moeten we beginnen?”

„Hou jij je maar rustig,” merkte Klinkhamer op. „We maken er geen haast- en vliegwerk van.”

„Hij maakte maar een grapje,” meende Trip. „Het bouwen van zo’n wagen is niet zomaar een, twee, drie, klaar.”

Met vele handen gaat het werk natuurlijk wel vlugger. De jongens begonnen dus stukken hoekijzer met de zaagmachine

op lengte te zagen. Gerben boorde er gaten in en Klinkhamer laste, geholpen door Trip, de stukken ijzer op de wagen vast. Zo ontstonden de stijlen waaraan de wanden bevestigd moesten worden.

Iedereen vond het leuk werk en toen het donker begon te worden waren ze zo ver gevorderd, dat alle stijlen met de dakspanten op de wagen stonden.

„Dat is vlug gegaan,” vond Trip, „en het wordt een stevige wagen.”

„Natuurlijk,” knikte Gerben. „Onze smid is de beste van heel Nederland!”

„Overdrijf je niet een beetje?” vroeg Klinkhamer lachend.

„Goed. U bent de beste van Friesland,” verbeterde Gerben zichzelf.

Moeder Klinkhamer kwam iedereen toen uitnodigen voor een kopje koffie.

„U gaat zeker weer terug naar Limburg als de wagen klaar is?” vroeg ze aan Trip, toen ze met z’n allen gezellig in de huiskamer zaten.

„Ja, mevrouw, ’s Winters zijn we altijd in Roermond. En meneer Klinkhamer, als de wagen klaar is, wil ik graag weten hoeveel het gekost heeft. Dan zal ik mijn best doen om alles terug te betalen.”

„Dat is al geregeld,” zei Klinkhamer. „Piet Peer betaalt alles. Hij is een rijke vrijgezel die best een paar centen kan missen.” „Maar rijke mensen kunnen arm worden,” zei Trip. „En ik wil niet dat er gezegd wordt, dat woonwagenbewoners op kosten van een ander leven. Ik heb altijd alles eerlijk betaald.” „Toch zijn er woonwagenmensen die niet zo’n beste naam hebben,” beweerde Gerben.

„Dat weet ik,” knikte Trip. „Die vind je overal. Er zijn ook slechte slagers, melkboeren, bankiers, burgemeesters en ga zo maar door. Vorig jaar werd ik bijna de dupe van de slechtheid van een ander. We trokken door Gelderland en ontmoetten daar een kennis die ook in een woonwagen woont. Hij heet Jan en hoe zijn naam verder is, zal ik maar niet vertellen, want Jan is geen beste. Hij werkt nooit, maar tot onze verbazing was alles in en om zijn wagen het nieuwste van het nieuwste. Mijn vrouw werd er een tikkeltje jaloers van.

„Hoe kan dat allemaal?’ vroeg ze. „Heb je een prijs in de loterij gewonnen, Jan?’

„Nee hoor!’ antwoordde Jan. „Het is heel eenvoudig om aan geld te komen. Ik zal jullie het kunstje wel leren. We zetten onze wagens hier aan de kant en dan geef ik een feestje.’ Dat lokte ons natuurlijk wel aan. „Heb je dan zoveel geld?’ vroeg ik.

„Laat dat maar aan mij over,“ zei Jan. „Ik ga even naar het dorp om het een en ander te halen.“ Hij spande het paard uit en nam het mee naar het dorp.

„Wat gaat hij nu doen?“ vroeg ik aan zijn vrouw.

„Niets bijzonders,“ lachte ze. „Jan is een eersteklas slimmerik. Ik heb nog nooit zo’n goed leven gehad als tegenwoordig.“

We bleven nieuwsgierig wachten op de terugkomst van Jan.

Het duurde ruim twee uur voor hij weer aan kwam lopen, beladen met dozen gebak, flessen wijn, worsten, paling, sigaren, sigaretten en nog meer. Maar... zonder zijn paard.

Dat had hij verkocht en van het geld ging hij feestvieren.

„Maar hoe kun je nu verder reizen zonder paard?“ wilde ik weten.

„Heel gewoon, met een ander paard,“ zei Jan lachend.

„Koop je dan morgen een nieuw paard?“ vroeg mijn vrouw.

„Dat weet ik nog niet.“ Jan schudde zijn hoofd. „Maar het heeft geen haast, want ik blijf hier toch een paar dagen.“

We hebben die avond heerlijk gegeten en gedronken en eerlijk gezegd, hadden mijn vrouw en ik nog nooit zoiets meegemaakt. Het was een feest om nooit meer te vergeten.

De volgende dag hadden we nog geen zin om verder te trekken en ook wilden we wel eens zien hoe Jan aan een nieuw paard kwam. En wat deed die bandiet? Hij ging naar

het dorp en meldde zich op het bureau voor sociale zaken. Hij vroeg om ondersteuning, omdat hij zonder paard gedwongen was om in die gemeente te blijven.

Voor de gemeente was het natuurlijk voordeliger om hem een nieuw paard te geven, zodat hij kon vertrekken. Want anders zouden ze hem wekelijks een uitkering moeten geven. Dus kwam de politie hem een ander paard brengen. Het nummer van Jans wagen werd wel genoteerd, want hij mocht nooit meer in dat dorp kamperen.

Het ergste vond ik nog, dat ook mijn naam werd genoteerd, hoewel ik part noch deel had gehad aan Jans praktijken.”

„Tja,” zei Klinkhamer, „op zo’n manier kun je de dupe worden van een ander zijn streken.”

„En hoe liep het verder af?” wilde Gerben weten.

„Nou, ik heb Jan flink de waarheid gezegd en toen trok hij scheldend verder. Hij vond ons heel erg ondankebaar! Maar door dat soort voorvallen krijgen alle woonwagenbewoners een slechte naam, terwijl er genoeg nette mensen bij zijn.”

„Toch vind ik het handig bedacht,” lachte Gerben. „En jij had toch maar een heerlijke avond, Trip.”

„Alleen de nasmaak was bitter,” zei Trip. „En nu ga ik terug naar de boerderij, anders denkt mijn vrouw dat ik het water in ben gelopen. Vriendelijk bedankt voor de koffie, mevrouw.

En meneer Klinkhamer, en jullie allemaal, ontzettend bedankt voor jullie hulp. Welterusten.”

„Ja, ik ga ook,” geeuwde Gerben. „Welterusten.”

HOOFDSTUK 6

De Kameleon grijpt in

De volgende morgen kwam veldwachter Zwart de smederij binnen.

„Is Piet niet aan het timmeren?”

„Ik heb hem nog niet gezien,” antwoordde Klinkhamer.

„We zitten op hem te wachten,” voegde Sietse eraan toe, „want zonder hem kunnen wij niets doen.”

„Ik ben benieuwd of hij wel komt,” bromde Zwart.

„Gisteravond heeft hij in het hotel de bloemetjes nogal luidruchtig buiten gezet. Hij gooide een bloempot door de ruiten en toen heb ik hem maar naar huis gebracht. Hij heeft iedereen in het hotel getrakteerd en hij danste steeds met een mevrouw die daar logeert. Die mevrouw vond hem wel leuk en Piet deed zijn uiterste best om zo grappig mogelijk te zijn. Als hij zo doorgaat, zal hij heel wat geld verbrassen.”

Klinkhamer haalde zijn schouders op. „Nou ja, wat dan nog? wat Piet maar veel plezier maken, dat heeft de dokter hem aangeraden.”

„Als hij maar niet baldadig wordt,” mompelde Zwart. „Hij moet er geen gewoonte van maken om bloempotten door ruiten te gooien, want dan zet ik hem achter de tralies.”

Mopperend verliet Zwart de smederij.

Een half uur later kwam Piet opdagen.

„Kom je ons niet helpen?” wilde Sietse verbaasd weten.

„Ja hoor, waarom niet?”

„Omdat je je zondagse kleren aan hebt.”

„Wat geeft dat? Ik ga voortaan netjes gekleed en van hout word ik niet vuil. Dus laten we aan de slag gaan.”

Piet begon meteen de houten balkjes die aan de ijzeren stijlen op de wagen bevestigd moesten worden, op lengte te zagen.

De jongens mochten gaten in het hout boren en er bouten doorheen steken, die met een moer in de stijlen werden vastgedraaid. Zo kreeg de wagen rondom houten palen, waarop de zijwanden vastgetimmerd konden worden. Tot verontwaardiging van de jongens liet Piet de wanden van ruige planken maken.

„Dat is toch geen gezicht!” riep Kees uit. „Dit hout kun je niet schilderen. De wagen lijkt straks een varkenskot op wielen.”

Piet schudde zijn hoofd. „Welnee, de planken worden aan de buitenkant bekleed met plaatijzer en aan de binnenkant met triplex. Je zult er nog van opkijken hoe mooi alles wordt.”

Daarna werd er met plezier verder gebouwd tot het bijna twaalf uur was en Piet voorstelde om met z'n allen naar het Paviljoen te gaan om daar te eten. Dat wilden de jongens maar wat graag, maar dan moesten ze eerst thuis zeggen dat hun moeders niet met het eten op hen hoefden te rekenen. Dat was zo geregeld, waarna de woonwagenbouwers snel naar het Paviljoen voeren, want ze hadden allemaal, ook Piet, vreselijk veel trek.

Bij het Paviljoen kwam de kelner die hen de vorige dag al had bediend, naar hen toe. „Dag meneer, ik heb een tafel voor u. Komt u maar mee.” Hij bracht hen weer vlak bij het restaurant en daar gingen onze vrienden aan een tafel zitten. Er werden aardappelen, vlees en groente opgediend, met als nagerecht een vruchtenpudding.

„Het is wel gek,” merkte Piet op, „maar ik eet veel meer dan vroeger.”

„Zo doorgaan, Piet,” moedigde Sietse hem aan. „Dan word je zo dik, dat niemand je meer herkent.”

„Maar dan passen mijn kleren niet meer en moet ik nieuwe kopen.”

De kelner kwam vragen of ze nog iets wilden drinken. Piet bestelde een glaasje bier en voor de jongens fris. „Je gaat toch niet weer te veel drinken, hè Piet?” vroeg Hielke.

„Nee, want dan kan ik niet werken.”

Twee studenten liepen langs het restaurant. Ze konden Piet niet goed passeren, omdat die met zijn stoel vlak bij de muur zat.

„Pardon, mogen wij er even door?” vroegen ze beleefd. Piet trok zijn stoel naar voren, zodat de studenten erlangs konden.

De kelner kwam even later de bestelling brengen en Piet wilde meteen afrekenen. Toen hij zijn portemonnee uit zijn achterzak wilde halen, bleek die verdwenen te zijn.

„Hé,” schrok Piet, „mijn geld is weg!”

„Dan hebben die twee studenten van daarnet je portemonnee meegenomen,” zei Louw. „Ik zag dat die ene zijn hand erg laag hield, toen de ander tegen je stoel duwde.”

„Daar gaan ze!” riep Sietse. Hij wees naar het tweetal dat er in een jol met een aanhangmotor snel vandoor ging. „Kom op, Piet. We gaan ze achterna!”

Hielke, Sietse en Piet renden naar de Kameleon en vlug werd de motor gestart. Algauw voer de Kameleon op volle

snelheid.

Piet, die voorin zat, keek verbaasd naar de hoge golven die naast de boeg wegrolden.

„Ik wist toch echt niet dat deze boot zó snel kon varen, zeg!” zei hij vol bewondering. „Tjonge, wat een geweld! Die motor is prima. Jullie boot is goud waard!”

De jol met de aanhangmotor voer ook snel. Het viel de jongens op dat de studenten helemaal niet omkeken. Ze stuurden regelrecht naar de ingang van het kanaal en deden net alsof ze niet wisten dat ze achtervolgd werden.

„Dat is tactiek,” merkte Piet op. „Nu kan niemand zeggen dat ze op de vlucht waren. Ze weten toch van niets? Maar hoe krijg ik mijn geld terug? Die mannen zijn sterker dan wij met z’n drieën. En hoe kan ik bewijzen dat zij mijn portemonnee gestolen hebben?”

„We gaan ze in ieder geval tegenhouden,” zei Sietse. „Dan komt er wel hulp opdagen en dan zien we wel verder.”

Langzaam werd de afstand tussen de boten kleiner en op een afstand van ongeveer vijftig meter voor het kanaal kwam de Kameleon naast de jol varen.

„Hé daar,” riep Piet, „willen jullie mijn portemonnee teruggeven? Anders roep ik de politie!”

„Wat zegt u?” riepen de mannen stomverbaasd. „U denkt

toch zeker niet dat we zakkenrollers zijn? Als u uw portemonnee heeft verloren, moet u niet een ander de schuld geven van diefstal. Dat pikken we niet! En ga een beetje opzij met die lompe boot, want wij krijgen water binnenboord van die hoge golven.”

Een van de mannen duwde met een roeispaan tegen de Kameleon en vergrootte zo de afstand tussen de boten. Sietse gaf meer gas en liet de Kameleon vlak voor de jol langs varen. Het bootje danste fel op en neer door de hoge golven die achter de Kameleon werden opgeworpen. Daarna stuurde Sietse rakelings achter de jol langs en door dit spelletje steeds te herhalen, konden de mannen niet meer varen. Scheldend sloeg het tweetal met de roeispanten naar de vrienden, maar Sietse zorgde ervoor dat ze op een veilige afstand bleven. Op dat moment kwam de politieboot uit het kanaal het meer opvaren. De mannen in de jol begonnen onmiddellijk om hulp te roepen en wenkten naar de politie om hen te komen helpen.

Piet begon te twifelen. „Zou ik mijn portemonnee dan toch verloren hebben? Die mannen weten waarschijnlijk van niets.”

„Nou ja, dat is helemaal mooi,” riep Sietse uit. „Eerst zeg je dat je bestolen bent en nu weet je het niet meer? Of heb je je

portemonnee misschien in je andere kleren laten zitten?”

„Dat zou ook nog kunnen,” zei Piet onthutst. „Of wacht... Nee! Voordat ik bij de smederij kwam, ben ik vanmorgen eerst naar de bank geweest om geld te halen. Daar heb ik het geld in mijn portemonnee gedaan, maar... het zou kunnen zijn dat ik hem bij de bank heb laten liggen.”

„O o,” zei Sietse en hij schudde zijn hoofd, „jij weet van voren ook niet dat je van achteren leeft.”

Intussen legde de politieboot naast de jol aan en Sietse stuurde de Kameleon naar de andere kant van de patrouilleboot.

„Brigadier,” riepen de mannen, „we worden gemolesteerd door die pummels! Ze willen ons niet verder laten varen.”

„Zo?” zei de brigadier. „En waarom doen jullie dat, jongens?”

„Piet Peer denkt dat die mannen zijn portemonnee gestolen hebben,” antwoordde Sietse.

„En heren, dat is natuurlijk niet waar?” vroeg de brigadier.

„Natuurlijk niet!” riepen de mannen. „We weten nergens van.”

„Waren jullie gisteren ook bij het Paviljoen?” vroeg de brigadier.

„Nee,” antwoordde de een.

„Ja,” zei de ander.

„Wat is het nu? Ja of nee?” vroeg de brigadier bars. „Ja!”

„Juist! En gisteren is daar de portemonnee van een mevrouw verdwenen,” vervolgde de brigadier. „Dat is voor mij reden genoeg om jullie even te fouilleren.”

„Gaat uw gang maar,” knikten de mannen. „Dan kunnen we meteen aantonen dat wij de portemonnee niet hebben.”

Piet wilde nog zeggen dat hij niet zeker wist of hij bestolen was, maar de twee politieagenten begonnen al met het fouilleren van het tweetal in de jol. Ze vonden geen portemonnee. Ook in het bootje bleek niets verstopt te zijn. Wel had een van de heren een portefeuille bij zich. De brigadier controleerde de inhoud en zag er vijf bankbiljetten van honderd gulden in zitten.

„Hoe komt u aan dat geld?” vroeg hij.

„Dat hebben we verdiend met het werken in een limonadefabriek.”

„En meneer Peer, weet u nog hoeveel geld er in uw portemonnee zat?” informeerde de brigadier.

„Ik heb vanmorgen vijf briefes van honderd gulden van de bank gehaald,” vertelde Piet.

„Dan ga ik even bellen.” De brigadier verdween in de kajuit waar hij per telefoon draadloos verbinding kon krijgen met het gemeentehuis in het dorp. Daar werd hij doorverbonden

met de bank en de kassier kon hem precies vertellen welke nummers er op de bankbiljetten stonden, die hij aan meneer Peer had betaald. De nummers klopten exact met die op de biljetten uit de portefeuille van de mannen. De brigadier wist genoeg. Hij stapte uit de kajuit.

„Sluit de mannen op en maak de jol achter de boot vast!” commandeerde hij. „En meneer Peer, hier is uw geld terug. Als ik u een goede raad mag geven, doe de portemonnee dan nooit meer in uw achterzak. Een beetje handige dief haalt hem er in een wip uit.”

„Ik zal uw raad opvolgen,” knikte Piet. „Vriendelijk bedankt voor uw hulp!”

„Geen dank. Het is onze taak om dieven te pakken. Bedankt u liever de kelner in het Paviljoen, want hij heeft ons gebeld om in te grijpen.”

De politieboot voer terug naar het kanaal en de Kameleon ging snel naar het paviljoen. De kelner kreeg een extra grote fooi. „Want als de dieven niet gepakt waren, was ik nu vijfhonderd gulden armer geweest,” zei Piet.

Daarna stapten ze allemaal weer in de Kameleon en voeren naar het dorp. Het was half drie toen de vrienden de smederij binnenkwamen.

„Tjonge,” lachte Klinkhamer, „jullie hebben zeker erg veel

gegeten? Als ik ook iedere dag tweeënhalp uur pauze hield, zou ik de helft minder werk kunnen doen. Het eten was zeker reuzelekker?”

„Het heeft geweldig gesmaakt,” antwoordde Piet, „maar er waren dieven die er met mijn geld vandoor gingen. Gelukkig konden de jongens hen met de Kameleon inhalen en kwam de politie te hulp, zodat ik alles terugkreeg.”

„En dat allemaal op klaarlichte dag?” vroeg Klinkhamer verbaasd. „Het wordt hoe langer hoe gekker!”

„Maar het was wel een sensatie,” vertelde Kees. „Alle mensen stonden op het terras van het Paviljoen te kijken hoe het zou aflopen. En toen de Kameleon de dieven inhaalde, klapte iedereen in zijn handen.” „Het was net een film, ja,” knikte Piet. „Maar nu moet er weer gewerkt worden, jongens.”

Ze gingen verder met het timmeren van de wanden voor de woonwagen en doordat er nog geen ramen in zaten, werd het een vreemde bak.

Een jonge man met helblond haar, dat strak naar achteren gekamd als een schild op zijn hoofd geplakt lag, bleef staan kijken. „Dat ziet er straks niet echt fraai uit. Met weinig moeite zou het veel mooier kunnen worden,” vond hij.

„Hoe dan?” wilde Piet weten.

„Het dak moet aan de voor- en achterkant een halve meter

buiten de wagen steken en het moet ook wat gebogen worden. Ik wil u wel helpen bij het bouwen. Ik ben namelijk student aan de kunstacademie.”

„Heb ik u niet al eens eerder ontmoet?” vroeg Piet.

„Ja, dat klopt. Gisteravond in het hotel. U heeft ons toen allemaal getrakteerd. Het was een gezellige avond en u wordt nog bedankt.”

Piet lachte. „Nou, als u zin heeft om te helpen, graag. We vinden het fijn als de wagen extra mooi wordt.”

„Ik zal me eerst even voorstellen,” zei de student. „Mijn naam is Van der Ham.”

„Aha, mijn naam is Piet Peer. Ik hoop dat u ons goed zult helpen.”

En dat deed Ham, zoals de jongens hem voortaan noemden. Hij begon met het tekenen van een prachtige wagen op de achterwand. Iedereen keek er vol bewondering naar.

„Dat is een heel mooi ontwerp,” zei Piet goedkeurend. „Zo gaan we de wagen maken.”

Ham ging passen en meten, en volgens zijn aanwijzingen werd er verder gebouwd.

Toen Gerben en Trip ’s avonds kwamen helpen, keken ze hun ogen uit.

„Deze wagen wordt veel mooier dan die ik had,” riep Trip

blij.

„U boft,” knikte Gerben. „Dan kunt u met recht zeggen: 'in de brand, uit de brand'!”

De raamopeningen werden uitgezaagd en de jongens mochten de houten wanden gaan bestrijken met menie. Tja... en toen leunde Piet met zijn mooie kleren tegen de wagen en werd zijn jasje van achteren helemaal rood.

„Ha ha!” lachte Gerben. „Nu ben je een suikerpeer met een rode wang!”

„Maar mijn pak is grondig bedorven,” mopperde Piet.

„Welnee,” grijnsde Gerben. „Ga gewoon met je buik tegen de wagen staan, dan word je van voren ook rood en denkt iedereen dat het zo hoort.”

„Je moet niet zo plagen, Gerben,” merkte Trip op. „Als ik geld heb, zal ik uw jasje wel vergoeden, meneer Peer.”

„Dat is niet nodig, Trip. Ik koop morgen wel een ander pak.”

„Ik weet in de stad een heel goed adres,” vertelde Ham.

„Daar heeft u veel keus en het is er niet duur.”

„Goed, dan gaan we morgen naar de stad,” besloot Piet, „want ik wil graag netjes gekleed zijn.”

Er kwam een man aanfietsen. Bij de smederij stapte hij af. Hij heette Walstra en verkocht loten van de staatsloterij.

„Wie wil er nog een kansje wagen in de loterij?” vroeg hij.

„Ik heb geen geld,” zei Gerben. „Als ik in mijn portemonnee kijk, springen de tranen in mijn ogen bij het zien van zoveel armoe.”

„Kan ik aan jou nog een lot verkopen, Piet?” vroeg Walstra. „Jij kunt het toch wel betalen, dacht ik.”

„Het heeft voor mij geen zin om nog meer geld te winnen.” Piet schudde zijn hoofd. „Zo lang leef ik niet meer.”

„Zoiets mag je niet zeggen, Piet. Daar weetje niets van! Je kunt nog wel tachtig jaar worden. En hoe kom ik van mijn loten af als niemand ze wil kopen?”

„Nou, vooruit dan maar,” zuchtte Piet. „Jij moet ook leven, Walstra. Geef er maar twee.” Hij stak de loten in de binnenzak van zijn jasje en Walstra ging verder op zoek naar nieuwe klanten.

Er kwam een mevrouw aanwandelen. „Goedenavond, heren,” groette ze. „Ik kom jullie bedanken voor het pakken van die dieven, die ook mijn portemonnee hadden gestolen. Ik heb de helft van mijn geld teruggekregen.”

„Dat moet gevierd worden,” riep Piet. „Ik ga met u mee naar het hotel, mevrouw Truus.”

„Ik ook,” knikte Ham, waarna het drietal naar het dorp wandelde.

„Dat kan weer een wild feest worden,” dacht Gerben. „Piet

wordt vanavond vast nog een keer door Zwart naar huis gebracht.”

„Of hij wordt in de cel gestopt,” voegde Sietse eraan toe, „want daar heeft Zwart mee gedreigd als Piet weer met bloempotten gaat gooien.”

Maar Zwart bracht Piet niet naar de cel en ook niet naar huis. Daar zorgde de nieuwe vriend Van der Ham voor. Hij bracht Piet thuis en bleef meteen maar bij hem logeren. Dat was goedkoper dan in een hotel slapen en Piet vond alles best. De volgende morgen zaten de jongens te wachten op Piet, maar hij kwam niet. Ten slotte besloten de vrienden om naar zijn huis te gaan en te kijken waar hij bleef. Ze voeren erheen en klopten op de deur. Er werd niet opengedaan.

De jongens gluurden door de ramen, maar er was niemand thuis.

Sietse ontdekte dat het met menie besmeurde jasje van Piet buiten onder een afdakje hing. Hij voelde in de zakken en ja hoor, zoals hij al verwachtte, vond hij in een binnenzak de twee loten van de staatsloterij. Dat was toch geen plaats om zulke waardevolle papieren op te bergen, vond Sietse. Hij besloot om de loten voor Piet te bewaren en stopte ze in het kastje onder de achterbank van de Kameleon. Zijn vrienden, die aan de voorkant van de woning hadden gekeken, kwamen

intussen het erf weer op.

„Gaan we weer varen, Sietse?” vroeg Hielke.

„Ja, laten we maar weggaan,” antwoordde Sietse. „Piet komt voorlopig niet terug. Hij is zeker naar de stad gegaan om kleren te kopen.”

„Zullen we dan gaan zwemmen?” stelde Kees voor.

Ze voeren naar het meer en nadat ze de Woudaap en de boerderij van Jellema waren gepasseerd, kwamen ze langs de woonboot van meneer Boonstra. Er lagen een paar motorboten en op de dijk stonden drie auto's geparkeerd.

„Meneer Boonstra heeft bezoek,” zag Louw.

„En de gordijnen zijn allemaal dicht,” zei Sietse. „Wat vreemd.”

„Dat is helemaal niet vreemd,” meende Kees. „Anders schijnt de zon naar binnen en wordt het te warm aan boord.”

De Kameleon voer nog dertig meter verder en legde toen aan.

De jongens gingen zwemmen.

Sietse zwom in z'n eentje naar de woonboot van meneer Boonstra en luisterde onder een van de ramen. Hij hoorde het getik van een machine en een man riep een getal. Sietse trok zich voorzichtig aan de bootrand omhoog en probeerde door het raam te gluren, maar de gesloten gordijnen gaven

hem geen kans om iets te zien van wat daarbinnen gebeurde. Sietse zwom terug.

„Wat deed je bij die woonboot?” wilde Hielke weten.

„Ik wilde naar binnen kijken, maar de gordijnen zitten potdicht.”

„De gordijnen aan de walkant zullen wel open zijn,” dacht Kees. „Zal ik daar even gaan kijken?”

„Ja, ik ga met je mee,” knikte Sietse. „We gaan langs de achterkant van de dijk, dan kunnen we de boot ongemerkt bekijken.”

„Jullie lijken wel gek,” vond Hielke. „Het is niet netjes om bij een ander naar binnen te gluren.”

Zo dacht Louw er ook over. Hij vond het onzin om die boot te bespioneren. „Jullie zijn net twee nieuwsgierige apen.”

Daar trokken Kees en Sietse zich niets van aan. Achter de dijk langs liepen ze tot aan de woonboot, waarna ze tegen de dijk omhoogkropen om over de kruin te gluren. Ze konden alleen niets zien, want ook daar waren de gordijnen voor de ramen dichtgetrokken.

„Ik vind het maar vreemd,” fluisterde Sietse.

„Ik ook,” knikte Kees.

Ze kropen terug en vertelden Hielke en Louw dat overal de gordijnen gesloten waren.

„Misschien worden er films vertoond,” zei Hielke en hij haalde zijn schouders op. „Je hoorde toch het getik van de camera, Sietse?”

„Maar waarom werden er dan getallen geroepen?” vroeg Sietse zich af.

„Er werd misschien iets verkocht,” dacht Louw. „Die meneer Boonstra is toch makelaar?”

„En wat hebben wij er trouwens mee te maken?” merkte Hielke op.

„Nou ja,” antwoordde Sietse, „wat die meneer Boonstra wil doen, moet hij zelf maar weten.”

Ze gingen zich aankleden en voeren weer terug naar huis. 's Middags om drie uur kwamen Piet Peer en de student Van der Ham weer bij de smederij. Piet droeg een nieuw kostuum en Ham had een mooi sportjasje aan.

„Tjonge, de heren zijn wel deftig!” zei Klinkhamer.

„Ja ja, dit jasje kreeg ik van meneer Peer cadeau,” vertelde Ham. „We hebben een leuk uitstapje gehad.”

„Ja, dat is waar,” knikte Piet. Toen liep hij snel naar buiten, waar hij naast de smederij begon over te geven. „O o,” jammerde hij, „wat ben ik beroerd. Het zal wel gauw afgelopen zijn met me!”

„Welnee!” lachte Ham. „Je hebt te veel en te sterk gegeten. Je

had niet zoveel specerijen bij de rijst moeten nemen.” Aan Klinkhamer en de jongens vertelde hij dat ze in een Chinees restaurant hadden gegeten. Piet vond het heerlijk, maar hij had veel te veel genomen.

„Ik sta van binnen in brand,” riep Piet. „Ik ga een glaasje bier kopen.” En hij ging weer terug naar het dorp.

„Ik zal maar met hem meegaan,” zei Ham. „Er moet toch iemand op hem passen.” Dus verdween ook hij weer.

„Aan zulke hulp hebben we niet veel,” mopperde Sietse. „Nu kunnen we nog niets doen.”

„Gaan jullie maar varen,” suste Klinkhamer. „Die wagen komt heus wel af.”

Dus gingen de jongens maar weer naar de Kameleon en voeren het meer op.

Gerben en Trip voeren daar ook in een praam met hooi. Sietse stuurde de Kameleon naar hen toe.

„Wat krijgen we nou?” vroeg Gerben verbaasd. „Wordt er niet meer aan de woonwagen gewerkt?”

„Piet is ziek,” vertelde Hielke. „Hij moest overgeven.”

„O, dat klinkt niet zo best,” vond Gerben. „Die arme Piet is echt niet in orde. Willen jullie ons even helpen, jongens?”

„Ja hoor.” Sietse stuurde de Kameleon achter de praam en liet hem duwen.

„Niet te hard,” waarschuwde Gerben. „We moeten bij die boot daar nog meer hooi laden.”

Vlak bij de woonboot van meneer Boonstra stond een kleine hooihoop en die moest ook in de praam worden geladen. Meneer Boonstra zat aan dek te vissen toen de vrienden daar aanlegden.

„Heeft u al iets gevangen?” vroeg Gerben.

„Ja! Een paling van achtenveertig centimeter.”

„Juist,” knikte Gerben. „Ja ja, er zit hier veel paling. Een paar weken geleden haalde ik er een naar boven van bijna twee meter lang!”

„Wat?” Meneer Boonstra keek verbaasd. „Een paling van twee meter? Dat was zeker een slang?”

„Goed geraten,” lachte Gerben. „Het was een stuk tuinslang!”

De jongens lachten en Trip schudde zijn hoofd. Maar meneer Boonstra kon de grap niet erg waarderen. Hij ging naar de andere kant van zijn boot om niet meer gestoord te worden door die pummels.

„Wat een zuurpruim,” mopperde Gerben.

Met z’n allen begonnen ze het hooi laden. Dat was gauw gebeurd, waarna ze naar de boerderij van Jellema voeren. Daar werd het hooi met een grote platte wagen naar de schuur

gebracht.

„Dat is vlug gegaan,” vond Gerben. „Nu kunnen we vanavond lekker vroeg aan de woonwagen gaan timmeren.”

„Ja,” knikte Trip, „dat is wel fijn.”

„Ik begrijp je niet, Trip.” Gerben schudde zijn hoofd. „Van Jellema mag je de hele dag aan je wagen werken, maar toch doe je het alleen ’s avonds.”

Trip vond dat hij het verplicht was aan de boer om zoveel mogelijk te helpen en daarom werd er alleen maar in de avonduren aan de wagen gewerkt.

Maar Piet Peer en Van der Ham lieten zich die avond niet meer zien. Zij zaten in De Gouden Leeuw en dat kostte Piet weer veel geld, want hij trakteerde iedereen royaal.

Mevrouw Truus was de enige die daar iets van zei. „Dit wordt te gek, Peer. U moet uw verstand gebruiken.”

„Dat moet ik juist niet!” riep Piet uit. „Als ik eraan denk wat de dokter heeft gezegd, kan ik net zo goed meteen dood zijn. Daarom maak ik zoveel plezier als ik maar kan.”

„U moet zich er niet mee bemoeien, mevrouw,” riep Ham. Omdat Piet en hij al te veel hadden gedronken, zette de hotelhouder hen buiten de deur. Luid zingend ging het tweetal naar Piets huis.

Veldwachter Zwart keek hen hoofdschuddend na. „Als Piet

zo doorgaat, zal het wel gauw met hem gedaan zijn,” zei hij tegen de slager, die ook stond te kijken.

„Hoe bedoelt u?” vroeg de slager. „Denkt u dat al zijn geld snel op zal zijn?”

„Zowel financieel als lichamelijk zal Piet te gronde gaan,” voorspelde Zwart. „Let maar op mijn woorden. Ik ken mijn klantjes!”

HOOFDSTUK 7

De familie Trip gaat weer op reis

Tot grote spijt van de jongens kwamen Piet Peer en zijn vriend Van der Ham niet meer helpen bij het bouwen aan de woonwagen. Daarom brachten de jongens hun tijd weer door met varen.

Op een dag kwamen ze langs het Paviljoen en zagen daar Van der Ham zitten naast een vreemde man.

„Hé, Piet Peer is niet meer bij hem,” zei Kees.

De man stak een hand naar hen op.

„Maar dat is Piet wel!” ontdekte Sietse.

„Hij heeft zijn haar zwart geverfd!” riep Louw uit.

„Ha ha,” lachte Kees. „Piet. Peer staat in de teer!”

„Willen jullie wegwezen!” riep Piet kwaad. Hij stond op en stootte daarbij zijn hoofd tegen de elleboog van een passerende kelner. Toen bleek dat het haar van Piet niet was geverfd. Hij droeg een pruikje, dat door de botsing van zijn hoofd viel. De jongens hadden het grootste plezier en de andere gasten lachten ook.

Piet schudde met zijn vuist, maar toen dwong Ham hem om

weer te gaan zitten.

Sietse gaf meer gas en nog lachend voeren de jongens verder. Toen Hielke en Sietse thuiskwamen, vertelden ze in de smederij wat ze hadden beleefd.

Veldwachter Zwart was er ook. „Piet begint ijdel te worden. Hij verkeert tegenwoordig in deftige kringen. Daar zorgt die student Van der Ham voor. Piet doet alles wat Van der Ham hem voorstelt. Ze zijn nu bezig met het veranderen van Piets woning. Dat wil zeggen, van binnen, want voor het veranderen van de buitenkant moeten ze eerst toestemming vragen.”

„Dus daarom komen ze niet meer helpen bij de woonwagen,” begreep Sietse. „Ze timmeren nu voor zichzelf. Ik wil wel eens zien wat ze daar doen.”

De volgende dag voeren de jongens dus naar het huis van Piet Peer. Toen ze bij het erf aanlegden, was Ham daar bezig met het verbranden van een hoopje oud hout.

„Wat moeten jullie hier?” vroeg hij niet erg vriendelijk.

„We willen wel helpen,” bood Louw aan.

„Dat is niet nodig. Hoepel maar gauw op!”

Op dat moment kwam Piet naar buiten. „Hallo jongens, hebben jullie nog tijd om mee te gaan naar de heide?”

„Naar de heide?”

„Ja, we gaan zand halen met een praam. Jullie kunnen ons

daar best bij helpen met jullie boot.”

„Laten we het doen, jongens,” fluisterde Kees. „Wie weet, wat we nog meemaken.”

„Goed,” knikte Sietse. „We gaan mee!”

De Kameleon werd achter de praam gestuurd, die daar voor de wal lag.

„Maar voor we weggaan, moet het hout eerst verbrand zijn,” merkte Ham op.

„Natuurlijk,” antwoordde Piet. „Ik zal alvast het gereedschap in de praam laden.”

Kees en Sietse gingen helpen vuurtje stoken. Door met lange stokken in de hoop te porren, wisten ze het vuur zo aan te wakkeren, dat de vlammen hoog oplaaiden.

Louw en Hielke hielpen bij het laden van de praam. Er werden drie schoppen meegenomen, een kruiwagen en een brede plank. Ook had Piet een houten raampje dat bespannen was met gaas.

„Daarmee moet het zand worden gezeefd,” verklaarde hij. Veldwachter Zwart kwam het erf op. „Ik krijg klachten over de rook die jullie verspreiden,” zei hij tegen Piet.

„Maar ik mag toch zeker op mijn eigen erf wel wat oud hout verbranden?” protesteerde die.

„Jawel, maar doe het dan als de wind de andere kant uit

waait.”

„De directeur van de boterfabriek trekt zich ook niets van de wind aan,” mengde Ham zich in het gesprek. „Die grote schoorsteen rookt alle dagen, hoe de wind ook staat.”

„Is dit uw erf?” vroeg Zwart.

„Nee.”

„Waar bemoeit u zich dan mee?” bulderde Zwart kwaad. „Ik heb het tegen Piet Peer en niet tegen u!”

Van der Ham stond niet in een goed blaadje bij Zwart, dat was wel duidelijk. Zwart zag een soort oplichter in hem, die handig profiteerde van Piets geld.

Intussen had het vuur alles verteerd en Piet beloofde Zwart dat hij bij het verbranden van afval voortaan rekening zou houden met de wind.

„Heel goed, Piet,” knikte Zwart. „Per slot van rekening ben jij hier de baas. Zorg dat je het blijft!”

Zwart vertrok en nadat Ham met een emmer water de rest van het vuur had gedoofd, waren de vrienden klaar om te vertrekken.

„Moeten we niets meenemen om te drinken?” vroeg Ham.

„Een goed idee,” stemde Piet met hem in. „De melkboer is in de straat. Ik ga meteen wat halen.”

„Als het maar geen karnemelk is,” riep Ham hem na.

Even later kwam Piet terug met vier flessen fris en vier flesjes bier. „Zo,” zei hij, „meer kon ik niet dragen, maar het zal wel genoeg zijn. En nu varen.”

De Kameleon duwde de praam het dorp uit en tussen groene weiden met grazend vee ging de reis verder. Na drie kwartier varen kwamen ze bij een smalle zijvaart. Hier voeren ze in en na een poosje zagen ze aan hun linkerhand een groot heideveld.

„De heide wordt afgegraven,” vertelde Piet aan Ham. „Het zand wordt weggevoerd en de onderliggende grond wordt omgeploegd en tot bouwland gemaakt voor rogge en aardappelen.”

Sietse stuurde de praam naar een plek waar al een gedeelte van de heide was weggegraven. Aangezien de vaart erg ondiep was, moest de praam een meter uit de wal blijven liggen. Daar had Piet op gerekend en hij legde de meegebrachte plank vanaf de praam naar de wal.

De kruiwagen werd over de plank gereden en het laden van het zand kon beginnen. Het bakje met het gaas werd volgeschept en boven de kruiwagen leeggeschud. Op het gaas bleven steentjes en resten van plantenwortels achter, die werden weggegooid.

Na zes keer een volle zeef te hebben leeggeschud, was de

kruiwagen vol en student Van der Ham, die tot nu toe nog niets had gedaan, reed de kruiwagen over de plank in de praam. Maar het rijden over zo'n smalle plank is niet zo eenvoudig en halverwege de wal en de praam stuurde Ham het wiel naast de plank en tuimelde hij met het hele vrachtje in het water.

„Sufferd!” schold Sietse. „Nu hebben we de kruiwagen voor niets geladen!”

„Ik doe het toch zeker niet voor de grap?” riep Ham, terwijl

hij uit het water klauterde. „Ik ben kletsnat!”

Kees en Louw lagen krom en Ham werd nog kwader.

„Ik help niet meer!” brulde hij. „Dat domme werk is goed voor jullie! Ik ga mijn kleren drogen!”

De jongens trokken de kruiwagen op de wal en begonnen opnieuw zand te scheppen.

Ham liep in zijn zwembroek naar takjes te zoeken, waarmee hij een vuurtje wilde stoken.

„Pas op,” waarschuwde Piet, „dat mag niet! Het is te gevaarlijk voor de heide.”

„Dat weet ik ook wel,” bromde Ham. „Maar hier op het zand kan er niets gebeuren. Ik kijk wel uit.”

Bij het vuurtje, dat veel rook verspreidde, ging hij zijn kleren drogen.

Piet en de jongens schepten de ene kruiwagen na de andere vol, totdat Hielke aan Piet vroeg hoeveel zand hij nodig had.

„Zeg Ham,” riep Piet, „hoeveel kruiwagens zand moeten we hebben?”

„Ongeveer tien!”

„Dan wordt dit de laatste,” zei Sietse, „want er liggen er al negen in de praam.”

„Ik krijg dorst,” klaagde Kees.

„Ja jongens, als deze kruiwagen vol is, zal ik jullie trakteren,”

beloofde Piet.

De kruiwagen werd snel vol geladen en door Sietse in de praam gereden. Er lag nu een hoop zilverwit zand in de praam, dat zo fijn van korrel was, dat het als water door je handen gleed.

„Wat gaan jullie eigenlijk met dat zand doen?” vroeg Louw.

„Mijn huis mooi maken,” antwoordde Piet. „En kijk, hier heb ik voor ieder een fles fris. Die hebben jullie wel verdiend.

Hallo Ham, wil je een flesje bier?”

„Ja! Ik kom!” Ham kwam op een draf naar de praam. Van het vuurtje stoken had hij dorst gekregen en gretig dronk hij het flesje leeg. „Dat smaakt,” zei hij. „Zo lust ik er nog wel eentje.” „Ik heb er voor ons ieder twee,” knikte Piet. „Dus hier heb je er nog een.”

Ham dronk dit flesje weer net zo gulzig op.

„Het vuur begint beter te branden,” merkte Kees ineens op.

„Ik zie vlammen.”

„Wat? O nee, mijn kleren staan in brand!” schrok Ham. Hij rende terug naar het vuur, maar het was al te laat. Driekwart van zijn broek was verbrand en van de rest was niets meer over. „Wat een pechdag!” riep hij uit. „Dat kost je geld, Piet. Jij moet me nieuwe kleren geven.”

„Moet ik dat?” riep Piet verontwaardigd. „Jij hebt toch zelf dat

vuur aangestoken? Ik heb er niets mee te maken!”

„Dat heb je wel!” ruziede Ham. „Ik werk voor jou! En tijdens dat werk zijn mijn kleren verbrand. En als jij nu te gierig bent om alles te vergoeden, help ik je niet langer. Dan neem je maar een timmerman in dienst. Dan moet je honderd keer zoveel betalen, want ik deed alles gratis.” „Ik heb niet gezegd dat ik niets wil vergoeden,” zei Piet en hij schudde zijn hoofd. „Maar je moet niet beweren dat ik iets verplicht ben, want al het getimmer is jouw idee! Jij wilt iets nieuws brengen om reclame te maken voor jezelf als ontwerper van woonkamers!”

Louw maakte een einde aan de ruzie door op te merken dat er in de verte iemand aankwam.

„Hé, dat is veldwachter Zwart!” schrok Piet. „Maak het vuur uit en dan wegwezen!”

Het vuurtje werd snel bedolven onder scheppen zand.

Daarna gingen ze vlug aan boord en voeren weg.

Er klonk een snerpand fluitje. De vluchtelingen moesten bij Zwart komen.

„Niet omkijken, hoor,” waarschuwde Piet. „We doen net alsof we niets gehoord hebben!”

„Het is de schuld van Ham,” bromde Sietse. „De rook van het vuur heeft Zwart hierheen gelokt. Iedereen weet dat je in

het bos en op de hei geen vuur mag gebruiken. Dat hoor je alle dagen op de radio en de televisie. Je kunt een flinke boete krijgen, Ham.”

De student haalde zijn schouders op.

„Het laat hem koud,” zei Piet, „want ik zal de boete voor hem moeten betalen.”

De Kameleon duwde de praam de grote vaart in en voer toen zo snel mogelijk naar het dorp terug.

In de verte fietste Zwart ook terug. Hij had geen haast, want hij wist precies om wie het ging en hij zou straks bij Piet aan huis nog wel een hartig woordje met hen spreken.

„Het gaat goed,” lachte Kees. „We zijn veel eerder terug in het dorp dan Zwart! Kijk maar, we zijn hem al ver vooruit.”

Piet schudde zijn hoofd. „Dat maakt geen verschil. Zwart zal straks wel bij me aan de deur komen.”

„Maar als we dan allemaal zeggen dat we niet op de heide waren, kan hij ons toch niets maken?” meende Kees.

„Je denkt toch zeker niet dat Zwart achterlijk is?” vroeg Hielke. „Zet dat maar uit je hoofd. We zijn er gloeiend bij.”

„Allemaal?” schrok Kees. „Moet ik dan ook een boete betalen?”

„Welnee,” antwoordde Piet. „Jij hebt toch niets gedaan?” Ham begon het koud te krijgen in zijn zwembroekje. „Ik krijg

kippenvel,” zei hij. „Als ik dit vooruit geweten had, was ik niet meegegaan.”

„En dan had Zwart nu niet achter ons aan gezeten,” voegde Sietse eraan toe.

„Ja hoor,” zei Ham kwaad, „alles is natuurlijk mijn schuld!”

„Wie zijn schuld is het anders?” vroeg Sietse.

Daar wist Ham geen antwoord op en zwijgend voeren ze verder. Daar waren de eerste huizen van Lenten al en even later legde Sietse bij het erf van Piet aan.

Ham rende naar binnen en trok gauw andere kleren aan.

Gekleed in een grote gele trui en een grijze broek kwam hij even later terug bij de praam.

Piet en de jongens hadden intussen een kruiwagen vol zand geladen.

„Hé,” riep Piet, „je hebt mijn broek aan!”

„Ik heb niet anders.” Ham haalde zijn schouders op. „Koop jij maar een nieuwe. Jij hebt geld genoeg!”

„Als het zo doorgaat, zal ik gauw te weinig hebben,” mopperde Piet.

„Waar moet dit zand heen?” wilde Sietse weten.

„Kom maar mee.” Ham liep voor de kruiwagen uit. Hij trok de achterdeur van de woning wijdopen en daar moest Sietse naar binnen rijden.

„Tjonge,” riep Sietse verbaasd, „alle tussenmuren zijn weg!”
„Ja,” beaamde Ham, „zo is er meer leefruimte. Mensen die in kleine, enge hokjes wonen, worden uiteindelijk zwaarmoedige zwartkijkers. Hoe ruimer de woongelegenheid is, hoe ruimer de opvattingen van de mensen worden, die erin leven.”

„Je zult wel gelijk hebben,” zei Sietse nuchter. „Maar waar moet dit zand nu liggen?”

„Op de vloer.”

„Op de vloer?”

„Ja! We maken van de vloer een zandvlakte. Op die manier leven we dan voortaan als het ware op het strand. En dan hoeven we nooit meer te stofzuigen en er komt ook geen tocht meer door de kieren van de vloer. Het huis wordt er dus warmer door.”

„En Piet vindt dat goed?”

„Natuurlijk! Anders zou hij er zelf toch niet aan meewerken? Gooi die wagen nu maar leeg.”

„Best.” Sietse stortte het zand in een hoek van de kamer, waarna hij een volgend vrachtje ging halen.

„Waar heb je het zand naartoe gebracht?” vroeg Kees.

„Je mag één keer raden,” lachte Sietse.

„Naar de kelder,” probeerde Kees.

„Mis. Naar de kamer!”

Kees kon het niet geloven. Vlug hielp hij de kruiwagen laden en ging toen met Sietse mee, die het zand weer in de kamer stortte. Kees zag tot zijn grote verbazing dat Ham het zand over de vloer verspreidde.

„Ja ja,” lachte Sietse, „dit wordt een strandkamer!”

„Hé jongens,” riep Kees, „kom eens kijken! Het is om je ziek te lachen. De kamer komt vol zand!”

Hielke en Louw sprongen uit de praam om te kijken.

„Jullie moeten niet zo dom lachen,” zei Ham verontwaardigd.

„Dit is een nieuw experiment! Wanneer het aan de verwachtingen beantwoordt, kan het een revolutie in de woningbouw betekenen. Dan krijgen alle huizen een strandkamer.”

„Misschien wordt het wel gezellig,” grinnikte Hielke. „Ik geloof alleen niet dat mijn moeder het goed zou vinden als wij thuis de kamer vol zand strooiden.”

„Dat kan wel waar zijn,” antwoordde Ham, „maar als iedereen het doet, doet jouw moeder het ook, want zo gaat het met nieuwigheden. Als de mensen eraan gewend raken, willen ze het allemaal hebben.”

„Nou ja, dit is onze kamer niet,” vond Sietse. „Kom op, jongens, we gaan meer zand halen.”

Toen ze de vierde kruiwagen in de kamer hadden leeggestort, kwam veldwachter Zwart het erf op. „En wie heeft er vuur gestookt op de heide?” vroeg hij bars.

„Ik niet.” Sietse schudde zijn hoofd, waarna de anderen hetzelfde antwoord gaven, behalve Ham.

„U zegt niets?” merkte Zwart op. „U bent dus de dader?”

„Dader?” vroeg Ham verontwaardigd. „U bedoelt toch niet dat ik een misdadiger ben?”

„Dat bent u wel!” bulderde Zwart. „Het is misdadig om op die droge heide een vuur te stoken! U gaat op de bon voor een flinke boete. Hoe is uw naam?”

„Floris van der Ham, geboren twee november 1936, en ik woon in Hilversum.”

Zwart noteerde alles.

„Wilt u erbij schrijven dat het bekend was, dat de heide ontgonnen wordt voor bouwgrond en dat het dus niet zo heel belangrijk is als er een gedeelte verbrand zou zijn?” voegde Ham eraan toe.

„Wat u daar beweert, is helemaal niet zeker!” zei Zwart. „Er wordt over onderhandeld om de heide te bewaren voor recreatieterrein. En van wie hadden jullie toestemming om daar zand te gaan halen?”

„Moet je voor die paar kruiwagens nog toestemming vragen?”

vroeg Piet. „Dat wist ik niet.”

„Dat is een smoesje, Piet,” zei Zwart. „Stel je voor dat alle inwoners van Friesland daar zand gingen halen, waar bleef de heide dan? Die zou dus binnen een jaar totaal verdwenen zijn! Nu wil ik het halen van die paar kruiwagens wel door de vingers zien, maar doe het niet nog een keer.”

„Dat is voortrekkerij!” protesteerde Ham. „Omdat Piet een inwoner van dit dorp is, hoeft hij geen boete te betalen en ik wel? Daar zal ik het met de rechter over hebben.”

Zwart keek Ham een moment heel kwaad aan. „Hoe is je naam, geboortedatum en adres?” vroeg hij toen aan Piet. Piet kreeg dus ook een proces-verbaal.

„En jij gaat er niet nog eens vandoor als je mijn fluitje hoort, versta je dat?” bromde Zwart tegen Sietse, nadat hij alles genoteerd had.

Sietse was zo verstandig om alleen maar ja te knikken, want één verkeerd woord zou ook hem een proces-verbaal kunnen bezorgen.

Zwart keek door een raam in de kamer. Toen keek hij nog eens, alsof hij zijn ogen niet kon geloven, waarna hij hoofdschuddend het erf verliet.

„Hij is een ouderwetse brombeer van een veldwachter,” smaalde Ham.

„En jij bent helemaal een vervelende kerel!” riep Sietse.

„Door jou kreeg Piet ook een bon! Je had je mond moeten houden, dan had Zwart het door de vingers gezien.”

„We gaan er geen ruzie over maken, jongens,” kwam Piet ertussen. „Ik betaal de boetes en daarmee uit.”

Het werk ging weer verder, totdat al het zand op de vloer lag. Piet bedankte de jongens voor hun hulp, waarna ze allemaal naar huis gingen om te eten.

Hielke en Sietse vertelden thuis wat er in de woning van Piet werd gedaan.

„Dat is niet gek,” lachte Klinkhamer. „Laten wij ook zand over de vloer strooien. Dat loopt lekker zacht.”

Natuurlijk wilde moeder Klinkhamer daar niets van weten.

„Het is te gek om los te lopen,” zei ze. „Dat zo’n student zoiets doet, kun je wel verwachten, maar dat Piet niet wijzer is, begrijp ik niet.”

„Laat Piet maar in het zand spelen,” vond Klinkhamer. „Hij moet maar doen waar hij plezier in heeft, dat is hem door de dokter aangeraden.”

„Wie weet, wat hij allemaal nog gaat doen,” zei Sietse grinnikend. Daar zouden ze dan wel bij zijn, dat wist hij zeker. Het bouwen van de woonwagen was intussen zo ver gevorderd, dat alleen het schilderwerk nog gedaan moest

worden, De jongens mochten helpen bij het aanbrengen van de grondverf, maar het fijne schilderwerk deed Trip zelf. Dat kon hij heel goed. En ook Gerben kon goed schilderen. Zo brak de dag aan dat de familie Trip in hun nieuwe woning op wielen kon vertrekken. Ze namen heel hartelijk afscheid van iedereen die zo goed voor hen was geweest en Trip beloofde aan Piet Peer dat hij alles aan hem zou terugbetalen. Maar daar wilde Piet niets van horen.

Natuurlijk reed Trip een rondje door Lenten. Zijn vrouw en hij zwaaiden vriendelijk naar alle inwoners. Iedereen wenste hun veel geluk met de prachtige wagen en een goede reis. Driftig voortgetrokken door Jopie, rolde de wagen het dorp uit, de wijde wereld in, naar de vrijheid die woonwagenbewoners nu eenmaal verkiezen boven het wonen in een huis dat altijd op dezelfde plaats blijft, in dezelfde straat, in hetzelfde dorp.

„Zo Gerben,” zei Zwart toen de wagen uit het zicht was verdwenen, „nu ben jij je hulpje kwijt en moet je het werk op de boerderij weer helemaal alleen doen.”

„Dat deed ik voor die tijd ook,” zei Gerben en hij haalde zijn schouders op. „Dus dat maakt geen verschil. Eén ding zal ik wel missen. Dat is het timmeren in mijn vrije tijd. Het bouwen aan die wagen vond ik leuk werk.”

„Ga er dan eentje voor jezelf maken,” stelde Zwart voor.

„Misschien trek jij dan ook het land door en hebben wij hier een lastpost minder.”

„Ja Gerben,” lachten Hielke en Sietse, „wij zullen wel helpen en dan maken we een reis door het hele land!”

„Ik zal er eens over denken,” knikte Gerben.

„Dan komt er niets van.” Sietse keek teleurgesteld. Hij kende Gerben een klein beetje.

Piet Peer kwam de smederij binnen. Hij gaf Klinkhamer de opdracht om een rooster te maken, waarop je je schoenen schoon kon schrapen voor je naar binnen ging.

„Want als we met modderschoenen in het schone zand gaan lopen, wordt het gauw vuil,” verklaarde hij.

„Ik begrijp jou niet, Piet,” vond Gerben. „Hoe heeft die student je zo gek gekregen om je hele huis vol zand te laten kruien? Gooi die kerel toch de deur uit!”

„Maar het wordt echt iets bijzonders, Gerben. Kom maar eens kijken. Het zal je ontzettend meevallen. En als ik Van der Ham wegstuur, ben ik weer helemaal alleen.”

„Dus dat is het,” begreep Gerben. „Je wilt niet meer alleen zijn en daarom mag die student doen wat hij wil? Je kunt toch wel betere vrienden vinden? Kijk, daar wandelt mevrouw Truus. Zij zou heel wat beter gezelschap voor je zijn.

Mevrouw Truus, wacht u even? Piet Peer gaat met u mee!”
riep Gerben, voor Piet hem kon tegenhouden.

„Dat is leuk,” vond mevrouw Truus en natuurlijk wandelde Piet toen wel met haar mee.

„Piet is soms nog net een kind,” zei Gerben en hij schudde zijn hoofd. „Een ander moet voor hem zorgen. En waar komt die student Van der Ham vandaan?”

„Uit Hilversum,” wist Hielke.

„Dat zegt genoeg,” mompelde Gerben. „Daar wonen allemaal rare snuiters. Kijk maar naar de programma’s op de televisie, die komen daar ook vandaan!”

HOOFDSTUK 8

Piet brengt alles in rep en roer

De volgende morgen stopte er een kleine personenauto voor de smederij. Uit het open schuifdakje stak een lange, ronde koker.

Gerben, die in de smederij was, vroeg aan de man die uit de auto stapte: „Is dat de loop van een kanon of is het een raket?”

De man lachte. „Voor een kanon is mijn autootje wel wat klein, vindt u ook niet? En zoals u ziet, is het een kartonnen koker en daarmee kun je niet schieten.”

„Dat is waar,” bekende Gerben. „Uw auto is wel erg klein. U heeft zeker thuis geen garage nodig? Zo’n wagentje kan wel in een envelop.”

„Ha ha,” lachte de man. „U maakt het helemaal mooi. U heeft zeker zelf geen auto?”

„Nee, die heb ik niet.”

„Dat dacht ik al,” zei de man. „De mensen die zelf geen auto bezitten, hebben gewoonlijk de meeste kritiek op kleine wagentjes.”

„Maar ik zou uw auto best willen hebben,” antwoordde Gerben. „Het is altijd nog beter dan niets. En het voordeel van zo’n kleine wagen is, dat je hem desnoods als rugzak kunt gebruiken door er een paar draagriemen aan te maken.”

Hielke en Sietse lachten.

„Beste meneer,” begon Klinkhamer, „u kunt beter geen gesprek met Gerben beginnen, want er is nog nooit een verstandig woord uit zijn mond gekomen. Waarmee kunnen wij u van dienst zijn?”

„Kunt u ook zeggen waar de heer P. Peer woont?”

„Dat is heel gemakkelijk te vinden,” knikte Klinkhamer. „U rijdt rechtdoor tot de boterfabriek en daarnaast staat het huis van Piet Peer.”

„Bent u ook een artiest die het huis van Piet komt opsieren?” vroeg Gerben nieuwsgierig.

„Ik ben fotograaf,” zei de man. „Ik heb een foto voor de heer Peer.”

„En die zit in die grote koker?” wilde Sietse weten.

„Inderdaad. Het is een groot formaat. Bedankt voor de inlichtingen, heren. Goedemorgen.” De fotograaf stapte in zijn auto en reed verder.

„Wat moet Piet met zo’n grote foto?” vroeg Gerben zich af.

„Die koker was wel tweeënhalve meter lang. Stel je voor, een

foto van bijna drie meter. Daar heb je een hele muur voor nodig om die op te hangen.”

„Misschien is dat ook wel de bedoeling,” knikte Klinkhamer.

„Van der Ham doet duidelijk alle moeite om er iets bijzonders van te maken.”

„Ik ga daar vanavond eens kijken,” besloot Gerben. „Ik ben benieuwd hoe mooi het bij Pietje wordt.”

Hielke en Sietse keken elkaar even aan. Ze gingen er nu meteen kijken!

Eerst haalden ze Louw en Kees op en daarna voeren ze met z'n allen naar het huis van Piet.

Toen ze door de ramen keken, zagen ze dat er net een grote foto aan de achterwand van de kamer werd opgehangen. Het was een kleurenfoto van een rij duinen met een stuk strand aan de zee. Doordat de foto tot op de vloer kwam, leek het alsof het zand van het strand bij het zand op de vloer hoorde.

„Dat vind ik prachtig.” Kees knikte bewonderend. „Het is alsof je zo vanuit de kamer naar de zee kunt lopen.”

„Het is heel mooi bedacht,” vond Hielke. „Kijk, daar staat een strandstoel en er ligt een oud anker. Het is net of je echt op het strand bent.”

Piet zag de jongens voor de ramen staan. „Vinden jullie het mooi?”

„Het is fantastisch, Piet!”

„Kom even binnen, maar trek jullie schoenen uit.”

Op blote voeten liepen de jongens de kamer in. Ze mochten alles bekijken. In een houten kuip stond een palm en het televisietoestel was zo opgehangen, dat het leek alsof het boven op een duin stond.

„Die televisie hoort daar niet,” verklaarde Ham. „Maar ja, Piet is de baas! Hij wil ’s avonds naar die kijkkast kijken. Volgens mij bederft het de sfeer. Het is leuker om te luisteren naar zachte melodieuze muziek op de radio, maar ook dat wil Piet niet.”

„Nee.” Piet schudde lachend zijn hoofd. „Ik heb iets veel beters!” Hij drukte op een knop en er begon een elektromotor te zoemen. Plotseling klonk er muziek van een draaiorgel. De jongens schrokken van het harde geluid dat door de kamer dreunde, maar vonden het toch wel prachtig. Het orgel stond verscholen achter een doek, dat door Ham blauw was geschilderd, met witte wolken erop. Dat moest de hemel voorstellen. Maar het was geen hemelse muziek die erachter vandaan kwam, het waren straatdeuntjes zoals draaiorgels meestal spelen.

Piet vond het prachtig. Hij zat in een schommelstoel en schommelde op de maat van de muziek heen en weer.

„Hoe kom je aan dat orgel?“ vroeg Sietse.

„Gekocht! In de stad.“

„Ja, voor veel te veel geld,” mompde Ham, „want het speelt nog vals ook. Ik had daar liever een aquarium neergezet met kleurige vissen erin. Maar ja, Piet is de baas!”

In een hoek stond een grote, lege bierton die dienstdeed als tafel en verder waren er ligstoelen die vaak op het strand gebruikt worden. Boven de deur naar de keuken hing een rood-wit gestreept zonnescherf, zodat het leek alsof daar een snoeptent stond.

Ham drukte op de knop van de elektromotor en het draaiorgel staakte zijn muzikale arbeid. Er was weer rust op het strand.

„Wat jammer,” vond Kees. „Ik vind dat orgel prachtig.”

„Ik heb iets veel mooiers,” zei Ham. „Iets dat bij het strand hoort. Zo’n draaiorgel is goed voor op een kermis.” Hij drukte op de knop van een bandrecorder. De jongens hoorden ineens het ruisen van de zee, met af en toe het gekrijs van meeuwen.

„Dit heb ik zelf opgenomen op het strand van Ameland,” vertelde Ham. „Hoe vinden jullie het?“

„Het is net echt,” bekende Hielke. „Je zou zweren dat je werkelijk bij de zee bent.”

„Ik word altijd slaperig van dat geruis,” merkte Piet op. „Als die recorder een kwartier draait, lig ik te maffen als een poes bij de kachel.”

„Hé Piet,” begon Sietse, „er is hier helemaal geen kachel. Hoe moet het dan als het winter wordt?”

„Er staat een oliekachel in de keuken,” zei Ham, „en die blaast warme lucht door die buis daar in de kamer.”

Onder de ramen liep een buis met openingen, dat was de verwarming.

„Dit huis is van alle gemakken voorzien,” lachte Piet. „Kom maar eens mee naar de keuken. Daar hebben we iets, dat heeft zelfs de burgemeester niet!”

De jongens gingen met Piet mee en in de keuken opende hij een grote vrieskast, waarin van boven tot onder laden zaten. Piet trok er een la uit en de jongens zagen een complete maaltijd van soep en aardappelen, groente en vlees. Alles was bevroren en wel over een aantal vakjes verdeeld. Nu trok Piet een andere kast open, waarin de la met het eten kon worden geschoven.

„Kijk jongens,” zei hij. „Dit is een elektrische oven. Hierin kan ik wel acht laden schuiven. Als ik de oven aanzet, is het eten binnen een half uur ontdooid en heerlijk warm. Zo vlug kunnen jullie moeders niet koken.”

„Dat is geweldig!” riep Kees. „Ik zal het aan mijn moeder vertellen. Dan kan zij ook zo’n ijskast en oven kopen.”

„Het kost wel een paar centen,” waarschuwde Piet. „Ik ben bang dat je vader niet zoveel wil betalen.”

„Maar hoe kom je aan die bevroren maaltijden?” vroeg Louw. „Kun je die bij de kruidenier kopen?”

„Die worden bezorgd vanuit de stad. Ik koop er telkens twintig tegelijk, want meer plaats heb ik niet in de vrieskast.”

„Wat zit er achter deze deur?” wees Kees.

„Daar is de kelder. Pas op, val er niet in! Ham wil er een zwembad van maken, maar daar voel ik niet zoveel voor. Ik heb al een douche.”

Er kwam iemand aan de voordeur. Hij drukte op de bel, die klonk als een scheepssirene. Het geluid was alleen niet zo hard, want dat zou tot aan de andere kant van het dorp te horen zijn.

„We krijgen bezoek,” zei Piet.

Ham liet een man binnen, die een fototoestel om zijn nek had hangen. Hij kwam van de krant om een stukje te schrijven over de bijzondere kamer van Piet Peer, die ontworpen was door de heer Van der Ham, student aan de kunstacademie. De man bleef verbaasd in de deuropening staan en keek de kamer rond alsof hij niet kon geloven wat hij zag.

„Wat een verrassing!” riep hij uit. „Dit is inderdaad wel iets bijzonders.”

„U wilt er dus wel een stukje over schrijven?” vroeg Ham blij.

„En wilt u dan vooral mijn naam noemen, want het is mijn idee en daar wil ik graag reclame mee maken.”

„Dat doe ik met alle plezier, meneer Van der Ham,” beloofde de man. Hij begon aan de voorbereidingen om een foto te nemen.

„Jongens,” riep Ham, „gaan jullie naar buiten. Het is hier anders veel te vol.”

„Wacht even,” zei de verslaggever. „De jongens van Klinkhamer kunnen wel in het zand gaan zitten vlak bij het strand. Dat geeft meer diepte aan de foto.”

Hielke en Sietse vonden het best, en terwijl Kees en Louw voor een raam stonden te kijken, werden de schippers van de Kameleon gefotografeerd op het strand van Piet Peer.

Toen ze 's middags thuiskwamen om te eten, mopperde moeder Klinkhamer dat er zoveel zand uit de kleren van de jongens op de vloer viel. „Waar hebben jullie nu weer gezeten?” wilde ze weten.

„Op het strand,” antwoordde Sietse.

„Wees niet zo grappig, Sietse,” zei Klinkhamer. „Geef moeder fatsoenlijk antwoord als ze je iets vraagt.”

„Maar we hebben echt op het strand gezeten, in de kamer van Piet Peer,” voegde Sietse eraan toe. „Er is een foto van gemaakt en die komt in de krant!”

„Het is waar,” knikte Hielke. „U zult het wel zien als de krant komt.”

De jongens vertelden alles wat ze hadden meegemaakt in huize Peer.

Moeder Klinkhamer schudde haar hoofd. „Wat kunnen sommige mensen toch gekke dingen bedenken,” zuchtte ze. En van bevroren maaltijden moest ze niets hebben. „Ik maak het eten liever zelf klaar,” lachte ze, „dan weet ik tenminste wat erin zit!”

„Zo is het, moeder,” was Klinkhamer het met haar eens.

„Niemand kookt zo goed als onze moeder, nietwaar jongens?”

„Nee, niemand op de hele wereld!” vielen Hielke en Sietse hem bij.

Toen mopperde moeder Klinkhamer niet langer over het zand dat haar zoons zo kwistig op het vloerkleed hadden geknoeid.

Diezelfde avond stond de foto in de krant.

Gerben sloeg op zijn knieën van het lachen toen hij hem zag.

„Wat een onzin,” riep hij uit, „zoveel zand in de kamer! Als je

zoiets doet, is er wel een steekje aan je los!”

„Lees maar even wat erbij staat,” zei Sietse. „Iedereen wordt aangeraden om ook zo’n kamer in te richten. Dat geeft de mens meer ontspanning. Als je ’s avonds moe van je werk thuiskomt, kun je heerlijk uitrusten op het strand en dat geeft je het gevoel alsof je met vakantie bent.”

„Ja ja,” spotte Gerben, „met vakantie in je eigen huis. Dat is ontzettend voordelig! Maar al die onzin heeft Pietje Peer veel geld gekost. En wat kreeg hij ervoor? Een kamer vol zand en een foto aan de wand.”

„En een draaiorgel,” vertelde Hielke.

„Een draaiorgel?” vroeg Gerben verbaasd. Hij bekeek de foto nog eens extra goed. „Ik zie nergens een orgel.”

„Het staat verscholen achter dat doek met wolken erop,” wees Hielke.

„Dat is helemaal onzin,” vond Gerben. „Als ik een draaiorgel had, zette ik het voor mijn huis en mochten alle burens meegenieten van de muziek.”

„Als je steeds dezelfde deuntjes hoort, zullen de burens er niet erg blij mee zijn,” merkte Klinkhamer op.

„Maar Piet is rijk!” verzekerde Gerben. „Hij kan iedere week nieuwe muzieknummers kopen. Daarom vind ik het jammer dat zo’n orgel binnen staat.”

Naar aanleiding van de foto in de krant kwamen er veel mensen bij Piet Peer op bezoek om zijn huis te bekijken. De student Van der Ham stond iedereen te woord en vertelde vol trots dat hij de ontwerper was.

Het vele bezoek deed Piet goed, want hij begon dikker te worden en hij kreeg een gezondere gelaatskleur. Ook ging hij veel met Ham wandelen en dan kwamen ze stevast langs de boerderij van Jellema.

„Waar die twee steeds naartoe gaan, is me een raadsel,” zei Gerben op een morgen tegen Klinkhamer. „Ze lopen iedere dag over de betonnen brug en gaan dan in de richting van het Paviljoen. Meestal komen ze om ongeveer vier uur langs de boerderij, maar ik zie ze nooit terugkomen.”

„Zullen wij dan eens gaan kijken waar ze heen gaan?” stelde Sietse voor.

Dat vond iedereen een goed idee.

Die middag lag de Kameleon met de vier vrienden aan boord onder de betonnen brug, om ongemerkt te kunnen wachten op de komst van Piet en zijn vriend Ham. En zoals Gerben verteld had, liep het tweetal tegen vieren langs het meer.

„Daar komen ze,” waarschuwde Sietse.

De jongens hielden zich muisstil en daar kwamen de mannen over de brug.

„Je moet niet zoveel inzetten,” hoorden de jongens Ham tegen Piet zeggen. „Daardoor is het verlies...”

Meer konden de vrienden niet verstaan, want Piet en Ham waren de brug al gepasseerd en liepen verder over de dijk. Sietse gluurde naar hen langs de zijkant van de brug. Toen duwden de jongens de Kameleon naar een rietkraag. Langs het riet trokken ze de boot verder, zodat ze Piet en Ham ongemerkt konden volgen.

Druk pratend, maar voor de jongens onverstaanbaar, liepen Piet en Ham rustig verder, tot de woonboot van meneer Boonstra. Daar ging het tweetal naar binnen en viel er voor de jongens niets meer te zien, want opnieuw waren voor alle ramen van de woonboot de gordijnen stijf dichtgetrokken. Sietse liet de Kameleon tot vlak naast de woonboot drijven. De jongens probeerden via de wanden iets op te vangen, maar daarbinnen was het zo’n geroezemoes, dat ze er niets uit konden opmaken.

Er kwam een motorboot aan, die ook bij het woonschip ging aanleggen. De jongens voeren snel door en zagen dat er drie heren aan boord gingen.

„Wat moeten die lui daar toch,” vroeg Sietse zich af. „Ik begrijp er niets van.”

„We zullen het aan Piet moeten vragen,” zei Hielke.

's Avonds vroeg Gerben in de smederij: „En jongens, waar gaan Piet en koekenbakker Ham naartoe?”

„Naar de woonboot van meneer Boonstra,” antwoordde Sietse. „Maar wat ze daar doen, weten we niet, want de gordijnen zijn steeds helemaal dicht.”

„Boonstra geeft zeker filmvoorstellingen. Hij zal wel een agent van een reisbureau zijn, die reisfilms vertoont,” dacht Gerben.

Dat was niet zo'n gekke verklaring. Het was best mogelijk dat Piet een buitenlandse reis wilde maken. Daarom verkocht hij zeker de volgende dag ook het draaiorgel.

„Wat hoor ik?” begon Gerben toen hij Piet ontmoette. „Heb je het orgel verkocht?”

„Ja, want Ham vond het niet passen bij de sfeer van de kamer,” knikte Piet. „En ik geloof dat hij wel gelijk had. Daarom heb ik het verkocht. Op de radio kan ik alle soorten muziek ontvangen, dus heb ik eigenlijk geen orgel nodig.”

„Ik begrijp niet waarom je alles doet wat Ham zegt,” zei Gerben. „Zo'n orgel is een waardevol bezit, want er worden geen nieuwe meer gemaakt.”

„Daar heb ik zo gauw niet aan gedacht,” verontschuldigde Piet zich.

„Jij denkt nooit!” riep Gerben uit. „Jij laat een ander voor je

denken en dat is het domste wat je kunt doen!”

„Dat bepaal ik zelf wel,” snauwde Piet. Hij keerde Gerben de rug toe.

De jongens vonden het ook jammer dat het orgel verdween. Ze lagen met de Kameleon aan de oever van het meer en zaten erover te praten.

„Had Piet het maar aan ons gegeven,” zei Kees, „dan waren we ermee langs de huizen gegaan om er geld mee te verdienen.”

„En wat moesten we dan met dat geld doen?” wilde Louw weten.

„Hoe kun je dat vragen?” grijnsde Sietse. „Dat zou Kees allemaal versnoepen, hè Kees?”

„Nee hoor.” Kees schudde zijn hoofd. „We zouden er arme mensen mee kunnen helpen. Maar het orgel is nu weg en wij kunnen ernaar fluiten!”

Langs de dijk kwam Piet Peer aanwandelen, samen met mevrouw Truus. Ze hadden zeker een verschil van mening, want hun gesprek werd nogal luid en heftig gevoerd. De jongens konden alles verstaan.

„Ik geloof er geen woord van!” riep mevrouw Truus. „Je bent zo gezond als een vis. Het is grote onzin om te beweren dat je niet lang meer zult leven. Je moest je schamen, Piet, om

zoiets te zeggen.”

„Maar ik ben toch niet voor niets naar het ziekenhuis geweest?” verdedigde Piet zichzelf. „Ik ben daar helemaal doorgelicht en de dokter die dat deed, was een professor!” „Een verstrooide professor zeker?” spotte mevrouw Truus. „Laat jij je maar eens door een andere dokter onderzoeken, dan hoor je misschien het tegenovergestelde van wat die professor zegt.”

„Maar dat kost geld,” zei Piet. „En ik ben niet zo rijk meer.” „Ik wil het wel voor je betalen,” bood mevrouw Truus aan. Het antwoord dat Piet gaf, konden de jongens niet verstaan, omdat ze verder wandelden.

„Hoorden jullie dat?” vroeg Louw. „Piet heeft geen geld meer. Daarom heeft hij het orgel zeker verkocht?” Hielke schudde zijn hoofd. „Dat geloof ik niet. Vader heeft ons verteld dat Piet heel rijk is.”

Maar die avond kwam Piet naar de smederij om van Klinkhamer vijftig gulden te lenen. Het verbaasde Klinkhamer dat die rijke Piet geld moest lenen, maar hij gaf het hem wel.

„Zou het dan toch waar zijn dat hij geen cent meer heeft?” vroeg Hielke aan vader toen Piet vertrokken was.

„Wie zegt dat?” wilde Klinkhamer weten.

„Dat vertelde Piet zelf aan mevrouw Truus toen ze vanmiddag langs het meer wandelden.”

„Dat is toch ook wat!” riep Klinkhamer uit. „Heeft hij dan zó wild geleefd, dat al zijn geld op is? Het is niet te geloven!”

Veldwachter Zwart kwam de smederij binnen. „Wat kunt u niet geloven, Klinkhamer?”

„De jongens vertellen me net dat Piet geen geld meer heeft. Ze hoorden het hem tegen mevrouw Truus zeggen. En Piet heeft zojuist vijftig gulden van me geleend. Dat is toch wel een beetje vreemd, want hij kan morgenochtend om half negen alweer geld van de bank halen.”

„Waar is Piet naartoe gegaan?” vroeg Zwart.

„Naar het meer,” wees Sietse.

„Goed!” zei Zwart. „Dan ga ik nu eens onderzoeken wat hij daar steeds uitvoert. Mag ik even bellen?”

„Gaat uw gang,” knikte Klinkhamer.

Zwart pakte de hoorn van het toestel dat in de smederij hing en draaide een nummer. „Goedenavond brigadier, met Zwart... Wilt u de RP21 naar de betonnen brug sturen? Ja, bij de ingang van de poldervaart... Kan het meteen?... Over een kwartiertje?... Ja, bedankt!” Zwart legde de hoorn op het toestel. „Zeg jongens, kan ik nog even met jullie gaan varen?”

„Ja natuurlijk, graag zelfs!” riepen Hielke en Sietse tegelijk.

„Er is toch geen gevaar bij?“ vroeg Klinkhamer.

„Dat verwacht ik niet,“ dacht Zwart. „We gaan gewoon een routine-onderzoek doen.“

Klinkhamer vond het goed en Zwart liep met de jongens naar het boothuis. De motor van de Kameleon werd gestart, waarna ze het meer opvoeren. Heel in de verte liep er iemand over de betonnen brug.

Zwart tuurde door zijn kijker.

„Daar gaat Piet Peer,“ zei Sietse.

„Kun je dat zó met je blote oog zien?“ vroeg Zwart verbaasd.

„Nee,“ bekende Sietse, „maar Piet gaat nogal vaak naar de woonboot van meneer Boonstra en daarom dacht ik dat hij het wel zou zijn, die daar over de brug loopt.“

„Het klopt,“ zei Zwart. „En wij gaan ook in die woonboot kijken. Het vermoeden bestaat dat het een speelhol is, waar met de roulette veel geld wordt vergokt.“ „Zou Piet daar dan zijn geld hebben verloren?“ schrok Hielke.

„Die kans is heel groot,“ meende Zwart. „Maar over een kwartier weten we meer.“

„Moet ik nu naar de woonboot varen?“ vroeg Sietse.

„Nee, we blijven hier even wachten. Zet de motor maar af. Zodra de politieboot in zicht komt, varen we die tegemoet.“ Zwart richtte zijn kijker naar de overkant van het meer.

Het duurde ongeveer tien minuten voor de grijze patrouilleboot van de rijkspolitie in de verte zichtbaar werd. Zwart gaf een teken. „En nu maar weer varen, Sietse.”

De Kameleon werd gestart en voer op zijn grootste snelheid de RP21 tegemoet.

Vanaf de politieboot werden lichtsignalen gegeven ten teken dat Zwart was gezien in de Kameleon. Midden op het meer ontmoetten de boten elkaar.

Sietse stuurde de Kameleon naast de patrouilleboot en Zwart vertelde de brigadier wat er moest gebeuren.

„Maar we moeten wel voorzichtig te werk gaan, zodat er niemand kan ontsnappen,” zei Zwart. „Het beste is als een van de manschappen bij ons in de Kameleon komt. Dan varen we naar de Polderdijk. Ik loop naar de woonboot en intussen maakt mijn collega de motorboten los, die daar voor de wal liggen. Met de Kameleon duwen we die boten het meer op, zodat niemand ermee kan vluchten.”

„Heel goed,” knikte de brigadier. „Dan zet ik aan de andere kant van de woonboot twee man aan wal, die daar de wacht houden. Daarna leg ik naast het schip aan.”

Alles was goed doorgesproken en nadat agent Vermeer in de Kameleon was gestapt, voeren de boten naar de Polderdijk. De Kameleon voer naar rechts van de woonboot en de RP21

naar links.

Zodra de Kameleon de dijk had bereikt, gingen Zwart en agent Vermeer aan wal. Zwart liep rechtstreeks naar de loopplank die toegang tot het woonschip gaf. Vermeer maakte snel de vier motorboten los, die daar voor de wal lagen, waarna hij weer in de Kameleon stapte, die de boten het meer op duwde. Dertig meter uit de wal koppelde agent Vermeer de boten aan elkaar vast, zodat de Kameleon ze gemakkelijk bij elkaar kon houden.

Daar bleven Hielke en Sietse met agent Vermeer vol spanning het verdere verloop van de operatie volgen. De patrouilleboot had twee man aan wal gezet om te posten bij de ramen van de woonboot. Daarna legde de RP21 aan naast het woonschip en dat werd daarbinnen duidelijk gehoord. Meneer Boonstra kwam met een kwaad gezicht naar buiten om te kijken wie er naast zijn boot naast hem aanlegde. Hij schrok vreselijk toen hij oog in oog stond met veldwachter Zwart en de brigadier.

„Naar binnen!” commandeerde Zwart. Hij duwde Boonstra hardhandig terug.

„Politie!” brulde Boonstra en binnen ontstond een groot tumult. Er werd een ruit stukgeslagen, waar een paar mannen door wilden vluchten, maar ze zagen hun weg versperd door

de politiemannen op de wal.

„Iedereen gaat zitten!” bulderde de brigadier. „En wie niet kan bewijzen hoe zijn naam luidt, wordt meegenomen! De roulette en het geld worden in beslag genomen.”

Zwart en de brigadier begonnen de namen van alle aanwezigen te noteren. Onder hen was ook Piet Peer. Hij was de enige die geen papieren bij zich had, waarmee hij kon aantonen dat hij inderdaad Peer heette en de brigadier wilde hem arresteren.

„Laat u maar,” zei Zwart. „Ik ken hem. Hij is al erg genoeg gestraft door hier al zijn geld te vergokken. Ga naar huis, Piet! Later krijg je nog een proces-verbaal wegens het ongeoorloofd spelen met de roulette.”

Hielke en Sietse zagen Piet met gebogen hoofd over de dijk gaan, op weg naar huis.

„Piet heeft het niet lekker,” fluisterde Sietse. „Hij loopt als een geslagen hond.”

„En die meneer Boonstra zal ook wel een toontje lager zingen,” merkte Hielke op. „Kijk, de brigadier draagt een apparaat naar buiten. Het was dus toch een speelhol!”

De roulette en een paar tafels werden in de politieboot geladen. Toen blies de brigadier op een fluitje en gebaarde naar agent Vermeer dat de boten weer naar de wal gebracht

konden worden.

Sietse liet de Kameleon de boten naar de dijk duwen, waar de eigenaars al stonden te wachten. Met bedrukte gezichten stapten ze snel in en voeren weg.

Zwart kwam Hielke en Sietse bedanken voor hun hulp en zei dat ze nu wel naar huis konden gaan. Zelf ging hij met de politieboot mee.

De brigadier van de RP21 stak lachend zijn hand op naar de jongens, die weer naar huis voeren.

Op de dijk liep Piet.

„Zullen we vragen of hij mee wil varen?” vroeg Sietse.

„Laat hem maar,” zei Hielke. „Hij kijkt zo somber. Een wandeling in de frisse lucht zal hem goed doen.”

Even later legden ze de Kameleon in het boothuis aan en toen Hielke en Sietse de smederij binnengingen, was Gerben daar ook.

„En?” vroeg Klinkhamer. „Had Zwart succes?”

„Nou, reken maar!” antwoordden de jongens. „De boot van meneer Boonstra was een speelhol! Er werd roulette gespeeld. Iedereen kreeg een proces-verbaal en de roulette is in beslag genomen. Piet Peer was er ook bij. Hij is nu onderweg naar huis.”

„Aha,” zei Klinkhamer. „Dus daar is Piet zijn geld

kwijtgeraakt. Tja, als je gaat gokken, ben je gauw door je geld heen. Dat hebben we nu kunnen zien aan Piet Peer. Denk er dus om, begin daar nooit aan, jongens!”

„Piet heeft alles te danken aan die student Van der Ham,” mopperde Gerben. „Die Ham heeft hem op het verkeerde pad gebracht. Wie weet hoeveel geld hij van Piet in zijn eigen zak heeft gestoken. Ik vind het jammer dat die student er vanavond niet bij was. Hij heeft dubbel en dwars een proces-verbaal verdiend!”

„Daar komt Piet,” wees Sietse.

Met gebogen hoofd en zonder op of om te kijken, liep Piet de smederij voorbij.

Gerben wilde hem binnenroepen, maar Klinkhamer hield hem tegen. „Laat hem maar even met rust, Gerben. Piet heeft het al zwaar genoeg.”

„De vijftig gulden die u aan hem geleend heeft, bent u nu ook kwijt, vader,” merkte Hielke op.

„Verdraaid, ja! Als ik geweten had dat hij ermee ging gokken, had ik hem geen cent gegeven.”

„Zoals ik al zei, het is allemaal de schuld van die Ham,” hield Gerben vol. „Als ik hem tegenkom, zal ik een hartig woordje met hem spreken. Een héél hartig woordje!”

De volgende morgen kreeg Gerben volop de gelegenheid om

dat hartige woordje met Ham te spreken, want toen Gerben in de smederij was om een nieuwe schop te halen kwam Ham binnen. Hij had gloednieuwe sportkleding aan: witte schoenen, een witte broek en een blauwe blazer.

„Hallo, heren,” groette hij opgewekt. „Kan iemand me vertellen waar Piet Peer is?”

Er kwam geen antwoord. Klinkhamer, Gerben en de tweeling keken de student niet erg vriendelijk aan.

„Weet jij dan echt van niets?” vroeg Gerben bits. „Jij hebt Piet toch naar dat speelhol van Boonstra gebracht, nietwaar? Dus is het jouw schuld dat Piet al zijn geld heeft verspeeld!”

„Maar ik wilde hem een pleziertje doen,” verdedigde Ham zich. „Kon ik het helpen dat Piet steeds meer risico nam. Ik heb hem genoeg keren gewaarschuwd.”

„Ja, toen het te laat was!” riep Gerben spottend.

„Kunt u me vijftig gulden betalen?” vroeg Klinkhamer. „Piet heeft ze van me geleend, maar doordat u een gokker van hem heeft gemaakt, ben ik het geld kwijt.”

„Maar dat is een zaak tussen u en Piet,” antwoordde Ham, terwijl hij angstig naar Gerben keek, die dreigend op hem afkwam.

„Ik zou jou graag eens tussen mijn vuisten willen wrijven!” siste Gerben. Hij keek zo woest dat bij elke stap die hij

dichterbij kwam, Ham er twee achteruit deed.

Hielke en Sietse hadden zichtbaar plezier tijdens dit schouwspel. Het was duidelijk dat Ham doodsbang was voor die sterke Gerben. En dat werd nog erger toen ook Klinkhamer begon te dreigen.

„Het is wel verdraaid jammer dat we jou niet aan de politie kunnen uitleveren!” zei de smid met een dreigende toon in zijn stem. „Daarvoor is meneer de student te glad geweest, hè? Die heeft er wel voor gezorgd dat hij buiten schot bleef!”

„Maar ik heb het helemaal niet kwaad bedoeld!” verdedigde Ham zich en zijn gezicht begon de kleur te krijgen van zijn witte broek. Opeens kon hij niet verder achteruit, want hij stond met zijn rug tegen de koelbak naast de smidse.

„Ik zal je...!” riep Gerben. Hij dreigde met zijn vuisten, meer niet. Dat was ook niet nodig, want de student viel van schrik achterover in de koelbak.

De jongens lagen dubbel van het lachen. Ze lachten nog harder toen Ham uit de koelbak kwam en zijn prachtige broek van achteren een hele grote roest- en vetvlek bleek te hebben, net als de achterkant van de blazer.

Op dat moment kwam Zwart binnen.

„U komt net op tijd, veldwachter!” jammerde Ham. „U moet proces-verbaal opmaken, want ze hebben me in die bak met

dat vieze water geduwd. Mijn nieuwe kostuum is totaal bedorven!”

„Wie heeft jou in die bak geduwd?” vroeg Klinkhamer kwaad.

„Heb ik het gedaan?” riep Gerben. „We hebben jou met geen vinger aangeraakt!”

„Heeft u getuigen?” vroeg Zwart aan Ham.

„Nou en of. Die twee jongens hebben het gezien!” schreeuwde Ham.

„Hij ging er zelf in zitten!” riepen Hielke en Sietse, nog steeds lachend.

„Dan klopt uw verhaal niet, meneer Van der Ham,” stelde Zwart rustig vast.

„En wilt u nu ogenblikkelijk mijn smederij verlaten!” riep Klinkhamer.

Ham haastte zich de werkplaats uit.

Hielke en Sietse keken hem gierend na. Hoe hun vader en Gerben de student, zonder hem aan te raken, in de koelbak hadden gewerkt, zouden ze hun leven lang niet meer vergeten.

„Voor mijn part hadden jullie hem helemaal ondergedompeld,” zei Zwart ondertussen. „Ik had er toch geen proces-verbaal van gemaakt.”

Zo verdween de student Van der Ham uit Lenten, om er nooit meer terug te keren.

Maar waar was Piet Peer? Ham had hem niet kunnen vinden. „Als hij maar geen domme dingen doet,” zuchtte Klinkhamer.

„Ik zal eens gaan zoeken,” beloofde Zwart en hij ging terug naar het dorp.

„Die dekselse Piet toch!” Gerben schudde zijn hoofd. „Hij brengt het hele dorp nog in rep en roer. En het lijkt me sterk dat hij echt zo ziek is. Een paar maanden geleden kon ik het nog geloven, maar nu niet meer. Hij werd steeds actiever en zag er ook veel beter uit. Straks zeggen de mensen nog: 'Eerst was Piet ziek, maar rijk en nu is hij gezond, maar arm.' Die Piet is toch maar een rare peer!” Toen moest Gerben terug naar de boerderij.

„Kom op,” zei Sietse tegen Hielke, „wij gaan ook op zoek naar Piet.”

Op dat moment kwam Louw net aanlopen en natuurlijk ging hij mee met de Kameleon.

„We varen naar Piets huis,” stelde Sietse voor. „Dan gaan we eerst kijken of hij toch niet thuis is.”

„Ik heb hem gisteravond wel thuis zien komen,” zei Louw.

„Toen kwam hij terug uit een speelhol,” vertelde Hielke,

waarna Louw te horen kreeg wat er de vorige avond was gebeurd.

„En is Piet nu verdwenen?” vroeg Louw.

„Dat weten we nog niet, daarom gaan we naar zijn huis,” antwoordde Sietse. Hij stuurde de Kameleon naar de wal, want ze hadden intussen het erf van Piet bereikt.

De jongens liepen naar het huis en keken door de ramen. Er was niemand. Louw drukte een paar keer op de bel, maar er werd niet opengedaan.

„Ik geloof dat ik toch iets hoor,” merkte Sietse op. „Luister!”

„Ja! Het komt van de zijkant,” knikte Hielke.

De jongens liepen meteen naar de andere kant van de woning. Daar was een blinde muur met alleen een klein raampje, laag bij de grond.

En voor dat raampje verscheen het gezicht van Piet.

„Ik zit gevangen in de kelder!” riep hij. „Ik kan er niet uit! De deur is in het slot gevallen.”

„Wat moeten we doen?” vroeg Sietse.

„Sla het ruitje stuk,” riep Piet snel.

Sietse zocht een grote steen. „Wegwezen, Piet!” waarschuwde hij.

Piet ging naast het raampje staan, waarna Sietse het glas stuksloeg.

„En wat nu?” wilde Hielke weten. „Moeten we je er doorheen trekken?”

Piet schudde zijn hoofd. „Nee, dat gaat niet. Hier is de sleutel van de voordeur. Ga naar binnen en maak de kelderdeur open. Dan kan ik eruit!”

Hielke rende naar de voordeur, opende hem en ging naar de keuken. Hier kon hij de kelderdeur gewoon met de kruk opendoen en Piet kwam naar buiten.

„Het loopt ook allemaal tegen,” momperde Piet. „Kijk, de kruk brak aan de binnenkant af en toen kon ik de deur niet meer openmaken. En ik wilde alleen maar even aardappelen halen.”

„Aardappelen halen?” herhaalde Hielke. „Je hebt toch diepvriesmaaltijden?”

„Was het maar waar,” zuchtte Piet. „Die kan ik niet meer betalen.”

Sietse en Louw kwamen ook binnen.

„Hé Piet,” begon Sietse, „er staan twee vreemdelingen naar je huis te kijken. Als je wilt vluchten, kunnen we er gauw in de Kameleon vandoor gaan.”

„Vluchten?” vroeg Piet verbaasd. „Voor wie moet ik vluchten? Ze mogen dan wel mijn geld hebben afgetroggeld, maar dit huis is nog steeds van mij. Hier blijf ik de baas, al zou

ik droog brood moeten eten!”

„Daar komen ze,” zei Louw. „Doe maar niet open, Piet. Je weet nooit wie het zijn.”

Dat wist Piet inderdaad niet.

Het waren twee mannen, gekleed in donkere pakken en met opvallend zwart haar. Een van hen zag de jongens staan en hij lachte met hagelwitte tanden naar hen. De andere man drukte op de bel.

Piet ging opendoen.

„Bent u meneer Piet Peer?” vroeg de man die op de bel gedrukt had, beleefd.

„Ja, dat ben ik,” zei Piet nogal kortaf.

„Wij zijn familie van Trip,” legde de andere man uit. „We komen u de tweeduizend gulden terugbrengen, die u voor de nieuwe woonwagen had gegeven.”

„Wa...wa...wat zegt u?” vroeg Piet verbaasd. „Geeft Trip het geld van de wagen terug? Het is niet te geloven. Daar had ik helemaal niet meer op gerekend. Maar komt u toch binnen. Ik zet even koffie.”

Toen de mannen de kamer binnenkwamen, bleven ze een moment verbaasd staan. Zoiets hadden ze nog nooit gezien. Een strand in de huiskamer?

„Gaat u toch zitten,” nodigde Piet uit. „Ik ga koffiezetten.”

Hij verdween in de keuken en de mannen gingen ieder in een ligstoel zitten.

„Jullie hebben ook bij de bouw van de wagen geholpen, hè jongens?” vroeg de ene man. „Trip is jullie er nog steeds heel dankbaar voor.”

„We vonden het leuk werk,” knikte Hielke. „En is de wagen nog goed?”

„Geweldig goed!” lachten de mannen. „Wij zouden allemaal zo’n wagen willen hebben. Trip heeft heel erg geboft.”

Piet kwam met de koffie binnen en de mannen vertelden hoe de hele familie ertoe had bijgedragen om het geld terug te kunnen betalen.

Dat Piet blij was met het geld is wel te begrijpen. Het kwam precies op tijd.

’s Avonds kwam hij de smederij binnen en gaf Klinkhamer de vijftig gulden terug.

„Ik heb gehoord over je meevaller, Piet,” zei Gerben, die er ook was. „Het geluk heeft je niet in de steek gelaten. En wat ga je nu doen?”

„Ik ga hard aan de slag,” mompelde Piet. „Want ik moet nu weer gewoon werken om mijn brood te verdienen. Ik ga woonboten bouwen.”

„Dat is een goed idee, Piet,” zei Klinkhamer. „En hoe gaat het

met je gezondheid?”

„Gezondheid? Ik heb me in geen jaren zo prettig gevoeld! Weet u wat ik denk, Klinkhamer? Als je niet werkt, is dat heel slecht voor een mens. Rust roest, nietwaar?”

„Vertel mij wat roest is,” lachte Klinkhamer. „Daar vecht ik alle dagen tegen. Maar je hebt gelijk, Piet.”

Voor de smederij stapte iemand van de fiets.

„Daar komt Walstra, onze loterijman,” zag Gerben. „Wie moet er nog loten van de staatsloterij?”

„Ik niet!” Piet schudde zijn hoofd. „Ik gok nooit meer! Het heeft me genoeg gekost.”

„Dat is heel verstandig,” vond Klinkhamer. „Door schade en schande word je wijs, Piet.”

Walstra kwam binnen.

„Loop maar door, Walstra!” zei Gerben. „Hier koopt niemand loten. Wij zijn geen gokkers!”

„Ik heb geen loten,” antwoordde Walstra. „De verkoop begint pas volgende maand. Maar ik wilde Piet Peer spreken. Ga je even mee naar buiten, Piet?”

Piet volgde Walstra en buiten de smederij zei Walstra iets, waarna Piet zijn handen omhoogstak, met zijn voeten op de grond stampte en toen weer naar binnen kwam rennen. „Ik ben de ongelukkigste man ter wereld! Walstra zegt dat ik

honderdduizend gulden heb gewonnen, maar Van der Ham heeft mijn loten verbrand!”

„Die stomme student!” riep Gerben verontwaardigd.

„Waarom moest hij die loten verbranden?”

„Dat ging per ongeluk,” meesmulde Piet. „De loten zaten in een oud jasje en dat heeft Ham met de andere rommel verbrand.”

„Wacht eens!” riep Sietse ineens. „Ik was het totaal vergeten, maar die loten liggen in het kastje van onze boot. Ik heb ze uit het jasje gehaald en zolang bewaard. Geen haar op mijn hoofd heeft er meer aan gedacht om ze terug te geven.”

„Sietse,” zong Piet, „je bent mijn redder! Als je de loten meteen had teruggegeven, had ik ze misschien allang weer verkocht. Wat een geluk dat je ze bij je hebt gehouden. Ik zou je wel willen omhelzen!”

Maar Sietse rende al weg naar het boothuis. Even later kwam hij terug met de twee loten.

Walstra bekeek de nummers. „Ja, deze is het. Hier is de prijs van honderdduizend gulden op gevallen. Geef het lot maar aan mij en hier heeft u een kwitantie als bewijs dat u zoveel geld moet ontvangen. Ik zal verder wel voor alles zorgen!”

Piet kreeg de kwitantie en Walstra vertrok.

„Potdekseldorie nog an toe!” riep Gerben. „Weet je wat jij

bent, Piet Peer? Jij bent een hele rare suikerpeer! Een wonderpeer! Wat ben jij een bofferd, zeg. Als jij een stuk ijzer in je zak steekt, komt het er volgens mij als goud weer uit.”

Piet lachte en Klinkhamer feliciteerde hem.

En toen feliciteerden ze Piet allemaal.

De dokter kwam binnen. „Goedenavond, heren,” groette hij. „Ha, daar is meneer Peer. Ik heb u gezocht. Er schijnt iets niet te kloppen met de diagnose die er in het ziekenhuis over uw gezondheidstoestand is gemaakt.”

„U bedoelt dat ze een vergissing hebben gemaakt?” vroeg Piet. „Dat verwondert me niets, want het ging daar allemaal veel te vlug.”

„Dat zegt niets,” zei de dokter en hij schudde zijn hoofd.

„Maar vermoedelijk heeft een verpleegster de foto’s verwisseld en daarom zou ik u willen vragen om nog eens naar het ziekenhuis te gaan.”

Piet staarde een moment naar buiten. „Naar het ziekenhuis?” vroeg hij toen. „Ja, als ik getikt ben. Ik ga naar het gemeentehuis! Tot ziens!” Hij rende de deur uit en haalde mevrouw Truus in, die naar het dorp wandelde. Hij nam haar stevig bij de arm en innig tegen elkaar aan, liep het tweetal verder. Vanuit de smederij keken de anderen Piet na.

„Die gaan trouwen,” zei Gerben. „Dat zie ik zo!”

„Voor Piet is dat misschien ook wel het beste middel voor zijn gezondheid,” lachte de dokter.

„Dat geloof ik ook,” knikte Klinkhamer. „Als Piet eerder getrouwd was, had hij niet zoveel herrie beleefd.”

De voorspelling van Gerben kwam uit. Drie weken later ging Piet trouwen met mevrouw Truus. Natuurlijk werd er feestgevierd. De jongens, Gerben en alle anderen waren aanwezig. In hotel De Gouden Leeuw werd de bruiloft gehouden. Nadat het bruidspaar was gefeliciteerd, bedankte Piet iedereen voor hun belangstelling.

„Dat we vandaag dit feest vieren,” vervolgde Piet, „hebben we te danken aan de jongens en in het bijzonder aan Sietse Klinkhamer. Hij was mijn schatbewaarder! En daarom een hoeraatje voor Sietse. Leve Sietse Klinkhamer! Hoera!”

„En lang leve het bruidspaar!” riep Gerben en iedereen juichte mee. Er werd gedanst en gezongen, gegeten en gedronken en vooral heel veel gelachen.

„Hé Piet,” vroeg Gerben, „heb je nog een kruiwagentje zand voor me?”

„Verhip jij!” riep Piet en iedereen lachte.

„Dat zand gaat de deur uit,” zei mevrouw Truus, die nu mevrouw Peer heette.

„U heeft groot gelijk!” riepen alle vrouwen. „Die mannen hebben geen verstand van het huishouden. Stel je voor? Zand op de kamervloer, dat is toch te gek?”

Maar zó gek kunnen we het toch niet vinden, want in dit dorp is immers altijd alles mogelijk, nietwaar?

De Kameleon Reeks

1. De schippers van de Kameleon (1949)
2. Kameleon ahoy! (1951)
3. Redders met de Kameleon (1952)
4. Speurders met de Kameleon (1955)
5. De Kameleon op volle toeren (1956)
6. De Kameleon houdt koers (1958)
7. Goede vaart, Kameleon (1958)
8. Trossen los Kameleon! (1959)
9. De Kameleon in 't zoeklicht (1959)
10. De Kameleon opnieuw in actie (1960)
11. De Kameleon in de branding (1961)
12. Vivat Kameleon! (1961)
13. De Kameleon Blijft Favoriet! (1962)
14. De Kameleon wint de prijs! (1962)
15. De kameleon brengt geluk! (1963)
16. Bravo Kameleon! (1963)
17. Vakantie met de Kameleon (1964)
18. De Kameleon viert feest! (1964)
19. Tiptop Kameleon (1965)
20. De Kameleon schiet te hulp (1965)
21. Trouwe vrienden van de Kameleon (1966)

22. De Kameleon staat voor niets! (1966)
23. Met de Kameleon er op los! (1967)
24. De kameleon altijd paraat (1967)
25. De Kameleon slaat zijn slag (1968)
26. De Kameleon pakt aan! (1968)
27. Ruim baan Kameleon (1969)
28. De Kameleon vaart uit
29. De Kameleon treft doel!
30. Volle kracht Kameleon!
31. Met de Kameleon op avontuur
32. De Kameleon maakt schoon schip
33. De Kameleon knapt het op!
34. Met de Kameleon vooruit!
35. De Kameleon steekt van wal
36. De Kameleon doet een goede vangst!
37. De vlag in top voor de Kameleon
38. De Kameleon in de storm
39. Alle hens aan dek Kameleon
40. De Kameleon krijgt nieuwe vrienden
41. Op reis met de Kameleon
42. De Kameleon heeft succes
43. De Kameleon vaart voorop!
44. Lang leve de Kameleon!

45. De Kameleon helpt altijd!
46. De Kameleon ruikt onraad
47. De Kameleon geeft vol gas
48. De Kameleon maakt plezier
49. De Kameleon ligt op de loer
50. De Kameleon in het goud
51. De Kameleon houdt stand
52. De Kameleon vaart door
53. De Kameleon gooit het roer om
54. Recht door zee Kameleon
55. De Kameleon op dreef
56. De Kameleon in woelig water
57. Met de Kameleon voor de wind
58. De Kameleon heeft goed nieuws
59. De Kameleon draagt zijn steentje bij
60. De Kameleon maakt het helemaal
61. De Kameleon slaat alarm
62. De Kameleon stuurloos
63. De Kameleon op jacht
64. De Kameleon scoort
65. Zet hem op Kameleon!
66. De Kameleon lost het op